

CIKONDO CYÀ ÈKELEEZÌYÀ

WA EFÈSÒ

Mukalenge ànùbènèshè.

Kùdi muntu mwaba ewu wèndesha kàshinyì kàà—kàà Dodge, Dodge mupyamùpyà, citaata cyà màshinyì nombà WX-2129, miimanyika dinsambù dyà mùsèèsù dyàdyà anyì? Mmushiye myéndù yèndè, myéndù yà mpàla ne byônsò, miteemasha. Nènku pììkalàku muntu wa wèndesha kàshinyì aku, móna's, difindeku uye pambèlu ùkajímè myéndù ayi. Kàdi ànu ku luseke lwà dyàbakàjì lwà mùsèèsù, kwinshi menemene kwà Mùsèèsù wà Mwandamukùlù kwàka. Ngeela meeji ne nnombà wa ku New Albany, WX-2129 awu. Dodge mukùnze, Dodge mupyamùpyà, yéyè mushààdile ngwa '59, '60, anyì cintu bu nànkú. Kàdi ncivwa mumanyè ne kùvvwa muntu kampànda mwab'ewu anyì muntu kampànda mufùme...wa ku mwaba kampànda anyì to. Èyo, ùvwa nyéyè. Ne pa nànkú aci ncintu címpè. Mpindyewu, ncyàkwamba ne ànu bainàbànzà mbàtù bàpwa aci mwoyi to, bwalu mémè ntú mpwà pàànyì mwoyi.

² Èè, ncyà bushùwà ne mbímpè bwà kwikala baalùkìle cyàkàbìdì dildòlò edi mu disangisha, ne kwikalakù ne cikondo cilenga eci cyà bwobùmwè banyùngùlùkìle Dìyì. Dìdi dìnusànkisha anyì? [Disangisha dìdi dyàmba ne: "Amen." —Muf.] Kaa, ncyà bushùwà's, tudi tupicila ànu mu cikondo cilenga, cilenga cyà dikèma. Nènku mpindyewu tudi batwìshìibwe ne Nzambì neàtwàmbùlwishè bwà twétù kutÙngùnuka.

³ Mpindyewu, mwanèètù wa balùme mmuyè kangata mboodì wa difündila ewu, kàdi m—mmwípì be, kàyi ànu ûfika bule bukùmbànè menemene to. Pa nànkú mààlabà awu, èè, nênteetè bwà kumukùdika kuulu eku, kumulembeleja lwà kuulu eku ne kumuvwija mu mùshindù wà ne... Ndi muswè kuzolaku ndambù wa bintu bishiìleshììlàngàne bîndì muswè kuumvwija, bwà nwamòna ànu mwà... ne ànu bwà nwènù kwikala batwìshìibwe menemene ne nudi nuCyùmvwa.

⁴ Kùvvwa... Makèèlèlèlà dildòlò, anyì ùvwa mmakèèlèlèlà, mwanàànyì mutekète wa bakàjì, Sarah, civwa kaabwalu kímpè. Mêmè ne mamwèndè tuvwa tutàngila dibèjì dyèndè dikesè; ùvwa ûfunda bintu bímvwà nyíishe. Nènku ùvwa mufunde bintu byônsò ànu mu byôbì menemene, Yeshààyì ne Maatààyì ne bikwàbò byônsò. Kàdi ànu ku ndekeelu menemene kwà—kwà dibèjì aku, yéyè ùvwa mufunde ne: "Nenku—nènku lufù... Lukità kalúcyena kàbìdì ne bucìmunyi mu lwôlò to, bwalu lufù bààkalùtuula kalonda kààlù." Yéyè ùdi ne bidimu

bitwè ku mwandamutekète. Ki pashiishe yeyè pamutù pàà kwamba "Bwàkabuulwibwà," kwambàye, ne: "Mukànda wà mabìndùluka." Èè, aci's cidi cileeja ne bôbò mbajingè kuteeta bwà kupeta cintu kampànda, nànsha bishi, kî mmwômò anyì? Ngeela meeji ne mwânà mutekète wa bakàjì wa Mwanèètù Collins, mmusòmbe lwà paanyimà pààpa, ne bàvwa bafunde ne ("Dibìndùluka"?), "Ditùkù dyà mabìnduùluka," mùdì Mwanèètù Neville wàmba's. Yeyè ùdi ùtwa ku cyèndè. Ngeela meeji ne bìdi bikèngela bwà twêtù bônsò kwenza nànnku.

⁵ Èè, neyà bushùwà ne tudi tupicila mu cikondo cyà dicyònkomoka. Ekèlekèle, Mukalenge ùdi munkaci mwà kubènesha. Mvwa mubwelè bwà kulonga mu dindà emu, mu cibàmbalu kampànda, ànu paanyimà pà mêmè mananè kafila bânà mu kàlaasà, ne ndi mufûme ku dipâtuka kwénjì katanci; mpicila ànu mu cikondo cyà dicyòkomoka. Makèèlèlè dilòdlò, mvwa kàbìdì mulongè too ne dîbà dipite.

⁶ Ne pa dîbà bu iùbìdì ne citùpà wa mu dindà bantu kampànda kulwabò bâfùmina ku nord, kutùbììshabò... kumbììshabò bwa mêmè kusambidila mwânà mukesè wa bakàjì uvwa upùnga ne lufù àwu. Ne ndi mutwìshìlbwe ne Mukalenge neàmusàngàje. Mbalwè ànu nànnku, bâfùmina ku Bedford, mu Indiana, bwà kwenza dilòmbà dyà kusambidila mwânà wa bakàjì awu dîbà adi. Bantu balùme bâbìdì bàvwa mu disangisha makèèlèlè dilòdlò awu ne bendèshe màshinyì baye kuntwaku, pashiishe kulwa apa, ne pashiishe kukwàlukilabò cyàkàbìdì. Pàmwâpa bufûkù bujimà ànu mu dyendesha dyà màshinyì. Ne pa nànnku, mbîmpè bwà kumanyakù ne bantu bâdi ne dyeymena dyà mùshindù awu ne biìtabuu Nzambi.

⁷ Kaa, nditùkù dinènè ditùdimu ne mwoyi edi. Nènku tudi tutèkemena mpindyewu, mu bikondo byà èkèleeziyà ebi ne, netupeta bikwâbò bintu byàbûngì.

⁸ Mpindyewu tudi tuteeta ànu bwà kubangakù kumpàlè kwà dîbà ndambù dilòdlò dyônsò, bwà twapàtukakù kumpàlè kwà dîbà. Nudi batàmbe kunanga nànnku anyì? Nènku aci cidi cipèeshakù bantu bâdì ne cyà kuya ku mudimu, mushindu wà kwalukila ku mààbò bwà bààmònà mwà kuya ku mudimu. Makèèlèlè dilòdlò tudi bapàtuke tusunsa tutwè ku tùtaanu, anyì dikumi paanyimà pàà dîbà citèèmà, anyì nkaavwàku ànu mananè kujika. Ne pa nànnku tudi ne disànkà dyà kwikalakù ne bambi beenyi bônsò neetù dilòdlò edi. Nènku ndi—ndi... Mwanèètù Junior Jackson, Mwanèètù Carpenter, ne mwanèètù wa balùme wa ku èkèleeziyà awu kuntwaku, ne bakwâbò bààbûngì pa cibùmbà cyà ku cyambilu apa ne mu disangisha emu.

⁹ Nènku bàvwa bangambile leelù ewu ne mulundà wanyì kampànda wa mushinga mukolè uvwa naanyì mu madimi a bwambi, Mwanèètù wa balùme ne Mwanèètù wa bakàjì Andrew

bàà mu ncyàmà mwà Chine mwàmwa, bàvwa mu disangisha makèèlèlè diloòlò awu. Cikondo cyà dicyònkomoka kaayipù citùdì bapícile bônsò pàmwè mu Jamaïque mwàmwa cidimu cishààle eci. Tuvwa bapícile mu cikondo cyà dicyònkomoka, mêmè mvwa tuyè kwàbò kumbèlu. Nènku ekèlekèle, byôbì ne... Ndi ndíkonka Mwanèètù wa balùmè ne Mwanèètù wa bakàjì Andrew ní bâdi kaaba aka diloòlò edi mu—mu disangisha emu? Nzùbu ewu kî mmwibaka bîmpè menemene to, pa nànku... Éyo, basòmbe lwà mu ndekeelu menemene mwàmwa. Ndi ndíkonka ní nudikù nànsha mwà kujuukila ànu kuulu cyanàànà, Mwanèètù wa balùmè ne Mwanèètù wa bakàjì Andrew, bwà katancì kakesè cyanàànà. Mukalenge ànùbènèshè. Tudi ne disànkà dyàbûngì dyà kunùmòna, Mwanèètù wa balùmè ne Mwanèètù wa bakàjì Andrew. Mvwa mubàbìkile bwà kulwabò cidimu cishààle aci pàmvwàku apu.

¹⁰ Mpindyewu, ncyêna ncyàmba ne mbwalu bâdipù to (mvwa njinga kwamba byàbûngì, kâdi ncyàkubyàmba mpindyewu to), kâdi bôbò bâdi cîndi mêmè mbìikila ne mbampandanjila bâà cyà bushùwà abu. Bu bôbò mwà kubwela mààlabà diloòlò, bâlòmbaayikù bwà kwakula kaaba aka kumpàla kwà twêtù kubwela. Ndi muswè bwà nûmvwèku cîdì budimi bwà bwambi bùmvwija mu bulelèlè, pàvvwàbo bàsanganyiibwa kule menemene lwà mu ncyàmà mwà ditunga mu mùshindù wà bâshààla mene kabàyi ne kantu to... Èè, bâdi... Ngeela meeji ne kùvwa bidimu ne bidimu ne bidimu kùvvwàbo kuntwaku, ne kabàyikù nànsha mwà kumònà màshinyì ètù aa anyì kàwulù, anyì nî ncinyì cikwàbò, munda mwà bidimu ne bidimu. Ne mùvvwà Mwanèètù wa bakàjì mwà kwenzela dyâmpà dyàbò ku... Mùvvwàye mwà kudituuta's. Nènku... Mpindyewu, mpandanjila wa menemene's ki yéyè awu. Mwanèètù Andrew ùvwa ne kashìngì ne bwândà ne ùvwa ngàngàbukà, ne yéyè ùvwa ùbâtela bônsò pàvvwàbo bâtapika. Nènku ndi ngeela meeji ne pàvvwà mwânà... bâna balwa, Mwanèètù wa bakàjì Andrew ki uvwa pàmwápà muleleshi ne Mwanèètù wa balùmè Andrew mwikàle ngàngàbukà. Bâvwa babèeyemena ànu bôbò.

¹¹ Ne pashìlshe pàvvwà midimu yà...yà ku Angleterre, Missions yà beena Mpenta yà mu Angleterre, bambà ne bâvwa “batàmbe kukùlakaja bwà kwalukilabo mu budimi bwà bwambi,” (Mêmè nênnwâmbilè ànu mùshindù ùdibò bampandanjila, kabàvvakù mwà kukolesha mwoyi bwà kushààla basòmbe cyanàànà to) bôbò kudyàlukidila buludì nkaayaabo, kwalukila mu Jamaïque ne bâdimù bamònangane ne mudimu wà bumpandanjila patudi twakulangana apa. Mêmè ne Mwanèètù Fred Sothmann ewu twâkapeta dyésè dyà kuya kwàbò kumbèlu ne kubakùmbula, ne ncikondo kaayì cyà dicyònkomoka cyàkatùleejàbo's wè; ne—ne kalolo ànu mùdì beena Kilistò bafwànyìne kwikala. Kâdi nyawù nnuàmbila's, ncyêna ngàmبا nùnku bwà... Mbipicìlbwe ne mêmè mubèèlèku

kaacilòngò kakesè mpindyewu pamutù pàà dikusa dijima dyà bilòngò paanyimà pàà bôbò bamanè kufwà. Ndi nnwàmbila's, bôbò mbeena Kilistò bàà cyà bushùwà. Ki mêmè kwambila mukàjànyì ne Mwanèètù wa bakàjì Andrew ùvwa umwe wa ku bakàjì beena Kilistò bàvwà batàmbe kwikala bàà kalolo, bàà balenga maalu à dikema bàdiku muntu mufwànyìne kutwilanganaku naabò. Ùtu ànu...ngiikàdìlù wendè, ûdi pèndè mufwìmba mu Kilistò; ne Mwanèètù wa balùmè Andrew pèndè. Pa nànku, ndi mutwishiìbwé ne bu nwêñù bônsò bamònè aba bavva bafuma ku dijuukila kuulu abu, mvwa muswè bwà èkèleeziyà mujimà ewu wàbàlabulakù ku cyanza ne kubâtèelejakù kumpàlà kwà kuumukabò.

¹² Mpindyewu, mààlabà, bu Mukalenge mwà kwanyisha, mòna's, tudi...mààlabà dildòlò netùbangé cikondo ciibídì cyà èkèleeziyà eci. Dildòlò edi tudi tubanga cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziyà. Ndi mutwishiìbwé ne Mukalenge udi ne dibènesha mu cibùciliu bwètù twétù.

¹³ Nènku vùlukààyì, mûngàmbì kumpàlà amu ne, mîngà misangu pa bintu ebi tudi bafwànyìne kupangakanangana pa byôbì pa—pa bìdì bitàngilà tèòlòjì. Ne bidimu bìdì maalu menzèka ndi mbyångacila ku bafundi bàà maalu-malonda bàà nshishinshi, bâdi mu bulelèlè kabayi ne dijinga dyà kutwa ní nduseke kayi nyama ku mikòlò to, bôbò mbafunde ànu maalu cyanàànà, cyônsò cìvwàku aci, cìvwà èkèleeziyà myenzè aci. Nènku ndi...Mu bushùwà bwà bwalu, luseke lwà Nzambì lwà dyumvwija, aci ndi nteeta bwà kuditèèkelaci mêmè mwinè, mwànyì pàànyì mûndì mumanyè amu. Ne mîngà misangu mêmè mwakùlekù ndambù ne mîyì mashidisha anyi muumishe maalu mùshindù awu, kî nku bukolè kündì ncyàmba to. Muntu yônsò mmumanyè nànku, udi mummanyè mêmè, ne ncyéna ncyenza ku bukolè to. Ndi muswè ànu...Kâdi bwà kwela kashoonyi pa bwalu, wêwé's udi...Ànu mùdibi bwà kubweja musonso mu dibaya's, wêwé muwùtuutèpu ànu cyanàànà, kawàkukwàta to. Bikèngela ùwùbweje bikolè ne ùbenda lusongo lwàwu alu ùlùbweje kabidi mu dibaya, bwà kuwùkùwàcisha. Nènku ki cîndì nteeta kwenza ncyôci aci. Pa nànku kî mbwena kwamba ne ndi muswè kuteeta bwà kupangakanà ku mîyì to, bwalu ndi ngaakula bwà màngumba ônsò ne bikwàbò, pa nànku kabyéna...aci to.

¹⁴ Nkààdi misangu yônsò mwambàmbe, bu mùndì kutwà kwà ngombe cimanyinu. Ndi mvùluka kùkaadi bidimu mvwa dîngà ditùkù musòmbe pàvvwàbo...bènza dikungwija dyà nyama dyà mu muvù wa bintu bisampila, bâya kabweja ngombe mu diitu, ne mêmè mvwa ngambulwisha bwà kusàka ngombe kuya naayì ku, cìvwàbo bàbìkila ne ndupangu lwà ngombe mùndì Hereford Association ùdììshila nyama mu Cibandabanda cyà Troublesome River amu. Nènku mvwa musòmbe mwaba awu ne mukòlò wànyì mulembeleja pa lusèngù lwà cisèbà cyà cisòmbedi apu, ntàngila

mulami wa diitu awu pàvvwàye ùtàngila ngombe eyi yìpìcila mu lupangu lwà ngombe apu.

¹⁵ Mpindyewu, bikèngela wìkalè ne... apu mpaùdì uya mu mwaba wà mbùlámàtadì, nènku bikèngela wìkalè mukùmbàne mwà kukùna kilô cinunu yà bisoosà byà dyelela nyama kumpàlà kwà wéwé kuteèka ngombe mu mpàta amu. Nènku ferme yónsò ùdi ùpàtula bisoosà bùngì kampànda, ngombe bùngì kampànda, díbà adi bàdi mwà kuyìitaba.

¹⁶ Mpindyewu, yìvwa yìpìcilmù miikàle ne bimwènenu byà mìshindù yónsò pambidi. Yìmwè yìvwa ne cimwènenu cyà “Bar X.” Mukalenge Grimes uvwa ànu menemene ku luseke lwètù awu ùvwa ne cyà “Diamond T,” T ku ditengu dimwè dyà diamant adi. Kùvwa cyà “Lazy K” aci, ànu kumutù menemene kwà Troublesome River aku. Cyètù cìvwa “Turkey Track.” Ànu kwinshì kwètù menemene akú kùvwa “Tripod.” Ne kùvwa bimwènenu byà mìshindù yónsò bìbwelela ku ciibi aci.

¹⁷ Ki mêmè kumònà mùvvà mulami wa diitu awu kàyi ùtamba kutùma ntèmà ku bimwènenu abi to, yéyè kààkabitàngilakù nànsha. Misangu mikwàbò bìvwa ku luseke lwà dyàbakàjì dyà ngombe, nànku kàvwa mwà kwikalala mumònè cimwènenu aci to. Pa nànku ka—kabivwa ne yéyè ùvwa ùtangila cimwènenu aci to. Kàdi cintu cimwèpelè civwàye mutwishiìbwé naaci, ncyà ne ngombe nànsha umwe kààkapìcilmù to pàvvwàyi kàyi ne cimanyinu cyà mashi mu dici dyèndè nànsha. Bìvwa bikèngela kwikalayè dimiinu dilelèlè dyà Hereford bwà cyanàànà kàvwakù mwà kubwela mu diitu amu to. Cimwènenu aci kacivwa ne civwàci cishintulula to, kàdi cìvwa ncimanyinu cyà mashi aci. Nènku ndi ngeela meeji ne ki cìkkalàku ku cilumbulwidi ncyòcì aci. Kabyàkwikala byà ne ncimwènenu kaayì citùdì naaci to, kàdi Yéyè neàkebè cimanyinu cyà Mashi aci, “Pàngààmònà Mashi, Némpìcile pamutù pèènù.”

(Mpindyewu, ndi ànu mutùpàkàne ndambu anyì, Gene, kî mmwômò anyì?) [Mwanèètù Gene Goad ùdi wàmba ne: “Cikòlokolo eci cìdi cyenza dìyì dìtwa dyàluka.”—Muf.] (Dìyì dìtwa dyàluka. Èyo... Ndyambakana pankaci pàà bìbidi abi, mmwômò anyì?) [“Eci ncìdì címpè ne cyàcyà ncìdì kaciyi címpè menemene to.”] (Èyo. Twasàkidila Mwanèètù Gene. Èyo.)

¹⁸ Mpindyewu netùteetèku cyàkàbìdì bwà kupàtuka kumpàlà kwà díbà dilòòlò edi, bwà twamònakù mwà kwalukila mààlabà dilòòlò bwà kwangata bikondo ebi. Kàdi ndi nnwàmbila ne, mbinkolèle be bwà kubènga kwamba bìmwè byà ku bintu binènè bidì bisanganyiibwà ku mwelelu wà njila abi; ndi nteeta ànu bwà kubyàngata byónsò mu dilòòlò dìmwèpelè. Nudi bamanyè’s, aci cìdi ànu bu ngiikàdilù wanyì mêmè, kàdi bìdi ànu bikèngela bwà twétù kubèngakù kubyàmba ndambù too ne ku dilòòlò dyónsò.

¹⁹ Mpindyewu, kumpàlà menemene kwà twétù kubanga kukangula Mukàndà munène ewu, ndi ndikonka ní tudikù

mwà kujuukilakù ànu kuulu bwà katancì kakesè cyanàànà bwà... Kudyòlolakù... patùdì tujuukila kuulu apa, bwà aba bàdì mùshindù wà kujuuka abu. Nènku twinyikààyi mitù yètù mpindyewu, kabìyi byà tuseku to, bwà mwakù wà disambila:

²⁰ Taatù wetù wa mu Dyulu, nyewù tuseemena cyàkàbìdì ku Nkwasa Webè munène wa butùmbi wa Cijila, tulwa kakùyi dinyùnkusha dyà diitabuuja to, bwalu tudi tulwa bwalu tudi batùmina díyì bwà kulwa. Katwèna bafwànyìne kwamba ne tudi tulwa mu dínà dyà èkèleeziyà kampànda anyì dyà dìngumba, anyì mu dínà dyà ewu èkèleeziyà, anyì mu dínà dyètù sungsunga nànsha, bwalu katwèna bafwànyìne kwikala batwìshìibwe mu cyôcì aci to, ne tudi bafwànyìne kupeta mwà kuyikila ne Nzambì anyì to. Kàdi pààkatwàmbilà Yesù ne: "Nùlombè Taatù cintu kanà cyônsò mu Dínà Dyànyì, Mêmè nênciyéñzè," díbà adi twétù's tudi tumanya ne tudi tulwa mu Dínà dyà Yesù, Wêwè neütümvwilè, Taatù.

²¹ Tudi ne disànkà dyàbûngì patùdì tubala bwà bafwìle diitabuuja bàà matùkù àkaadì mapìte abu, mwàkatwàbo citampì ku bujaadiki bwàbò ne mashi àbò sungsunga, díbà adi, Taatù, bìdi bítufikisha ku didyùmvwa ne tudi twenza kantu kakesèe be mu ditùkù edi. Nènku ndi nKulòmba, Mukalenge, bwà Útùfwilèku luse bwà kalèngù kèètu—kèètu, mutùdì naakù emu, pa bidì bítàngilà mudimu Wèbè. Nènku tudi tulòmba bwà Útùlaabèku cyàkàbìdì patùdì tubala Dìyì Dyèbè apa, ne twamònakù dikèngà dìvvà ditwàdìibwe mu matùkù àkaadì mapite bwà kwenza díyì-dikùlù dyà Èkèleeziyà munène mupikula wa Nzambì udi ne mwoyi ewu.

²² Ndi nKulòmba, Taatù wa mu Dyulu, bwà wàkwilèku kutùdì dilòòlò edi bwalu katwèna bamanyè cyà dyamba to; tudi ànu bindile ne tudi tulòmba disambila edi kaaba aka bwalu tudi mu Bwikadi bwà Nzambì mu Èkèleeziyà Wendè, ne tudi tulòmbakù bwà Nyumà Mwîmpè udi pa bantu aba àasangishè makolè Èndè pàmwè dilòòlò edi ne ànyukushèku Èvànjeeliyò mu mwoyi ne mwoyi wônsò, wíkala mwà kutùpèësha ngiimànyinù mupyamùpyà ne ditèkemena dipyadípyà bwà cikondò cicìlwà. Enzàku nànnku, Mukalenge, bwalu tudi tumòna muci wà mfigì wèla ntòngà ne Izàlèlè wènda ùshààla ditùnga, ne matùkù à bàà Bisàmbà byà bendè ènda àjimina ne àshààla mabala ku minu, ne twétù tudi bindile dilwa dyà Mupikudi munène awu, Mukalenge wetù Yesù Kilistò.

²³ Endàkànàku munkaci mwètù, Mukalenge. Bu mwàmbìibìbu dilòòlò edi ne: "Wêwè udi wendela munkaci mwà bitèèkedi byà myéndù," díbà adi endèlèku munkaci mwètù dilòòlò edi, Mukalenge. Ne dìmwijàku myoyi yètù ku bubì bùdì kumpàla eku, ne tùpèëshèku dyumvwa dyà Dìyì Dyèbè, bwalu tudi tulòmba nùnnku mu Dínà dyà Yesù. Amen. Nudi mwà kusòmباayi.

²⁴ Mpindyewu, ànu mûnkaadì mwambè ditùkù dyônsò ne, ndi nteeta bwà kwikale ne byàbûngì bifunda ne mwànyì mwônsò, mêmà, myaba, ne bikwàbò, bwalu mbwalu bwà bwènzenka butùdì tuseemenakù. Cìvwa mbwalu-bulonda, kàdi patùdì twakulangana apa tukààdi mu dipweka, kàbìdì, biikàle tucìvwija citembelu cyà cikondo.

²⁵ Mpindyewu, mu dyàlumingu mu dindà ne mu dyàlumingu mu mapingaja...anyì mu dyàlumingu dilòòlò's wè, tuvwa bapicile mu cikondo cyà butùmbi. Ndi mutwishiìbwé ne tuvwa bapicilemu. Ndi mupicilemu, mêmè mwinè. Ne bwà Dibuulula . . .

²⁶ Mpindyewu, citùdì munkaci mwà kulonga ncinyì? Dibuulula dyà Yesù Kilstò. Nènku tudi basangàne ne Nzambi mmuleejè ne dibuulula dìvwa cinyì ne Yéyè ùvwa Nganyì? Cintu cyà kumpàla citùdì tusangana, cyà ku mabuulula ônsò, ncyà ne Nzambi mumanyìshe ne Yéyè ùvwa Nganyì. Ncyà ne, Yesù kàvwakù mupérsonà mwisâtù wa mu bùsâtù nànsha, Üvwa bùsâtù mu kaabujimà. Üvwa byônsò Taatù, Mwânà, ne Nyumà Mwîmpè. Nènku ki cìvwà dibuulula ncyôci aci. Misangu yìnaayi mbambè mu nshapità umwèumwè awu ne, Yéyè ùvwa Nzambi wa Bukolè bwônsò; Ewu uvwakù, udikù, ne wâlwa awu; Muji ne Mùtòlokù wà Davidì.

²⁷ Mpindyewu tudi tujandula, dîbà adi ne, mu bintu ebi netwìkalè mwà kutòokesha bwalu bwônsò abu, bwalu ncyêna mumanyè ne ndîbà kaayì ditwàCitéèlejàku cyàkàbìdì to, pàmwàpa nkashidi, too ne piìkalà cikondo kacìcìyikù ne cìjimina mu Cyendèlelè. Ne mpindyewu, ànu bu mûndì ngamba amu, bìdi mwà kwenzeka ne kwikalè bânà bëètù bààbûngì, balongeshi bakùmbànyìne kuntàmba mêmè ku dyamba dyà cyôci eci, ne pàmwàpa bafwànyìne kupeta dyumvwija ditàmbe bwîmpè dyà cyôci aci, kàdi Nzambi ngudi mucìtèèke pa mwoyi wànyì bwà kucyènza ne ki bwà cinyì ndi mufwànyìne kwikalala mwena lubombo bu mêmè ncìyi ngamba menemene ànu cîmvwà ngeela meeji ne ncilelèlè aci. Nwamònou anyi? Pa nànkù, mêmè—mêmè ntu misangu yônsò ànu muswè kutòokesha maalu kumpàlè kwà Nzambi, misangu yônsò, ne “Ncìtu mweepèlè to,” bu mwàkambà Pôlò, “bwà kunùdìmwija muunyà ne bufûku, ne binsònji, bwà èkèleeziyà kwikalayè dîbà adi mwimàne.” Kwôkò muntu mujimine, mashì èndè kaikadi pa byanza byànyì, bwalu ndi muswè kwikalala mukezùke ku mashi à bantu bônsò pa dîbà adi. Pa nànkù wêwè upangakana, mònâ's, mbwena kwamba ne, ànu mu mùshindù mulenga wà musàngeelu, ki cììkalà ànu cilenga. Mpindyewu, kàdi, pàmwàpa Mukalenge neàbuululèku cintu kampàndà cyatùkwàcishà twétù bônsò, pàmwè.

²⁸ Mpindyewu, cintu cyà kumpàlè, tudi tumònà ne Yéyè wàkaDibuulula Yéyè mwine. Mpindyewu tudi tuumvwa ne Yéyè ùvwa Nganyì.

²⁹ Mpindyewu, lwà kwinshì, bu mûmvwà mwambè dîyì pa bìdi bítàngilà dimyaminangana dya mâyì, ne dibàtiiza mu dînà dyà “Taatù, Mwânà, Nyumà Mwîmpè” cìdì ciikàle dibàtiiza dyà cyena-Kâtòlikè ne kàcìyi dibàtiiza dyà Mishòonyì anyì dibàtiiza dyà mu Dipungila Dipyadípyà to, ndi ntékemena ne ndi mutòokeshe aci. Ne nkààdi mulòmbe bwà muntu kanà yônsò udikù muswè kuleeja cyena-bwalu cyà mu Mifündu mùdiku muntu mubàtìjìibwe mu Bible anyì too ne ku Nsangilu wa Laòdìkìyà kwàkakwàtakajàbo èkèleeyìyà wa Kâtòlikè aku, mwaba wùdiku muntu mubàtìjìibwe mu dînà dyà “Taatù, Mwânà, Nyumà Mwîmpè,” bu wêwè mwà kuswa lwâku ùndéjè. Nènku mêmè némfundè paanyimà pàanyì ne, “mupròfetà wa mashimi,” ne nênye ngenda nkòsolola mísèèsù. Mpindyewu, ndi ànu mvwija aci... kabiyi bwà kushidisha maalu to, kàdi ànu bwà kunùleeja ne m’Bulelèlà. Nwamònou anyì?

³⁰ Mpindyewu, dîbà adi Bible ùdi ùMubuulula kaaba aka ne, Yéyè ùdi Nzambì wa Bukolè bwônsò, mubidi munkaci mwètù. Nwamònou anyì? Kabiyikù byà Taatù, Mwânà, ne Nyumà Mwîmpè to; kî nnzambì yìsàtù, anyì Nzambì umwèpelè mukòsa mu tutùpà tûsatu to. N’Nzambì umwèpelè uvwa mukwàte mudimu mu midimu yìsàtù: buuTaatù, buuMwânà, ne Nyumà Mwîmpè. Nzambì mwikàle ùdipwekesha milongo kacya ku budimi bwà Edènà, ûteeta bwà kwalukila Yéyè mwine munda mwà myoyi yà bantu, bwà kwikalabô ne mwoyi ne kwikala cyàkàbidi bânà bàà balùmè ne bàà bakàjì bàà Nzambì pàmwè Nendè. Ki Nzambì udi kumutù kwètù, Nzambì neetù, Nzambì munda mwètù. Ki dishìllangana ndyôdì adi. Nwamònou anyì?

³¹ Nènku mpindyewu bintu abi, ne Bible ùdi ùbuulula aci ne mucyàmbè mu kaabujimà mu nshapita 1 wa Bwàkabuulwibwà; udi mwikàle Mukàndà wùmwèpelè mu Bible, mu Dipungila Dipyadípyà, mukàndà mujimà wà Dipungila Dipyadípyà, ki Mukàndà wùmwèpelè wàkatwà Yesù citampi Cyéndè sungasunga. Ne Yéyè wàkamba, ku ntwàdijilu kwàWù ne: “Wa disànska ng’ewu udi ubala ne ewu udi umvwa.” Ne ku ndekeelu, mMwambè ne: “Muntu yéyè mudìdìngé muumùshile katùpà kààWù, anyì musàkídileKù kantu, yéyè umwèumwè awu nebuumushe, cyéndè citùpà, ku Mukàndà wà Mwoyi.” Pa nànsku mmulawu bwà ní nganyi ní nganyi yônsò ewu kuumushaye kantu, edi nDibuulula dijimà dyà Yesù Kilistò. Pa nànsku twêtù baMuvwijè bàsàtù, s’nudi bamanyè cìdì cyenzèke. Nwamònou’s, dînà dyèbè dìdi dikùpuidiibwa.

³² Nènku muntu nànscha umwe, mwena Mishòonyì, anyì èkèleeyìya nànscha umwe wa ku cibangidilu kààkiitabuujakù nzambì yìsàtù nànscha. Cìwva ncilumbù cinènè cyà bàkòkangana mu Nsangilu wa Nicée, ne bwônsò bwàbò bààkalaluka kuya kwà nàka; bayè mu nùnku, mutùdì mwà kwamba. Ba-trinitaires, beena bùsàtù bàvwa biittabuuja bùsàtù, ndekeelu wa byônsò kwenzacì èkèleeyìyà wa Kâtòlikè, bààkafika ku bùsàtù ànu

menemene, bàvvija Nzambì “bantu” bàsàtù. Kàdi kùvwa kampànda uvwa mwitàbùuje ne Nzambì ùvwa “umwe,” kàdi bôbô kuya lukwàbò luseke bwà kwikalabò ba-*umitaires*. Bùbìdì bwàbò bàdi mu ntùpàkànyì. Nzambì kêna mwà . . .

³³ Yesù kàvvà mwà kwikalala taatù Wendè Yéyè mwinè nànsha, anyì Yesù kêna mwà kwikalala ne taatù kàdi Yéyè kwikalala . . . s’kùvwa kufwànyìne kwikalala nzambì yìsàtù. Kí-kí ncifwànyìne kukùmbana to. Bwalu piìkalà Ye ne taatù, ne taatù’s mmuntu mukwàbò pa kuumusha Yéyè, dìbà adi Yéyè’s ùvwa ne . . . ne Nyumà Mwîmpè mmukwàbò pèndè, Yéyè’s mmwâna mulela mu masandi. Bible mmwambe ne Nyumà Mwîmpè nguvwa Tatw’Èndè. Ne piìkalabi ne tudi ne Nyumà Mwîmpè, dìbà adi kí n’Nyumà Mwîmpè to, n’Taatù munda mwètù mu dînà dyà Nyumà Mwîmpè, mwikalà ùkwàta mudimu ne mudimu awu munda mwètù, bwalu wòwò awu wùvvakù musangu kampànda mu muntu kampàndà ùbikidiibwa ne Nyumà, ne wàlukila ne Yéyè mwikalà munda mwètù mpindyewu, Yèhowàh Nzambì umwèumwè awu. Nwamònù anyì?

³⁴ Kakwènakù nzambì yìsàtù ayi to. Nzambì yìsàtù ncimpàngaanù ne cyena-dyabùlù, ne ki cyàkabwejàbo. Nènku bu nwénù ànu mwà kushààla lumingu lujimà elu ne kanùyi ne meeji mamana kuwika to, kàdi tàngilààyi, nùcyàngàtaayi, bwalu-bulonda. Angàtaayi maalu-malonda àmwèàmwè ândì mêmè mwangàte anyì muntu mukwàbò kanà yônsò ewu, anyì bwalu-bulonda kanà bwônsò ebu. Tùcìmanyàayi ànu cyanàànà ne, maalu-malonda ônsò àdi àpetangana ànu müşhindù wùmwèwùmwè awu. Balongi bàà maalu-malonda abu kabèèna ne cintu nànsha cìmwè cyà dyenza ne luseke kanà lwônsò to, cìdibo bôbô naaci dijinga ndyamba dyà maalu awu, bìdì byenzèke abi. Kàdi tàngilààyi ànu menemene mùdì cintu aci cidifindile mu Luther ne cipàtukile mu Wesley, ne pashìshe citandudiibwè mu matukù a ndekeelu, dibàtiiza mu dînà dyà “Taatù, Mwâna, ne Nyumà Mwîmpè.” Tàngilààyi ànu mwaba wùdici cibwelele mu èkèleeziyà wa Kàtòlikè, mu Bikondo byà Mídimà, cipàtukile mu Luther, kupìcila ku Wesley, kàdi pankaci pàà Wesley ne Laòdikiyà (ku ndekeelu) bìvwa bìkèngela kutandudiibwaci. Ncyà bushuwà. Mpindyewu, ne byônsò ebi mmaalu-malonda, ne kabiyi ànu maalu-malonda nkààyaawù to, kàdi m’Bible.

³⁵ Nènku mpindyewu, dilòòlò edi, tudi tulenga Bikondo Mwandamutekètè byà Èkèleeziyà bìvwa èkèleeziyà mwandamutekètè yìvwà mu Asie Mineure mu cikondo cyà difundà dyà Mukàndà ayi. Èkèleeziyà eyi mu cikondo aci yìvwa ne cyà kwikalala ne ngiikàdilù yà bikondo byà èkèleeziyà bìvwa ne cyà kulwa abi, bwalu. . . Kùvwa èkèleeziyà mipite ayi ku bûngì, èkèleeziyà wa Kolosààyi ne mikwàbò yàbûngì dìbà adi, kàdi Nzambì wàkasòbola èkèleeziyà eyi bwà ngiikàdilù yààyi.

³⁶ Mpindyewu, tudi tusangana ne pàvvwà Ye mwimàne munkaci mwà biteèkedi byà myéndù byà ngôlò mwandamutekète apu, Ùvwa mu cyanza Cyèndè ne mìtootò mwandamutekète. Ne mìtootò mwandamutekète ayi, Yéyè wàkamba, mu mvensà wa 20 wa nshapità 1 amu, ne “Yidi mbanjèlò mwandamutekète batùmina èkèleезиà mwandamutekète.”

³⁷ Mpindyewu, mu Bible kabàvwa bùmvwa Dibuulula edi to. Bwalu, biwwa bifwànyîne kwikala ne dikwàcisha kaayì bwà bôbò kushààla batàbàle ne bindile bu bôbò bamanyè ne kùvwà mwà kwikala binunu byà bidimu kumpàla kwà Yesù kulwa Yè? Kacivwa cibàpèèbwe bôbò nànsha.

³⁸ Ne ndi nnwàmbila eci, nwêñù bâdi apa aba, nwêñù beena Kâtòlikè, nwêñù ba-Luthériens, nwêñù ba-Méthodistes, ne bakwàbò, kacivwa cipèèbwe Martin Luther to, Bukènkè bûdì pa Dîyi leelù ewu abu. Anyì kabwàkafidiibwa kùdì John Wesley to. John Wesley wàkayiisha dijidiibwa dìvvwà Luther musambuke adi. Ne Bukènkè bûdì bûlwà patûdì ne dijinga dyà Bukènkè. Nzambi ngudi uCyàmba, ne kî nCitùkàngwila twêtù to bwalu nCisokoka ku mêsù ètù too ne ku ditùkù didì Nzambi ùkùmbana mwà kuCibuulula adi. Ndi ndikonka ne necìikalè cinyì patwikalà buumùke? Èyowà, mêmè ndi mutwìshìbwè ne kùdi bikwàbò byàbûngì, byàbûngì be bitùdi katuyi bamanyè kantu nànsha kàmwè pa byôbi to. Ncyà bushùwà. Kudi Bitampì Mwandamutekète, bu twêtù ànu mwà kwangata Mukàndà mujimà wà Bwàkabuulwibwà, bîdì bitwibwe citampì paanyimà pàà Mukàndà awu. Kacyèna nànsha... kî ncifunda mu Mukàndà amu to. Ne Bitampì abi bidi ne cyà kukàngudiibwa mu cikondo cyà èkèleезиà eci, ne maalu-masokoka mwandamutekète à ndekeelu à Nzambi àdi ne cyà kumanyi-... kumanyishiibwa. Kàà, ndi njinga ànu kubilama mu muvù wà mashìka mujimà ne kuCikenketa cyônsò. Èyowà's, mukalenge! Bikondo Mwandamutekète byà Èkèleезиà.

³⁹ Ùnu mwàkumvwà Danyèlè mikungulu mwandamutekète, ne kukàndikiibwa; ne Yone wàkumvwa mèyì awu, ne Mukàndà ewu wàkatwìbwà citampì, ne paanyimà pàà Mukàndà awu wàkatwìbwà bitampi mwandamutekète, kàdi mu matùkù àvvwà Bitampì ebi ne cyà kukàngudiibwa: “Bwalu-busokoka bwà Nzambi bùvwa ne cyà kujika.” Mu ngààkwìlù mukwàbò, Nzambi ûvwa mwà kumanyiibwa kùdì Èkèleезиà Wendè; kabiyi mu bapèrsonà bâsâtù to, kàdi bu Mupèrsonà ùmwè. “Bwalu-busokoka bwà Nzambi buvwa mwà kubuuludiibwa,” ne abu pàákabuuludiibwàbu mu kaabujimà, pashìishe maalu-masokoka mwandamutekète awu àvvwà mwà kukàngudiibwa bwà Èkèleезиà; bwalu, mwômò amu, Èkèleезиà ûvwa mwà kwikadila ne mwoyi ku disonsodiibwa dyà Nyumà Mwîmpè, Udi ùbwela ne ùpàtuka ne ùleeja bimanyinu Byèndè byà diikala ne mwoyi ne munkaci mwètù, mwikàle ne mwoyi munkaci mwètù,

ne dìbà adi tudi tukuukwila Kilistò udi ne mwoyi munkaci mwètù awu.

⁴⁰ Kanwìkadikù nwenda nukèba èkèleeziyà yà minène ne bintu byà binène to. Patwàfikà ku cikondo cyà beena Mpenta eci, ncyà bushuwà ne nenùmonè mwaba wùdibò bajiminyine. Èkèleeziyà wa *Laòdikiyà* mene ùdi ùmvwija ne “mubanji, kàyi ùkèngela cintu,” ne mwikale butakà, mukèngeledi wa luse, mpofo, mwena dikènga, ne kàyi mucìmanyè to. Nwamònù anyì? Mbayè bënda bâlonda lekaleka bu mfrangà minène, ne nzùbu, ne bikwàbò byônsò.

⁴¹ Pààbì’s, Èkèleeziyà ùtu misangu yônsò ànu bi—bisòtà byà buloba. Nènku’s ki bôbò aba: bakinyìibwe kùdi bantu bônsò, biipàcìibwe, mu tujila, kwônsò kùdibò mwà kusòmbela aku. Balàayi Ebèlù 11, ne angàtaayi mvensà yèndè yisambòmbò anyì mwandamukùlù yà ndekeelu ayi, muvvwabo “bàlalakana mu bipèèlà, ne—ne bavwàle bisèbà byà mìkòòkò ne bisèbà byà mbùji, ne bashìya byanza bitupù, ne batàcishìibwe, ne bakèngèshìibwe.” Bantu abu kuntwaku, mmunyì mwikalàku bujaadiki bwètù mwà kwimana kumpàlà kwà bwàbò bôbò mu ditùkù dyà Cilumbulwidi? Nwamònù’s, bantu abu mu ditùkù adi.

⁴² Mpindyewu, mu cikondo cyà èkèleeziyà eci... Tudi ne èkèleeziyà mwandamutekète, mpindyewu ndi muswè kuyítèèka pa myaba yààyì. Ncyéna ngeela meeji ne nudi mwà kucimwèna lwà apa to, pàmwàpa piìkala bàmwè bàà kunùdì bafwànyìne kumònà, mêmè ndi ncyèla mpata' bikolè, kàdi nénteè bwà kucyènza, (ndi mumanyè ne kanwèna bafwànyìne kucimònà to, basòmbèla munda emu), kucìvwija Bikondo Mwandumutekète Byà Èkèleeziyà. Nêncikwàcile ku cyanza bwà nwénù kuumvwa.

⁴³ Ùdi ùbunga, Èkèleeziyà wàkabangila ku Mpenta. Muntu mmufwànyìnekù kuvila aci anyì? To, mukalenge! Èkèleeziya wàkabangila ku Mpenta ne Dibènesha dyà Mpenta, ne wàkatèèkiibwa kùdì Yesù Kilistò bwà kutungunuka too ne ku ditùkù dyà ndekeelu ne Mukenji wùmwèwùmwè awu ne dibènesha dimwèdimwè adi diikàle dìkwàcila mudimu munda mwètù. Mudimu Wèndè wà ndekeelu mutùma naawù Èkèleeziyà Wendè, Maakò 16: “Ndààyi pa buloba bujimà, nùkayiishè Èvànjeeliyò, bimanyinu ebi nebifilè aba bâdì biìtabuujà.” Mpindyewu, too ne penyi? “Pa buloba bujimà.” Kùdì nganyi? “Cifùkìibwà cyônsò.” Bafìike, bafìkùlùke, bàà kàlaabi, batòòke, cifùkìibwà cyônsò cìvwàku aci, nùkayiishè Èvànjeeliyò kùdi cifùkìibwà cyônsò. “Bimanyinu ebi nebifilè aba bâdì biìtabuujà.” Mpindyewu, dilòòlò edi tudi tubwelamù kakesè, biikàle ànu tubanga kukòsolwelamù dilòòlò edi, dilòòlò dyônsò tukòsaKù cipese cinène citàmbe too ne mutwàyà kafika ku cyètù cikondo sungasunga cyà èkèleeziyà. Mpindyewu, tudi tusangana ne aci ki cìvwa mudimu Wèndè mutùmangana naawù.

⁴⁴ Mpindyewu, cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziya cìvwa ng'èkèleeziyà wa Efèsò. Cikondo ciibidì cyà èkèleeziyà cìvwa n'Seemùnà. Cikondo ciisâtù cyà èkèleeziyà cìvwa m'Peegàmò. Cikondo ciinâyì cyà èkèleeziyà cìvwa n'Twatilà. Cikondo ciitânù cyà èkèleeziyà cìvwa n'Saadì. Ne cikondo ciisambòmbò cyà èkèleeziyà cìvwa m'Filàdèlèfiyà. Ne cikondo cyà mwandamutekète cyà èkèleeziyà cìvwa n'Laòdìkiyà.

⁴⁵ Mpindyewu, cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziyà cyàkabanga lwà ku cidimu cyà 53 cyà paanyimà pàà lufù lwà Yesù, pààkajaadikà Pôlò èkèleeziyà mu—mu Efèsò. Mu lwendu lwèndè lwà bumpandanjila, wàkajaadika èkèleeziyà ku—ku Efèsò, èkèleeziyà wà Efèsò, ne yéyé nguvwa mpaasàtà wendè too ne pààkamukòsàbo mutù mu cidimu cyà 66, byènze ne ùwwa mpaasàtà wa èkèleeziyà wa Efèsò munda mwa bidimu bitwè ku makùmi àbidi ne bìbìdì. Paanyimà pàà lufù lwèndè pa díbà adi tudi bayiilè ne Pôlò Munsantu... anyì Yone Munsantu wa Nzambi ngwâkashààla mpaasàtà wa èkèleeziyà awu ne wâkatùngunuka nendè kubwela too ne mu cikondo eci, ki cikondo cyà èkèleeziyà aci kuyaci too ne ku cidimu cyà 170.

⁴⁶ Pashiishe paanyimà pàà Cikondo cyà Èkèleeziyà wà Efèsò, kuumukila ku cidimu cyà 53 paanyimà pàà lufù lwà Yesù too ne ku cidimu cyà 170 paanyimà pàà Yesù, pashiishe kubangakù Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Seemùnà cyàkashààla kuumukila ku cidimu cyà 170 paanyimà pàà lufù lwà Yesù too ne ku cidimu cyà 312 paanyimà pàà lufù lwà Yesù. Pashiishe kulwakù Cikondo cyà Èkèleeziyà cyà Peegàmò, nènku Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Peegàmò cyàkabanga mu cidimu cyà 312 ne cyàkashààla too ne ku cidimu cyà 606 paanyimà pàà lufù lwà Yesù. Pashiishe kubwelakù Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Twatilà, ne cikondo cyà Èkèleeziyà wa Twatilà cyàkabanga mu cidimu cyà 606 ne cyàkaya too ne ku cidimu cyà 1520, Bikondo byà Mîdimà. Ne pashiishe Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Saadì cyàkabanga mu 1520 ne cyàkashààla too ne mu 1750, cikondo cyà ba-Luthériens. Pashiishe kuumukila ku cidimu cyà 1750, cikondo cyàkalondà cyàkalwà cìvwa ncikondo cyà Filàdèlèfiyà, cikondo cyà Wesley; aci cyàkabanga mu cidimu cyà 1750 ne cyàkashààla too ne ku cidimu cyà 1906. Nènku mu cidimu cyà 1906 ki Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Laòdikiyà kubangaci, kàdi ndi ncýéna mumanyè ne necishiikilè díbà kaayi to, kàdi ndi ndyànjila kwamba ne necìjikè lwà ku cidimu cyà 1977. Ndi ndyànjila kwamba, kî nnè Mukalenge ngudi mungambile to, kàdi ndi ndyànjila kucyàmba bilondèshile cìkèènà-kumònà kampàndà cindéeja kùkaadi ndambù wa bidimu, bìdi ne, bìtaanu byà ku bintu abi bìkaadi (byà ku mwandamutekète abi) bìkaadi byenzèke.

⁴⁷ Bu... Mbanganyì bàdi bavùlùke cìkèènà-kumònà aci, mu èkèleeziyà emu? Bushùwà's. Mwambè nànkú, mùvwàbì ne nànsha Kennedy mwinè ùvwa mwà kusungudiibwa mu

masungulangana à ndekeelu aa. Mùvvwàbo mwà kwanyishila bakàjì bwà k welabò tukàndà. Mùvvwà Roosevelt mwà kufikisha buloba ku mvità. Mùvvwà Mussolini mwà kuya mutàngile ku Éthiopie, dibùcikilangana dyèndè dyà kumpàla, ne kumukwàta; aci ncìvwà mwà kwikalà ndekeelu, ùvwa mwà kufwà paanyimà pàà cyôcì aci. Mùvvwà tusùmbù tunène etu mwà kujuuka ne byônsò mwà kadibwinka mu Communisme; cyena-Hitler, ne Mussolini, ne Co... Nazisme, ne bikwàbò, byônsò bivwa mwà kadibwinka mu Communisme. Nènku bidimu dikùmi ne cìmwè kumpàla, kwambaci ne “Tuvwa ne cyà kuya mu mvità ne Allemagne, ne Allemange ùvwa mwà kwediibwa paanyimà pàà bimanu byà nshààmendà,” Cimanu cyà Maginot. Byàkenzeka menemene ànu mùshindù awu. Kwambaci pashiìshe, paanyimà pàà cyôcì aci, nebikafika too ne mu mùshindù wà ne... bilwa kwenzeka ne maalu à mamanya àbandè bikolè mu mùshindù wà bénza kàshinyì, tûshinyì atu tùvwa mwà kulwa tutàmbe kufwànangana ne “diyi” musangu wônsò. Ne cikèènà-kumònà aci cyàkambiibwa mwaba mene wùdì Église de Christ ûsanganyiibwa mpindyewu ewu, ku nzùbu wa kale wa Mes... wa bâna bâà nshiyà ewu. Charlie Kern, ùdi pàmwápa mu nzùbu emu dilòdlò edi, ùvwa musòmbèle mwaba awu mwinè musangu awu. Dîndà kampànda dyà dyàlumingu lwà pa dîbà mwandamutekète ki pàkenzekaci. Nènku Cyàkamba ne: “Pashiìshe kùvwa mwà kwenzeka ne bâvwa mwà kwenza kàshinyì kàvwa kakàyi dijinga ne yèndà to, kàvwa mwà kukontononyiibwa kùdì bukolè bwà mùshindù kampànda.” Bâkaadi naakù patùdi twakulangana apa. Bâkaadi naaku mpindyewu, mu bukolè bwà cyamu cyà nzembu, bukontononyi bwà tulondò twà mpolondo. Kabèena nàンsha... udi ujaalamija ànu tulondò twèbè twà mpolondo atu kùdì uya aku, kàkwambula wêwè mwinè, kabiyi bïkëngela bwà kuludika ne yèndà to.

⁴⁸ Mpindyewu, ne cyàkamba mwômù amu ne: “Mu ciinè cikondo aci, kùvwa mwà kujuuka mukàjì munène mu États-Unis.” Ne yéyè awu ùvwa muvwlâne ne mulenga kwîsù, kàdi ùvwa ne cikisu mu mwoyi. Ki mêmè kwela mu tubòkò mu cikèènà-kumònà amu, pa dibèjì dyà kàlaabi mene apu, ne, “pàmwápa ng’èkèleeziyà wa Kâtòlikè.” Ne bakàjì baanyishìibwe bwà kwela tukàndà twà masungulangana bâvwa bafwànyîne kukwàcisha bwà kusungula muntu udi kàyì ukùmbana bwà ditùnga edi to. Ne ki cîdibo benzè. Menemene. Mpindyewu, kwambaci ne: “Aci cîvwa mwà kwikalà cibangidilu.”

⁴⁹ Mpindyewu cikwàbò cintu cyàkambaci, ne... Pashiìshe dyàkàmwè paanyimà pàà cyôcì aci, Mêmè kumònà ditùnga edi dilwè bu mushiki wà bintu bifwima mwîshi, ditaayisha dishààle ànu tusùnsukilà. Mpindyewu, piïkalà bintu abi mbyenzèke, ki mwènzekà kàbidi cikwàbò eci. Tukààdi ku... Ki bwà cinyì ndi kaaba aka dilòdlò edi nteeta bwà kutwàla cyôcì eci ne kucîtèkela bantu aba mu Jeffersonville, bwalu nkààdi

ndîlongolola bwà kubwela cyàkàbìdì mu madimi à bwambi àbìdì àdì pansi aa, kàdi ncyêna mumanyè ne ndîbà kaayì dîndì mwà kubiikidiibwa bwà kuumuka anyì kuumushiibwa to. Ndi—ndi...katwèna bamanyè aci to. Ne ndi muswè kwikalà mutwîshìibwe ne ndi...èkèleeziyà àmmanyè dîbà dîdibò ne mwoyi, bwalu Nzambì wa Bukolè bwônsò neàngoomèkèlè bujitu bwà cyôcì aci.

⁵⁰ Mpindyewu—mpindyewu, yônsò wa ku èkèleeziyà eyi, bilondèshile Mifûndu mwaba awu, ùvwa ne mwanjèlo. Ne mwanjèlo awu ùvwa...Mbanganyì bàdi bamanyè cîdì *mwanjèlo* ùmvwija? M“mùsànjeelà,” mùsànjeelà. Nènku kùvwa—kùvwa *banjèlo mwandamutekète* batùmina èkèleeziyà mwandamutekète, bàvwa bùmvwija “baamisànjeelà mwandamutekète.” Mpindyewu, bàvwa mítootò mu cyanza Cyèndè. Ne mu cyanza Cyèndè yòyì dikùmi ne yìbìdì eyi—eyi... mítootò mwandamutekète yìvvà ne cyà kuleeja Bukénké bwà Bwikadi Bwèndè mu ditùkù dyà bufùkù ditùdì ne mwoyi edi ayi. Ànu mùdi mítootò yìleeja dîbà pa buloba, yifla bukénké bwâdì bwà twamònà mwà kwenda, ne kumanya kwà kuya mu mêmà à bufùku amu.

⁵¹ Mpindyewu tudi tujandula dîbà adi ne, mu dîbà edi, yônsò wa ku banjèlo abu ùvwa ne ngiimànyìnù ne mwaba. Nènku, bânà bëétù, dilòlò edi katwèna tukafikakù to, bwalu tudi bamanyè mwanjèlo wa èkèleeziyà wa kumpàla ewu, kàdi necììkalè cintu cyà kaciyi cyùmvwika ne cyà butùmbì bwà kujandula ne kupàtula mu maalu-malonda, kumpàla kwènù, banjèlò bàà èkèleeziyà mikwàbò eyi. Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa kumpàlà ùvwa m'Pôlò Munsantu, wâkamwaasa awu, mùsànjeelà wa Nzambì. Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Efèsò ùvwa m'Pôlò Munsantu. Èkèleeziyà...Mpindyewu, cîdì cyènza ne mêmè...

⁵² Mpindyewu, bwà bakwàbò abu nudi bafwànyìne kupangakana, kàdi ndi musòmbe mwaba awu munda mwà matùkù ne matùkù mu disonsodiibwa too ne mûngààvu kuumvwa Nyumà Mwîmpè ùndenga ne ùndaaba bwà bwalu abu. Ki bwà cinyì ndi mumanyè. Nènku tàngilààyi bantu bàdi basòbola aba, pawikalà mulongi wa maalu-malonda, bôbò... Bantu bàmwèbàmwè bândì naabò kaaba aka, bândì mumanyine ku dibuulula ne mbàvwà banjèlò batùmina èkèleeziyà aba, bàvwa ne mudimu wa bwambi wùmwèwùmwè wàkenzà bôbò aba ku cibangidilu awu. Ne wôwò mudimu wà bwambi awu kawèna mwà kushintuluka to, wùdi ne cyà kushààla mpenta ku ntwàdijilu too ne ku ndekeelu.

⁵³ Mpindyewu, balungi bàà maalu-malonda bàdi basòmbe mwab'ewu aba nebàpangakanè naanyì pa muntu ewu; kàdi pa èkèleeziyà wa Seemùnà, Irénée ngûndì mêmè mumanyè ne nguvwa mwanjèlo wa ditùkù adi. Polycarpe, bààbûngì bàà kunùdi nebámbè ne ùvwa m'Polycarpe, èyowà, nudikù bafwànyìne kwamba ne ùvwa n'yéyè. Kàdi Polycarpe ùvwa

mutàmbe kweyemena ku bulongolodi ne ku ntèndèleelu wa Kàtòlikè, uvwa wenda ubànda awu. Kàdi Irénée ùvwa mmuntu ùvwa wakula mu myakulu, ne mwikàle ne bukolè bwà Nzambì, ne bimanyinu biikàle bìmulonda. Yéyè ùvwa mwanjèlo wa Bukénkè wa Nzambì, nènku yéyè ngwâkapâtula Bukénkè abu paanyimà pàà Polycarpe mananè kupoopediibwa pa nkùrusè anyì mushipìibwe, mushipìibwe ne cikisu, dîbà adi Irénée ùvwa umwe wa ku balungi bëndè, ne Polycarpe ùvwa mulongi wa Pôlò Munsantu... anyì wa Yone Munsantu. Ki pashìishe Irénée kwangatayè kaaba këndè, ne kutwàlayè Bukénkè abu.

⁵⁴ Nènku mwanjèlo wa Bukénkè bwà—bwà Peegàmò ùvwa m'Martin Munsantu munène. Mémè ncýéna ngitabuuja ne kùvwakù muntu mutàmbe bunène ukààdikù ne mwoyi pa buloba, pa kuumusha Yesù Kilistò, mutàmbe Martin Munsantu to. Bukolè? Bashipyanganyi bâà ne cikisu abu kulwabò kùdiye bwà kumukòsa mutù (ùvwa witabuuja bimanyinu ne maalu à kukèma, ne Dibènesha dyà Mpenta), nènku pààkayàbo, bâkaawwa ànu ne bàmushebèyè, yéyè kukòkelà cibwikilu cyèndè paanyimà ne kubâtèekelayè nshingù. Kàdi mushebeyanganyi awu mmwenzè ànu ùpâtula mwele bwà kumukòsa mutù, bukolè bwà Nzambi kumutuuta ne kumusàka paanyimà kule nendè, ki kukalabilayè ku binù bwà kumulòmbayè...?... Amen. Yéyè ùvwa mwanjèlo mutùmina èkèleeziyà awu.

⁵⁵ Bikwàbò bintu. Tàngilààyi númonè mùvvwàye... Umwè wa ku bânà bâàbò bâà balùme bàvwa bamwowè, yéyè ùvwa mu njila bwà kuteeta bwà kamupeta, bwà kumònà ne ncinyì cìvwà cyenzèke. Nènku pààkafikàye kuntwaku, bâkaawwa bamanè kumwowa. Ùvwa ûsanganyiibwa mwolola, mufwè, ne mêsù mapâtuke mu nyama mu mutù wèndè. Kubwelayè muvvwàye amu ne kupònayè ku binù ne kwadijayè mubidi wèndè pambidi pèndè munda mwà dîbà dijimà, ûsambla Nzambì. Ki bukolè bwà Nzambì kulwàbù pambidi pàà muntu awu ne kujuukayè, kumukwàtayè ku cyanza ne kuumukayè nendè buludì mwaba awu. Aci's mbwalu-bulonda, ànu mùdì bwà George Washington, Abraham Lincoln, anyì bwà nî nganyì mukwàbò. Mbwalu-bulonda's.

⁵⁶ Èyowà's, mukalenge! Martin Munsantu nguvwa mwanjèlo mutùmina èkèleeziyà wa Peegàmò, cìvwà, èkèleeziyà wa dibàkà dyàkabàbweja mu cyena-Kàtòlikè paanyimà pàà cyôcì aci.

⁵⁷ Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa—wa Twatilà ùvwa n'Colomba.

⁵⁸ Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Saadì, èkèleeziyà mufwè awu... Mwakù *Saadì* mbwena kwamba ne "mufwè." Mupâtuke ne dínà, kadìyi Dínà Dyèndè to: "Kàdi dínà dyà ne udi ne mwoyi, pèèbè mmufwè." Tàngilààyi mwàkapâtulàbo dibàtiiza adi mu ditükù adi. Nwamònù's, nkudidi difùmine. Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Saadì ùvwa m'Martin Luther, mulongolodi wa kumpàla.

⁵⁹ Mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Filàdèlèfiyà ùvwa n'John Wesley, mùsànjeelà awu.

⁶⁰ Ne mwanjèlo wa èkèleeziyà wa—wa Laòdikìyà kî mmwanjì kumanyika to. Neàmanyakè díngà ditùkù, kàdi pàmwàpa yéyè... pa buloba. “Ewu udi ne dici...” [Katùpà kàà mukàbà wà mèyì munda mutupù—Muf.]... kumanya ne eci ki cikondo citùdì ne mwoyi. Nzambi ngwénza dilumbulwisha dyà cyôcì aci.

⁶¹ Mpindyewu, mònayai mpindyewu, nènku netufikè mpindyewu ku Mifundu, twalukila ku cikondo cyà kumpàlè cyà èkèleeziyà. Mpindyewu ndi muswè... Ndi ne ndambù wa tuntu tukèsè tufûnda kaaba aka tûndì njinga bwà nwénù kutèèleja ne ntèma yônsò.

⁶² Èkèleeziyà wa kumpàla, èkèleeziyà wa Efèsò, byenzedi byà èkèleeziyà, cyàkabàpìishilà Nzambi aci, cìvwa mbyenzedi kabiyi ne dinanga. Difutu dyàbò dìvwa m'Mucì wà Mwoyi.

⁶³ Èkèleeziyà wa Seemùnà ùvwa èkèleeziyà mukèngèshìibwe, mupicile mu makènga makole. Difutu dìvwa ncifulu cyà butùmbì cyà Mwoyi.

⁶⁴ Èkèleeziyà mwisâtù, Peegàmò, cikondo cyà dilongesha dyà mashimi, Sàtaanà ùdìngä, ne cishimikidi cyà bukòòkeshi bwà ciipaapà, dibàkà dyà èkèleeziyà ne mbùlàmàtadì. Difutu dìvwa mmanà masokoka ne dibwe ditòòke.

⁶⁵ Èkèleeziyà wa Twatilà ùvwa ng'èkèleeziyà wa diseeswishiibwa dyà ku ciipaapà, Bikondo byà Mîdimà. Difutu dìvwa mbukolè ne bukòòkeshi pa matunga, ne Mùtootò wa mu Dindà. Ki banyààbanyà mbôbò abu bààkayà too ne ku ndekeelu.

⁶⁶ Èkèleeziyà wa Saadi ùvwa ncikondo cyà dilongolola, bumpandanjila bunène... anyì kî mbumpandanjila to, kàdi ménà masokoka, bàvwa ne ménà àbò sungasunga. Ne difutu dìvwa ncivwàlù citòòke, ne dínà mu Mukàndà wà Mwoyi (bìdì ne cyà kulwa ku cilumbulwidi). Tuvwa bamòne aci ditùkù adi, Mukàndà wà Mwoyi; bìdì bikèngela bwà wêwè kulumbulwishiibwa ku Mukàndà wà Mwoyi. Bansantu mbatentémùnyìibwe ne bangàciibwe kakùyi aci to, bôbò kabèèna bàya ku aci to.

⁶⁷ Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Filàdèlèfiyà cìvwa ncikondo cyà dinanga dyà bwânà bwètù, cikondo cinènè cyà mudimu mutùmangana naawù ne cikondo cinènè cyà bumpandanjila, ciibi cyunzulula. Ne difutu dìvwa ndi—dikunji. Kubuulula kwà ménà à Nzambi kùvwaa ne cyà kwikalà mu—mu cikondo eci, pààkapàtukàci lwà mu cidimu cyà 1906. Èyo.

⁶⁸ Cikondo cyà Laòdikìyà cìvwa ng'èkèleeziyà wa civùmvù, mubanji, mudivudijile bintu, kàyi ùkèngela cintu; kàdi uvwa mukèngaledi wa luse, mupele, mpofo, ne mwena dikènga, ne butakà. Ne difutu dìvwa nkusòmба pa Nkwasa wa butùmbì pàmwè ne Mukalenge, aba bàdì bacimunà cikondo aci abu.

⁶⁹ Mpindyewu bwà kusùnsula, dilòòlò edi, bwà kunùleejakù ndambù pa bìdì bitàngilà disangisha dilòòlò edi, netwàngatè nshapità mwi2, cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziyà. Mpindyewu tudi... .

Mmubuulùdììbwe ne twêtù tudi bamanyè ne Yéyè ùdi nganyì, Yéyè ùdi Nzambì!

⁷⁰ Mpindyewu, cikondo cyà èkèleeziyà ncibangè ànu mûmvwà mwambè amu, lwà ku cidimu cyà 53, too ne ku cyà 170. Nènku (a) cimenga cyà Efèsò, cìmwè cyà ku bimenga binènè bisàtù byà Asie; misangu yàbûngì cibiìkidiibwa bu cimenga ciisâtù cyà diitabuuja dyà bwena Kilistò (cyà kumpàlà cìvwa n'Yelusàlémà; ciibidì, Antiyòkìyà; ne ciisâtù, Efèsò)...(c) cimenga cyà bungèndààmùshìngà bunène... (e) bukalenge bùvwa bwà Loomò... (f) mwakulu wùvwa ncyena Ngelikà. Bafundi bàà maalu-malonda bâdi biìtabuuja ne Yone, Mâriyà, Peetèlò, Andèlè, ne Filipò bônsò bààkajikiibwa mwômò amu. Ne Efèsò ûvwa mumanya bwà bulenga bwèndè.

⁷¹ Bwena Kilistò ku Efèsò bùvwa mwaba wùvvà beena Yudà basòmbèle, ku Efèsò. Ne cimenga aci cìvwa ciibaka lwà mu cidimu cyà 53 anyì cyà 55 paanyimà pàà lufù lwà Yesù. Bwena Kilistò bwàkashindamijiibwamù kùdì Pôlò Munsantu. Pashiìshe, Pôlò Munsantu wakapìcishila bidimu bisàtù ku Efèsò aku. Dyiisha dyà Pôlò dyàkafila bwenzeji bunène pa beena kwitabuuja ku Efèsò. Pashiìshe, Timòtè nguvwa mwèpiskòpò wa kumpàlà wa èkèleeziyà ku Efèsò. Pôlò ngwâkafundiila èkèleeziyà mukàndà ku Efèsò. Mu cikondo cyà Pôlò ûvwa ng'èkèleeziyà munène.

⁷² Efèsò mbwena kwamba ne... dînà mene *Efèsò* mbwena kwamba ne "kulekela cìya, kulekelela, mutwè cìmpìngà." Babiikidìbwe kùdì Nzambì ne: "Ekèleeziyà mutwè cìmpìngà." Nzambì—Nzambì wàkanji kwitaba dyàmbedi byenzedi byàbò, mudimu wàbò mukolè, ne lutùlù lwàbò. Nzambì wàkabàtandisha bwà nsòmbelu wabò, dishiyà dyà dinanga dyàbò dyà dyàmbedi, bwà ditwà dyà cìmpìngà, ne bwà mùvwabo kabàciyì bàmbula Bukènkè to. Efèsò kàvwa èkèleeziyà museeswisha to, wàkapangila bwalu bwà dibènga kutùngunuka mu dinanga dipwàngànè.

⁷³ Cikòsò cyà Efèsò: Mamuma, kaàyi dinanga, balombòdììbwe ku dipàmbuka. Milayì: Mpàladiizò mulaya mucìmunyi, wa bansantu bàà Efèsò mu cikondo cyà èkèleeziyà, mufila ku Mucì wà Mwoyi.

⁷⁴ Cintu cilenga ncyôcì eci. Mucì wà Mwoyi mmutèèdììbwe misangu yìsàtù mu Genèsè, misangu yìsàtù mu Bwàkabuulwibwà. Musangu wà kumpàlà wàkatèèdìibwàwu mu—mu Genèsè, mùvwa mmu Edènà, ne Kilistò nguvwa Mucì awu. Misangu yìsàtù yìdìwu mutèèdììbwe mu Bwàkabuulwibwà,

ùvwa n'Kilistò mu Mpàlàdiizò. Kaa, aci's ncibanjìke. Mukalenge àbeneshè.

⁷⁵ Mpindyewu tudi tubanga nshapità wa 1 wa Efèsò...anyì mvensà wa 1 wa nshapità mwi2, èkèleeyiyà wa Efèsò:

Kùdì mwanjèlo wa èkèleeyiyà ku Efèsò funda ne; Ebi mbintu bìdibò bàmba kùdì ewu udi mukwàtè mitootò mwandamutekète mu cyanza cyèndè cyà dyàbalùme, udi wendela munkaci mwà bitèèkedi byà myéndù byà ngôlò mwandamutekète;

⁷⁶ Yone ngudi mù—mùsànjeelà cikondo aci. Uvwa wendakana munkaci mwà bitèèkedi byà myéndù byà ngôlò mwandamutekète ebi awu ùvwa n'Yesù Kilistò, Nzambì wa Bukolè bwônsò. CìdìYe wènza nciny? Kí mmwambe ne Ùvwa wèndela mu citèèkedi cyà mwéndù címwèpelè to, Ùvwa wèndela munkaci mwabì byônsò. Aci cidi cileeja cinyi? Bwà ne Yéyé údi Nzambì umwèumwè awu, makèèlèlè, leelù, too ne kashidi, ne mu cikondo cyônsò cyà èkèleeyiyà bwà mwena kwitabuuja yônsò. Údi ûlwa ku...ne Nyumà Mwîmpè bwà cikondo ne cikondo cyônsò ne bwà muntu yônsò; umwèumwè awu makèèlèlè, leelù, too ne kashidi.

⁷⁷ “Mukwàtè mu cyanza Cyèndè cyà dyàbalùme.” *Cyanza cyà dyàbalùme* mbwena kwamba ne “bukòòkeshi ne bukolè Bwèndè.” Mukwàtè mu cyanza Cyèndè cyà dyàbalùme (mwinshì, bakòntononyìlbwe) baamisànjeelà batùmina bikondo mwandamutekète byà èkèleeyiyà. Kaa, mémè ntù munangè aci. KuMumònà wèndela mu bikondo byà èkèleeyiyà ebi, Kilistò awu, ùDìmanyisha kùdì bantu Bèndè mu Bikondo Byà Mídimà ebi, mu cikondo ne cikondo cyônsò; pàdì èkèleeyiyà ûlwa wa kwísùkwísù ne ùdilamununa, aba bàya ewu njila aba bàya mukwàbò, kàdi banyààbanyà bàà èkèleeyiyà abu bàdi ànu kacya bààkwàta, ne Kilistò ùkwàta naabò mudimu, ùshìndika Dîyì Dyèndè; ùMulombola too ne ku ndekeelu.

⁷⁸ Mbipeepèle menemene bwà kumònà mutùdi bapetè citùdì naacì leelù ewu eci, panùdì nubanga kulonga cyôcì eci. Mpindyewu, kaaba aka ku cibangidilu...Ndi ngiitabuuja ne nwénù bônsò nudi mwà kumònà kuulu eku. [Mwanèètù Branham ùdi ùmvwija ne bifwànyikijilu ku cibàsà—Muf.] Cikondo címwè cyà èkèleeyiyà ncyôcì eci, ncyà Mpenta. Cikondo ciibidì cyà èkèleeyiyà, ciisâtù, ciinâyì, ciitânù, ciisambòmbò, cikondo cyà mwandamutekètè cyà èkèleeyiyà. Mpindyewu bu nwénù mwà kumònà cyôcì eci ne ntèmà yônsò, Èkèleeyiyà wàkabangila ku Mpenta. Mbanganyì bàdì biitabuuja nànkú? Nudi numònà cyàkenzekà ku Mpenta anyì? Dibà adi tudi tutàngila èkèleeyiyà tuyayàye wènda ùpweka amu. Údi ùbunga kutàmba kubwicidila kakesè, ùseemena kule ndambù, kule ndambù; ndambù mukesè, údi ùkèèpela nùnku ewu pàdì Èkèleeyiyà mulelèlè ùpàtuka apu's.

⁷⁹ Mpindyewu, Kilistò awu...nànsa Èkèleeziyà mwikàle mukèsè bishi, “Mwaba wônsò wùdì bàbìdì anyì bàsàtù badìsangìshe mu Dînà Dyànyì, Mêmè nêngìkalè munkaci mwàbò.” Pàdibo badìsangìshe pàmwè mu cinyì? Mu dînà dyà ba-Méthodistes anyì? Dînà dyà ba-Baptistes anyì? Dînà dyà beena Mpenta anyì? Dînà dyà Yesù! Mwaba wônsò wùdì bàbìdì anyì bàsàtù badìsangìshe, nànsa biikàle bakesè bàà bishi. Nénku nebìikalè bakesè menemene mu matùkù à ndekeelu mu mùshindù wà ne, Yéyè wàkamba ne, bìvwa bìkèngela bwà kulwa Yé lükàsà bwà kukòsoloja mudimu awu bwà cyanàànà kí nkufwànyìne kusùngidiibwa mubidi nànsa wùmwè bwà Dyambwibwa to. “Mwaba wônsò wùdì bàbìdì anyì bàsàtù badìsangìshe mu Dînà Dyànyì!”

⁸⁰ Mpindyewu, cipungu cyà kumpàla, bàpostòlò. Mpindyewu, tudi tumóna ne eci ki ntwàdijilu, Mpenta. Yéyè ùdi wènda, Nzambì munène umwèumwè awu, bimanyinu binène bìmwèbimwè abi bìvwa ne cyà kwenzeka mu bikondo byônsò ebi bwalu Yéyè ùvwa wèndela munkaci mwà cikondo ne cikondo cyônsò. Übènesha cinyì? Bantu Bèndè bàdì badìsangìshe mu Dînà Dyàndè.

⁸¹ Ndi muswè bwà nwénù kutàngila mu cyôcì eci patùdì twenda tupìcila mu èkèleeziyà apa. *Ewu* èkèleeziyà ùvwa ne Dînà dyà Yesù. *Ewu* èkèleeziyà ùvwa ne Dînà dyà Yesù. *Ewu* èkèleeziyà ùvwa ne Dînà dyà Yesù. Kàdi *ewu* èkèleeziyà kuDìjìmijayè. *Ewu* èkèleeziyà kupatukayè, cikondo cyà ba-Luthériens, ne “dînà dyà ne wêwè udi ne mwoyi, kàdi pèèbè mu fwè.” Ne ùpweka buludì too ne ku ndekeelu kwà cikondo *eci*; kàdi pankaci pàà eci cikondo ne *eci* cikondo mpatèèka ciibi cyunzulula cìdì cyàluja cyàkàbìdì Dînà adi kùdì èkèleeziyà. Mpindyewu tàngilààyi nùmonè aci ní m’Bulelèlè, paanyimà pàà twêtù bamanè kucyàngata kaaba aka mu Mifùndu. Pankaci pàà—pàà bikondo abi apu.

⁸² Mpindyewu, mààlabà dilòòlò nênteetè bwà kwenza ne cyôcì eci cisombè apa bwà twacimònà bônsò. Nénku nêndwe pàmwàpa mààlabà mu mapingaja bwà kuzolela... yìmwè yà ku—ku ndongamu yîndì njinga kunùlondela. Nénku pììkalàabi ne mutu kampànda wa kunùdì ùdi ne maalu-malonda, lwâku naawù. Anyì wàngatè biwàfundiabi ùye naabì ku nzùbù wa dibadila mikàndà anyì ku mwaba kampànda wàngatè maalu-malonda, ûàbalè ùmonè eci ní ncilelèlè.

⁸³ Mpindyewu mvensà wa kumpàla. Cìdì Ye wènza ncinyì? Ùdi übèèla mwoyi.

*Kùdì—kùdì mwanjèlo wa èkèleeziyà wa Efèsò...
(kùdì Yone) fûnda ne: Ebi mbintu bidibo bàmba kùdì
ewu udi mukwàte mitootò mwandamutekète mu cyanza
cyèndè cyà dyàbalùme, udi wendela munkaci mwà*

bitèèkedi byà myendù byà ngôlò mwandamutekète;
(s’ndyela dyà mwoyi)

⁸⁴ Mpindyewu mvensà mwi² ne mvensà mwi³, Yéyè ùdi ùbèla kààlumbaandi ne:

Ndi mumanyè byenzedi byèbè, ne midimu yèbè mikolè,
ne lutùùlù lwèbè, . . . mùdi kùyi mwà kutwàla aba bàdì
babi: ne wéwè udi mwelè ku diteeta aba bàdì bàmba ne
mbàpostòlò, kàdì kabàyi cyòcì aci to, ne mubàsangàne
beena mashimi:

⁸⁵ Nwamònu’s, dipàmbuka adi dìkaavwa dimanè kubanga kubwela, mu cikondo cyà kumpàla eci. Dimanè kubanga kwôkùaku mene; mbwalu basungula ne Èkèleeziyà mulelèlà bàvwà baswè kulama tunungu twà Bible, ne kulama Mèyi àvvà Yesù mwambè mu bujaadiki Bwèndè, bàkaavwa bamanè kubanga kulamunuka. Cintu kampàndà ciwwa cibangè kwenzeka, ne kùkaavwa kujuukè balongeshi bàà mashimi, bantu bàvwà bàlongesha mashimi, bibèngàngàne ne Mifündu, bàteeta bwà kubweja cintu kampàndà anyì kusàkidila cintu kampàndà.

⁸⁶ Ki bwà cinyì Wàkapèèsha èkèleeziyà dibuulula edi e kwamba ne: “Ewu yônsò wadìdìnga kuumushila anyì kusàkidilakù awu, cyèbè citùpà necyùmushiibwè ku Mukànda wà Mwoyi.” Mbwena kwamba ne, mujìmine, mwanèètù! Kùbwelakanyikù ne Dìyì dyà Nzambi to! Nànsha Dyôdì ditàpa nganyì ku mwoyi anyì Dítàpa cinyì, ùDyämbè nànsha byà munyì. Ànu mùdiDi difùndìlbwemù amu, ki mùshindù ngwôwò awu. Kabyèna bitùkèngela cintu kampàndà cikwàbò cya cinène to, kabyèna bitùkèngela nsaserdòsé anyì ní ncinyì bwà kutùmvwijaDì to, Nzambi Nyumà Mwîmpè awu ki muumvwiji. Yéyè ngudi ufila dyumvwija.

⁸⁷ Mpindyewu, bu nwénù mwà kumònà, bakùdimuka bùmuka ku maalu mabì ne bàjandula baprófetà bàà mashimi, paanyimà pàà bamanè kujaadikiibwa ne mbàà mashimi, biikàle ne cimwènekelu cyà difwànà dyà Nzambi. Nudi numònà mùdi èkèleeziyà ùbanga kulwa wa maalu à kwísùkwísù mu ciinè cikondo aci anyì? Bààkabanga kwenza bu bàdì báteketa bantu bàvwà mu disonsodiibwa dyà Nyumà Mwîmpè abu, bàbanga kufikisha bantu ku dibèèlulwila mu mùshindù kampàndà.

⁸⁸ Èè, Yesù kààkambakù ne: “Nudi bàà dyàkalenga panùdì nukèngeshiibwa bwà bwakàne anyì”? Yéyè kààkambakù ne nùbanga kulwa bàà maalu à kwísùkwísù to. Wàkamba ne: “Sankààyi, ne ikàalaayi ne disànkà dyà diyila ne pansi, bwalu bóbò bàákakèngesha baprófetà bàkaavwà kumpàla kwènù.” Wàkamba cyòcì aci, mùvwa mmu masànkà à bantu, mu Maatààyi 5 ne: “Nudi babènèshìibwe!” Mònà’s, kufikisha bantu ku dinwèlulwila bwalu nudi banangè Mukalenge Yesù, s’ndibènesha ànu bwà dibàfikisha cyanàànà ku dicyàmba. Bàdi ànu . . . Pàdibo bànwèla mulawu apu, bàdi bàñutwàdila

mabènesha à Nzambì pambidi pèènù. Cìdi cìbààlukidila bôbò, mwàkaalukidilàci Baalàmà musangu awu amu. Cìdi—cìdi cìbààlukidila bôbò. Pàdìbo bâeteeta bwà kukwelulwila mûdù mwena Kilistò apu, mònà's, s'cìdi cìbààlukidila bôbò, kàdi Nzambì mwikàle ùfila dibènesha, bwalu: "Nudi babènèshiìbwé pàdì bantu bânùkengesha bwà Dînà Dyànyì." Bwà bwalu bwà Dînà Dyèndè: "Nudi babènèshiìbwé!"

⁸⁹ Mpindyewu tudi tusangana ne bàvwa baswè kubanga ne kubwela mu cimwènekelu cyà difwàñà dyà Nzambì.

⁹⁰ Mpindyewu, ndi mufwànyìne kwimanyikila mwab'ewu mene ne kwamba cintu kampànda, ngeela meeji ne ki cíngènzà. Nùkààvwakù bamònè ne ditàbuluja dyônsò edi... Mpindyewu, nwènù bambi naanyì, nwâkenketaayi bwalu ebu. Ditàbuluja dyônsò ditu dìlela mapàsà, ànu mwàkalelè Yakòbò ne Leebèkà mapàsà amu: Esawù ne Yakòbò. Ndi nswà kwamba Izàkà pamutù pàà... Izàkà ne Leebèkà, pamutù pàà Yakòbò. Izàkà ne Leebèkà bààkalela mapàsà. Taatù ùvwa wa cijila, maamù ùvwa wa cijila, kàdi bààkalela bânà bàà balùmè bàbìdì bàà mapàsà: Esawù ne Yakòbò.

⁹¹ Mpindyewu, bônsò bàbìdì bàvwa batèndeledi. Kàdi Esawù, pààkafikàbi ku byenzedi ne byenzedi bilenga, bu mwena ne ànu mikeni mwímpè, pàmwàpa ùvwa mwânà wa balùmè mwímpè maalu, mu byônsò, kutàmba mùvvà Yakòbò. Nuvwakù bamanye aci anyì? Yakòbò ùvwa ànu mwânà mukèsè wa balùme uvwa dìbà dyônsò kacya ànu wàlamata kùdì mamwèndè. Kàdi Esawù ùvwa ùpàtuka ùkakwàta mudimu, ùpàtuka ùkapeta munyìnyì wà kashà wà kupèèsha tatwèndè mpofo mununu uvwa murþofetà awu, yéyè ùvwa ùditàcisha bwà kumubèèja. Kàdi Yakòbò yéyè ùvwa ne cintu ànu cimwèpelè mu èndè meeji, ùvwa ùkèba bwanààbutè abu! Yéyè kàvwa ucyuka bwà ntàntà uvwaye mwà kunèngakana mwaba awu too ne ku dìbà kaayì anyì cìvwà cikèngela bwà kwenzayè to, cintu cyà mushinga mu wendè nsòmbelu cìvwa mbwanààbutè! Kàdi Esawù yéyè ùvwa ûbùdyombola.

⁹² Mpindyewu kanwènaayikù numònà muntu wa mubidi—muntu wa mu mubidi awu anyì? Pàdì ditàbuluja dìlwa, kùdi bitùpà bìbìdì byà bantu bìdì bìpàtuka mu ditàbuluja ne ditàbuluja dyônsò. Kùdi muntu wa mubidi udi upàtuka, ne yéyè neàbandè ku cyoshelu wàmба ne: "Eyowà's, mukalenge, ndi ngiitaba Kilistò bu MusÙngidi wanyì." Yéyè neàpatukè, ne cìdi cimwenzekelà ncinyì? Katancì aka, neàkuupùkè mu èkèleeziyà kampànda mwímpè wa mashikà, wa maalu à kwísùkwísù, bwalu yéyè ùdi wèla meeji ne: "Èè, mêmè mukashààle wa mu èkèleeziyà, s'ndi mwímpè ànu mûdù mukwàbò awu. Mêmè ewu ncyêna mwímpè ànu mûdù Kampànda anyì? Mbishìllangànè ku cinyì bu mûdibì ànu ne ndi wa mu èkèleeziyà awu mwikàle ngenza ditonda dyànyì?" Mònà's, s'kùdi dishìllangana bûngì

cyanàànà. Bìdi bìkèngela ùlediibwè cyàkàbìdì. Bìdi bìkèngela wikalè ne bwanààbutè.

⁹³ Kàdi bwà Yakòbò yéyè kàkacyuka diseka dìvwàbo bamusekè to. Yéyè ùvwa ùkèba bwanààbutè abu, ne bwèndè yéyè kàkacyuka mùshindù wàbùpetaye nànscha.

⁹⁴ Mpindyewu, bantu bààbûngì kabàtu baswè kupeta bwanààbutè to bwalu bàdi bèla meeji ne bantu bâtukù bàbùdyombola. Kî mbaswè kuya ku cyoshelu bwà kudìlakù ndambù to, anyì kupangila ndambù wa byàkudyà, ne—ne cintu kampànda cikwàbò to. Kî—kí—kî—kî mbaswè kucyènza to. Bakàjì bààbûngì...bààbûngì, nudi bamanyè's, didilengeja dyà byanz—...ne bilaabu kwísù, bàdi bèla meeji ne bôbò badilè myadi ncifwànyìne kubìkùpula, mbifwànyìne kukèngela bwà kubilaabululabo. Mònà's, bàdi...cidi...Ne ncyêna ne meeji à kwamba aci bwà kunyangakaja cijila to, ndi ntèkemena ne kabyèna byùmvwiika mu mùshindù awu to, kàdi aci's mbulelèlè. Kabèèna ànu baCìswe to. Kî mbaswè Dilediibwa dyà Cyàkàbìdì to, bwalu Dilediibwa dyà Cyàkàbìdì dìtu bu bukooyà. Cidi ànu mùdi dilediibwa dikwàbò kanà dyônsò edi. Dilediibwa kanà dyônsò edi's dìtu mbukooyà, nànscha dyenzékèle penyì. Dyôdì dyenzékèle mu lupangu lwà ngulube anyì mu cikùmbì, anyì dyenzékèle mu cibambalu cyà lùpitàadì, cilengeja ne bilòngò byà rose, dìdi ànu bukooyà.

⁹⁵ Ki mùdì kàbìdì Dilediibwa dyà Cyàkàbìdì bukooyà's! Amen. NeDìkwenzèjè bintu byûvwà kùyi mwelè meeji ne uvwakù mufwànyìne kwenza to; kwimàne mu disangu dyà njila utuuta dikasa, anyì wimba ne: “Butùmbi bwìkalè kùdì Nzambì! Àlèluuyàh! Nzambì àtumbè! Butùmbi kùdì Nzambì's wè!” Mònà's, wêwè's newènzè maalu bu mubùlùke. Ki cyàkenzejàdi bâpostòlò, ki cyàkenzejàdi virgò Mâriyà, wâkenza maalu bu ne ùvwa mukwàcike maalà. Ùvwa bukooyà mu kasùmbù kàà bantu, kàdi's bìkèngela kwikalè bukooyà bwà mwoyi kupàtukawùmu. Amen!

⁹⁶ Cintu cyônsò eci cyôcì kaciyi cifwè ne cibolè to, mwoyi kawèna mwà kupàtukamù to. Muntu yéyè kàyi mufwè ne mubolè mu meeji èndè sungsunga to, Kilistò kêna mwà kubwela mu mwoyi wèndè to. Paùdi uteeta bwà kudyèlèla wêwè mwinè meeji ne: “Mpindyewu, mêmè mubànde ku cyoshelu kwaka ngamba ne: ‘Èyowà's, Mukalenge, mêmè's ndi—ndi muntu mulenga, nénKwangâtè. Nêmfurtè byàdiikùmì byànyì. Nêngénzè cikampànda,’” bìkèngela ûfwe ne ùbolè ànu mwaba awu ku meeji èbè awu. Lekèlè Nyumà Mwímpè àngatè bukòòkeshi ne ènzè ànu cyônsò cidiYe muswè kukwenzela aci. Ukooyikakù naaci's. Aci's cidi cyùmvwiika cibì be, kaciyi cyà cinyangakaja cijila to, kàdi m'Bulelèlè. Ki mùshindù wùmwèpelè wûndiku pàànyì mumanyè mwà kupoopela cintu aci bwà kunùfikisha ku diCyùmvwa.

⁹⁷ Ncinyì cìvwàku cyà bukooyà kutàmba musùmbà wà beena Yudà bàà bàdineemeka abu ditùkù adi, kutàmba kumòna bantu aba bàpàtuka muntwamu ne mishikù yìkukumina? Nudi bamanyè cidì dikukumina anyì? “Huh, huh, uh, uh, uh, uh...?” Myakulu mikwàbò, ne bènza maalu bu bantu bakwàcike maalà. “Huh, huh, uh, uh, uh.” Ki cyôcì aci menemene cìvwàbò bènza. Bâvwa ne mmwènekelu wa bukooyà’s!

⁹⁸ Ki kwambayè ne: “Bantu aba mbûle bônsò tèntè ne mvinyò mupyamùpyà anyì?”

Kàdi paanyimà pàà umwe wènza bu mwalùkìlakù mu yéyè, kwambayè ne: “Eci cìmanyiibwè kunùdì, ne tèèlejààyi mèyì àànyì, bantu aba kî mbakwàcike maalà munùdì nucinka amu to.” Kàdi kwalukilayè ku Mifùndu ne: “Eci ncyàkambahupròfetà Yowèlà aci ne: ‘Nebyènzekè ku matùkù a ndekeelu,’ mùdì Nzambi wàmba ne, ‘Mêmè nêngìicikijè Nyumà Wanyì pa mubidi wônsò.’”

⁹⁹ Mùshindù awu ngwàkalediibwà Èkèleezìyà dyàmbedi. Mbanganyì bàdì bìtabuujà ne Nzambì kénéne mikàlu? Nènku Yéyè kénéne mwà kushintuluka to. Nènku piikalàbi ne ki cìvwà mmwènenu Wendè wa Èkèleezìyà ku cibangidilu, ng’Èkèleezìyà wa mùshindù awu wíkala Yè nendè ku ndekeelu. Yéyè kénéne mwà kushintuluka to. Pa nànku mmunyì muwàpingajàpu dilabulangana dyà ku cyanza, anyì dimyaminangana dyà mâyì, anyì—anyì cintu cikwàbò kampàndà cìvwà kaciyi cyenzèke kwôkùaku mene? Yônsò wa ku bàpostòlò’s wàkaalukila buludì ku cyôcì aci.

¹⁰⁰ Paanyimà pàà bamanè kwenza byônsò ebi... Nyumà Mwîmpè mananè kubàpwekela, Peetèlò kwambayè ne: “Tudikù mwà kükàndika mâyì anyì, pakumònane ababàpecì Nyumà Mwîmpè bu twétù ku cibangidilu?” Ki kubàtùminayè dìyì bwà kubàtijiibwabò mu Dînà dyà Mukalenge Yesù. Ncyà bushuwà.

¹⁰¹ Pôlò wàkaya kusangana bantu bëèla mbìlì, bàpìcila mu cikondo cyà dicyònkomoka, musùmbà wà ba-Baptistes batùmbisha Nzambì, ki kwambayè, Byenzedi 19, yéyè ne: “Nukàadi bapetè Nyumà Mwîmpè kacya nwítabuuja anyì?”

Bôbò kwamba ne: “Katwèna bamanyè ne Nyumà Mwîmpè ùtukù to.”

Yéyè kwamba ne: “Nwâkabàtijiibwa mùshindù kaayì?”

Bôbò ne: “Twétù’s twâkabàtijiibwa kùdì muntu mwinè wâkabàtiiza Yesù awu, Yone Mubàtiji.”

¹⁰² Yéyè ne: “Èyowà, kacyàkukùmbanakù kàbìdì to.” Nwamònù anyì? Peetèlò’s wàkamana kucitwà citampì mu Ditùkù dyà Mpenta. Yéyè’s nguvwa ne nsapì awu. Nwamònù anyì?

Yéyè ne: “Kacyàkukùmbanakù kàbìdì to, bìkèngela nùbatijiibwè cyàkàbìdì.” Ki kubàbàtiizayè cyàkàbìdì, mu Dînà dyà Mukalenge Yesù Kilistò. Kubàtentekelayè

byanza, ne kupetabò bipeta byà mùshindù wùmwèwùmwè byàkapetàbo bôbò ku cibangidilu kwàka abi. Nyumà Mwîmpè wàkabàpwekela, bààkabanga kwakula mu myakulu ne kwamba bipròfetà.

¹⁰³ Mpindyewu, ki cìvwà Èkèleeziyà munda mwà cikondo cyônsò. Mpindyewu, ncibangilè apa mene ku cibangidilu.

“Ndi mumanyè lutùùlù lwèbè. Udi ne mwoyi mule be, ndi mumanyè aci... Mpindyewu vùlukà ne, Mêmè ki Yéyè udi wendela munkaci mwà bitéèkedi byà myéndù. Ndi mumanyè lutùùlù lwèbè, ne mudimu wèbè, ne mudimu wèbè mukolè, ne dinanga dyèbè, ne bikwàbò. Ndi mumanyè byônsò byûdì mwenzè. Ne ndi mumanyè ne udi muteetè bantu bàdì bàdìbììkila ne ‘mbapròfetà, bàpostòlò’ aba, ne musangànè ne mbeena mashimi.” Kaa, aci’s ncyà ciipanshì be, kî mmwômò anyì? Mêmè ncyéna mwambùle bujitu bwà cyôci aci to, Yéyè ngudi naabù. Yéyè ngudi mwambè ne bàvwa beena mashimi.

¹⁰⁴ Kàdi Bible mmwambè ne: “Teetààyì muntu. Kwôkò muntu munkaci mwènù mwikàle wa nyumà anyì mupròfetà, anyì wàmba ne ncidiye, Mêmè Mukalenge nénDimanyìshè kùdiye. Nêngààkulè nendè mu bikèènà-kumònà, ne mu bilòòtà. Kàdi cidìye wàmba cyôci cyènzekà, díbà adi nùmутèèlejaayi; kanùmuciinyi to, nwamònù’s, bwalu Mêmè ndi nendè. Kàdi cyôci kaciyi cyènzekà to, díbà adi kanùmutèèleji to, kénéne Dîyì Dyànyì to.” Nwamònù’s, cyôci Dîyì Dyèndè, necyènzekè.

¹⁰⁵ Mpindyewu, bààkasangana ne bantu aba kabàvwa bàditwàla bilondèshile Bible to. Nwamònù’s, bàvwa bâteeta bwà kupeta cintu kampànda cikwàbò. (Ndi muswè bwà nùtùngunuka ne kwikala baasè kafulu kèènù kàà ngeelèlù wa meeji mpindyewu, mwaba wutùdì tupwekela batàngìle ku cimpokoto cyà ngôlò aci mu tusunsa tukesè etu.) Mpindyewu, pashiùshe kwamba Yé ne: “Ndi mmònà cyûdì... ne udi ne mwoyi mule, ne lutùùlù ne... kùdìbo. Ùdi mubâteetè, ne mujandùle ne kî mbàpostòlò to. Kî mbàpostòlò to.”

¹⁰⁶ Mpindyewu, ànu mûngâmbì bwà kubanga, kumpàlè kwa twêtù kubanga cyàkàbìdì pa eci, ditàbuluja dyônsò dítu dilela mapàsà àbìdì. Umwe mmuntu wa nyumà; mukwàbò mmuntu wa mubidi wa pa buloba: “Ntu mukashààle wa mu èkeleziya, mêmè’s ndi mwîmpè ànu mùdì muntu kanà yônsò ewu.” Nènku ki cidì ditàbuluja edi dipàtùle. Ki cyôci aci, ditàbuluja dyônsò. Ki cyàkapàtulà Luther, ki cyàkapàtulà Irénée, ki cyàkapàtulà Martin Munsantu, ki cyàkapàtulà Colomba, ki cyàkapàtulà Wesley, ki cyàkapàtulà Mpenta. Ànu menemene’s.

¹⁰⁷ Nudi numònà mwàkayàbo ne kwà nàka anyì? Biibàke èkèleeziyà yààbò, ne banyeemènekù, ne myaba minène milenga ne, Nzambì wanyì, bàjuuka bàmba Diitaba dyà Bâpostòlò. “Ndi ngiitabuuja Èkèleeziyà Munsantu wa Kâtòlikè wa Romà, ne bwobùmwè bwà bansantu.” Ewu yônsò udi witabuuja

bwobùmwè bwà bansantu mmutènedeedi wa bakishi. Cyônsò cidi ciyiikilangana ne bafwè ncyà dyabùlù. Ncyà bushùwà menemene. Tudi ne mutwàngaji umwèpelè pankaci pàà Nzambì ne bantu, m'Muntu awu, Yesù Kilistò. Ncyà bushùwà. Ki cyàkambà Peetèlò. Nènku nwénù beena Kàtòlikè bananga nudi numubìikila ne “paapà wa kumpàla, ne Peetèlò mwikàle paapà wa kumpàla wâkenda ne Yesù.”

¹⁰⁸ Ki pashìishe kwambayè ne: “Kakwèna mutwàngaji mukwàbò pankaci pàà Nzambì ne bantu to.” Kàdi aba, nudi ne naabò binunu dikùmi leelù ewu. Mbishintùlùke bikolè menemene nùnku bwà cinyi, piìkalàbi ne èkèleeziyà kêna mwà kupangila ne kêna ûshintuluka? Ne misà yènù yônsò yìdi yifùkiibwa mu Latin bwà kabìkadi byàlwà kushintuluka. Cidì cyenzèke ncinyì? Mpenyì panùdìku bafwànyine kupeta Diiataba dyà Bâpostòlò mu Bible? Bu ne bâpostòlò bâvwa ne twitabààyì kampànda, ùvwa ne “Nyingàlalaayi, ne nùbatijiibwè muntu ne muntu wa kunùdì mu Dînà dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù wenù.” Kakwèna twitabààyì mukwàbò nànsha umwe ûnkaadìku muumvwè ne mbamanyè anyì bàmbululakù cintu cikwàbò kanà cyônsò to.

¹⁰⁹ Kàdi pàkààdìbi bikafika ku “èkèleeziyà Minsantu yà cyena Loomo” ne bintu bikwàbò byônsò ebi, ne “Mvìdi Mukùlù Taatù wa Ngulu yônsò udi ulama maulu ne buloba” awu, aci's ndukutukutu. Nwamònù anyì? Ncyà bushùwà. Kacyèna mu Bible to. Cintu bu nànku kacitukù mu Mifundi to. Ntwitabààyì mukwàtakaja udibò bakwàtakàje. Kàdi cidi... masambila ônsò ne byônsò abi ncintu cikwàtakaja.

¹¹⁰ Tudi mwà kumònà leelù ewu ne beena Mishòonyì bètù, patùdì tufika kwînhì eku, mbuumùkile buludì ku bôbò. Ne ànu mùvvà Billy Graham mwambè mu dyàlumingu amu ne: “Bantu mbashààlè mu ntùpàkànyì bikolè menemene mu mùshindù wà ne bâdi bèlè meeji ne bâdi ànu bîmpè pààbo mu ntùpàkànyì.” Ncyà bushùwà. Mbulelèlè. Ndi ne disàンka mûndì... Mu bushùwà bwà bwalu ndi mumanyè ne Billy Graham mmupetè Nyumà Mwîmpè cikondo cyà George Jefferies kuntu kwàka, kàdi àmwè à ku matükù aa yéyè neàpatukè mu cyôcì aci. Nzambì ùdi ùkwàta nendè mudimu kuntwaku mene mpindyewu, bwalu yéyè ùdi mwà kunyùkusha bukalenge abu mùdì muntu mukwàbò nànsha umwe kàyikù mufwànyine kubwela to. Kàdi nudi mwà kumònà nyiishìlù wendè ne, kùdi cintu kampànda paanyimà pàà cyôcì aci, bwà bàmwè bâà ku ba-Baptistes beena dilabulangana dyà ku cyanza. Èyowà's, mukalenge!

¹¹¹ Mpindyewu:

*Ndi mumanyè byenzedi byèbè, ... ne lutùùlù lwèbè, ...
mûdì kùyi mwà ...*

¹¹² Tùmonààyibì mpindyewu, ndi ne...

Ndi mumanyè byenzedi byèbè, ne mudimu wèbè mukolè, ne lutùùlù lwèbè, . . . ne mûdì kuyi mwà kutwàla aba bâdì babì: ne wêwè udi mwelè ku diteeta aba bâdì bâmba ne mbàpostòlò, kâdi kabayì cyôcì aci to, ne mubàsangànè beena mashimi:

¹¹³ Wàkabàsangana beena mashimi. Bâvwa bafwànyìne kumanya ciinè aci bishi? Kabàvwa bënda bilondèshile Dîyì to.

¹¹⁴ Mpindyewu, muntu yéyè wàmба ne “Bible ewu ùdi wàmба mu Ebèlù 13:8 ne: ‘Yesù Kilistò, umwèumwè awu makèèlèlà, leelù, too ne kashidi,’” muntu awu mwambè ne: “Aa, matükü à bishìma àkaadi mapìte,” dîbà adi muntu awu’s mmwena mashimi.

¹¹⁵ Pìkalàbi ne Bible mmwambè ne: “Nyingàlalaayi, nùbatijiibwe muntu ne muntu wa kunùdì mu Dînà dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù yénù,” ne mwaba wônsò mu Bible wàmба cintu cìmwècìmwè aci, ne muntu yónsò uwvakù mubàtijìibwe mu—mu cikondo cyà Bible mwikàle mubàtijìibwe mu Dînà dyà Yesù Kilistò, kâdi yéyè mubàtùme bwà kubàtijìibwabo, kumyaminyiwbabò mâyi, anyì cintu kampànda cikwàbò cyà mùshindù awu, muntu awu mmwena mashimi, ûsanganyiibwa mupròfetà wa mashimi.

¹¹⁶ Ndi ntèkemena ne ncyêna ntapangana ku mwoyi to, kâdi ndi . . . Mwanèètù, kwêna—kwêna mwà kulaaba Eci maanyì to, dîbà dyákànyì, kòpolà gants ùkwatè Èvànjeelìyò. Nwamònù anyì? Kí Bulelèlè mbwôbù abu.

¹¹⁷ Mpindyewu, ndeejè cintu kampàndà cyà cishiìlàngànè. Ndeejèku mwaba wùkaadìku muntu umwèpelè mubàtijìibwe mùshindu mukwàbò pa kuumusha mu Dînà dyà Yesù, nwamònù’s, pa kuumusha èkèleeyiyà wa Kâtòlikè. Pa nànkú wêwè mubàtijìibwe mùshindù awu, kwêna mu èkèleeyiyà wa beena Kilistò nànsha, udi mu èkèleeyiyà wa Kâtòlikè bwalu mbàkubàtìize. Cibejibeji cyàbò mene cyà *Mutùkùmbudi wa mu Dyàlumingu*, kateshismù aku, mùvwa lukonko ne: “Nekwìkalèku beena Mishònyì bààsùngidiibwà anyì?” Yéyè ne: “Bààbúngì bàà kùdibo, bwalu bàdi ne dibàtiiza dyétù twétù ne bintu byàbúngì byà mùshindù awu.” Yéyè ne: “Bôbò bàdi bâmba bwà Bible, kâdi Bible mmwambè bwà ‘kubàtiiza mu Dînà dyà Yesù Kilistò,’ kâdi twétù tudi bacyùmùshemù ne bacítèeke ne ‘Taatù, Mwânà, ne Spiritù Munsantu’ ne bôbò mbacítàbe.” Cyà bushuwà’s. Nwamònù anyì? Kí—kí . . . Kí—kí ndibàtiiza dyà bwena Kilistò to, ndibàtiiza dyà cyena Kâtòlikè.

¹¹⁸ Nuvvakù bangumvwè dilòdlò kampànda ne: “Kacya ukààdikù mubàtijìibwe mu dibàtiiza dyà bwena Kilistò anyì?” Dibàtiiza dyà beena Kilistò, Kilistò, “Yesù Kilistò,” kaciyi mu mwânzù kampànda to.

¹¹⁹ Mpindyewu, mvensà mwi3 mpindyewu. Èyo, mvensà mwi2 ne mwi3. Mpindyewu mvensà mwi3:

Ne udi mutwàle, ne uvwa ne lutùùlù, ne bwà bwalu bwà dînà dyànyì udi mukwàte mudimu mukolè, ne kùyi mupangile to.

¹²⁰ “Bwà Dînà Dyànyì.” Nukààvwakù bamònè ne bàvwa ne lutùùlù anyì? Bakwàtè mudimu mukolè bwà cinyì? Dînà Dyèndè. Nudi numòna Dînà adi dishàale mu èkèleeziyà awu anyì? Mpindyewu cítàngilaayi, patwàyà too ne ku ndekeelu kwà lumingu, mùdì cyôcì aci cijimina ne cikabwela mu dînà dikwàbò. Nwamònù anyì? “*Udi mupetè lutùùlù, mukwàte mudimu mukolè, ne bikwàbò, ne bwà bwalu bwà Dînà Dyànyì.*” Yéyè... Bâàkakwàtè mudimu mukolè bwà Dînà Dyèndè, bwà kulama Dînà dyà Yesù Kilistò kumutù kwà èkèleeziyà kanà yônsò, kumutù kwà cintu cikwàbò kanà cyônsò.

¹²¹ Dììkalè Dyôdì dyàmbedi mu: “Cyônsò,” mùdì Bible mwambè, “cyônsò cinùdì nwenza mu dyakula anyì mu cyenzedi, enzàayì byônsò mu Dînà dyà Yesù Kilistò.” Ncyà bushuwà anyì? “Cyônsò cinùdì nwenza mu dyakula anyì mu cyenzedi.” Wêwè uswìka dibàkà, uswìka muntu mu dibàkà; wêwè kùyi mwà kucyenza to, bôbò banyangàkàja maalu mu dibàkà dyàbò adi, kùbàswìkikù mu dibàkà to nànsha kakesè. Nwamònù anyì? Wêwè kùyi mwà kwamba mudilekèlèlè ne: “Ndi njìkula ne nudi mulùme ne mukàjì mu Dînà dyà Yesù Kilistò,” bâlekèlè bâye. Èyo. Pawìkalà muswè kubàbàtiiza, bâbâtìzè mu Dînà dyà Yesù.

¹²² Byôbì bìkèngela bwà wénzè cintu kampànda cyûdì kùyi mwà kwenza mu Dînà dyà Yesù, cilekèlè! Muntu wàmba ne: “Nwà ndambù wa twalà.” Kwenà mwà kucyenza mu Dînà dyà Yesù to, nàñku cilekèlè! Muntu wàmba ne: “Twà twartà ndambù.” Kwenà mwà kucyenza mu Dînà dyà Yesù to, nàñku cilekèlè! Kaa munèkù kàà bundù, kàà busenjì, ku manàyì ènù à twartà, kwenà mwà kucyamba mu Dînà dyà Yesù to, nàñku cilekèlè! Nwamònù anyì? Kwenà mwà kuvwàla tûpùtulù mu Dînà dyà Yesù to, nàñku tûlekèlè! Ndi mufwànyiné kutungunuka, kàdi tudi... nudi bamanyè ànu cîndì ngamba aci. Èyo. Kwêna mwà kwenza aci to. Cyûdì kùyi mwà kwenza mu Dînà Dyèndè aci, ùcilekèlè! Bwalu, Yéyè mmwambè ne: “Cyônsò cinùdì nwenza mu dyakula ne mu cyenzedi, enzàayì cyônsò mu Dînà dyà Yesù Kilistò.” Èyo, mpindyewu.

¹²³ Mpindyewu netwikalè mwà... Aci cidi... Yéyè ngwâkabâtwà makùmbù bwà cyôcì aci. Mpindyewu nêngììkalè mwà kwakula bwà didyàbakeena edi mpindyewu mu nshapità mwi4... anyì mvensà mwi4, èyowà's wè.

Nàンsha nàñku ndi neebè bwalu, bwalu wêwè udi mulekèle dinanga dyèbè dyà dyàmbedi.

¹²⁴ Kaa! “Ndi neebè bwalu. Udi ne lutùùlù, udi ànu kacya wâlama Dînà Dyànyì.” Aci kí ncifwànyinékù kwikala cintu cîmpè cyà tabernacle ewu leelù ewu anyì? Èyowà's, mukalenge! “Wêwè utu ànu bîmpè, ne ukààdi mupetè lutùùlù bûngì

cyanàànà, ne mutwàle ntàntà mule, kàdi bwalu bùdi ne... Udi ànu kacya wâlama Dînà Dyànyì. Ndi ngàànyisha byônsò abi. Ndi—ndi nkutwà makùmbù bwà cyôcì aci, bìdi ànu bîmpè. Ne Ngaamònú ne udi mwelè ku diteeta aba bâdì bâdyàmba ne mbàpostòlò abu ne bikwàbò, ne mujandùle ne mbeena mashimi, kabàyi bâkùmbanangana ne Dîyì to. Ndi—Ndi ngàànyisha byônsò abi. Kàdi kùdi cintu cîndi mfwila neebè, ncyà ne udi mulekèle dinanga dyèbè dyà dyàmbedi. Udi mulekèle dinanga dyûvwàku naadi kale wàwa, bwà masangisha mîmpè, à cyena-kale à Nyumà Mwîmpè awu, ne ukààdi mubangè bu udi usenunuka walukila cyànyimà ubwela mu bintu byà kwîsùkwîsù, ubwela ne ‘Taatù wetu...’ Lukutukutu’s! Nwamònú anyì?

¹²⁵ Kasùmbù kônsò kàà bantu aka, ne bìkèngela bwà muntu àpatukè muvvàle mùzàbì munène (nudi bamanyè’s, bwà kwimba mu kòralè, nudi bamanyè’s), ne badilengèje mu nsukì mwônsò ne bikwàbò byônsò, ne bilaabu byà kwîsù bûngì cyanàànà, ne bîmiba kamùyi mùshindù.

¹²⁶ Mûneemu emu ànu àbìdì aa, bu ne kacìvwa bwà disangisha dyà Oral Roberts to, ncyà bushùwà ne nùnku ndi mubâtèèle musùmbà mujimà. Mvwa—mvwa nsanganyiibwa mu mpungilu wa Beena Kantu-ku-byanza ne ùvwa mwenza...katùvwa ne... dilòòlò adi mêmè nguvwa ne cyà kwakula. Kabàvwa bafwànyiné kumwenzela mu cilààla-beenyi aci to, ki kuyabò naanyì ku—ku nzùbu wa Oral Roberts. Nènku pâmvwà musòmbe mu bîrò byà Oral, kùvwa musùmbà wa bânà bâà beena Mpenta (kàà, nsongààlùmè ne nsongààkàjì, bâà bidimu dikùmi ne bìsambòmbò, dikùmi ne mwandamutekète, dikùmi ne mwandamukùlù) biimàne bônsò mwaba awu; bàvwa bâtwè ku makùmi àsàtù anyì ànaayi bàvwa ne cyà kwimba kantu kàà—kàà mùshindù kampànda...kumvwikakù kündì mùdì kaamusambu kàà mùshindù kampànda kàà dibanga naakù kimba kùdi muntu kampàndà bu utu Becky wàmба, Tchaikovsky anyì bimwè byà ku bintu byà mùshindù awu; ncyêna mumanyè to, yìmwè yà ku misambu yà mùshindù awu, musambu wà wûneemeka mikùmù yà dimba. Nènku ki bôbò aba mwaba awu, bânà bëetù bàvwa ne cyà kusangisha mulàmbù mu disangisha amu, ne yônsò wa ku bôbò abu ùvwa wenda ûlonda mwikàle ne kaadikopo kakesè, wènza maalu bu ne ùvwa mpofo ne ùkwenzela minèkù yônsò ne maalu à lukutukutu àudì kacya kùyikù mwanji kuumvwa to, munkaci mwà bânà bâà balùme ne bâà bakàjì abo, ne bâlabbakanu bu cinyi. Ne nsongààkàjì ayi midilaabè kâpèntà ne èyo, mùkubu wà bafwànyine kwikalà nànsha balaabè ku citanda cyà Oral, pâmwè ne cyônsò. Nènku ki bôbò abu mùshindù awu, cibi bâdìbìikila mùdìbo “beena Mpenta.” Bâkaadi bajìmìje dinanga dyàbò dyà dyàmbedi!

¹²⁷ Ncyà bushùwà ne ndi ntwà ku cyà David duPlessis ne: “Nzambi kàtu ne biikùlù to.” To, mukalenge! Twêtù tudi ne

biikùlù bàà ba-Méthodistes. Tudi ne biikùlù bàà ba-Baptistes. Tudi ne biikùlù bàà beena Mpenta. Kàdi Nzambì kàtu naabò to! Nwènù nudi bânà bàà balùme ne bàà bakàjì. Kwêna mwà kubwelela ku mamwèbè anyì tattwèbè ne mbwalu bàvwa balùme ne bakàjì bímpe nànsha, bìkèngela ùfutè mushinga wùmwèwùmwè wàkafutàbo bôbò awu. Bìkèngela ùlediibwè ànu mwàkalediibwàbo bôbò amu. Nzambì kàtukù ne biikùlù to nànsha kakesè. Wêwè udi mwânà wa balùme anyì wa bakàjì; anyì, wêwè kwêna mwikùlù to, aci ki cintu cìmwèpelè cyà bushùwà.

¹²⁸ Mêmè kuya ku disangisha aku, ne kwôkù aku bàvwa... ku èkèleeziyà mulenga wa Assemblée Pentecôtiste. Balùmyàna wa yààyà, s'bivva bìkèngela bwà nwamònakù mùdì bakàjì abu bâtangalakangana pàdibo bammònà mêmè mbwela; ne nsuki mîpi, mibebula ayi, ne tulàmbà tukesè twà kale twípi atu, twenzè bu mùdì saucisse, nudi bamanyè's, twonyè dikoba mu nkanzu ayi mùshindù awu, bakàjì bàà beena Mpenta, bavwàle mvwàdilu wa ùsalulangana masandi.

¹²⁹ Neùlumbulwishiibwe bwà cyôci aci, ku Ditùkù dyà Cilumbulwidi. Newikalè mupiìle bwà dyenda dyà masandi, Yesù mwambè ne: "Ewu yônsò udi mutàngile mukàjì bwà kumwalakana awu, mmumanè kwenda nendè masandi munda mwà mwoyi wèndè." Kàdi wêwè mudileejè kùdì muntu mulùme mùshindù awu, udi mupiìle nganyi? Ngwêwè anyì mmuntu mulùme awu? Ikàlà mujaalàme! Nyeemà mmwènekelu mene wa bubì! Nwamònou anyi? Ki bwalu mbwôbù abu's.

¹³⁰ Cyûdì mwenzè ncinyì? Mbajimje dinanga dyàbò dyà dyàmbedi. Kaa, kwênàku mufwànyìne kuya naabò mu masangu àà njila ne dikasa bwà kutuutabò bikashì ne kutumbisha Nzambì to. Kaa, to! Bôbò's mbafwànyìne kwimba cintu kampànda cyà mùshindù wà wùneemekela mikùmu bavwàle mizàbì mibànyùngùlùke. Nwamònou's, mbajimje dinanga dyàbò dyà dyàmbedi. Ki lutàtù lùdì naalù èkèleeziyà wa kumpàla ndwôlò alu. Nwamònou anyi?

¹³¹ Bìkèngela ànu bënzè maalu bu bàà pa buloba. Bìkèngela bàvwalè bilàmbà bu bàà pa buloba, bìkkalè ne mmwènekelu wa bàà pa buloba, bënzè maalu bu bàà pa buloba. Ne bâdi ne mulùmyàna wabò mwendè luumù wa ku télèviziyô, nudi bamanyè's, kabèèna ànu mwà kubènga kubìmònà to. *Tudi Banangè Susie* anyì cintu cikwàbò kampànda, nudi bamanyè's, bikengela ànu bacimònè. Nebàshaalè kumbèlu bâpùmbisha mu disangisha dyà milòmbò ne bikwàbò byônsò bwà kucimònabò. Kabayi benzè nanku to, nebàmbè mpaasàtà wabò mèyì mashilè, bwà kubàpâtulayè pa díbà bwà ne pààlwà ndongamu awu bààmònà mwà kwalukila kumbèlu bwà kumumònabò. Dinanga dyà maalu à pa buloba kutàmba dinanga dyà Nzambì!

¹³² Kàà, batàmbe kwikalala ne bintu byà kwîsùkwîsù, kabàciyikù kàbìdì mwà kwamba ne, “Amen!” to. Ekèlekèlè, Nzambì wanyì, s’mbifwànyìne kunyangakaja bìmwè byà ku bilaabu byà kwîsù’s. Nwamònù anyì? Kabacyèna kàbìdì naaCì to. Ki Mpenta nyéyè awu’s. Abu kí mba-Baptistes to. Kacya bôbò kabâtukù banjì ku Cipeta to twamb’eku twamb’eku, ba—ba-Presbytériens. Ndi ngamba bwà Mpenta. Ncyà bushùwà. Ndi mumanyè ne cìdi cîsaamishangana byà bibì’s, mwanèètù, kàdi citùdì baswè mu cintu eci’s ndilediibwa; bikèngela tutwalè lufù kumpàlè kwà wêwe kupeta dilediibwa. Nwamònù anyì? Nwamònù anyì? M’Bulelèlè. Kàdi ki bwalu mbwôbù abu’s, mulekèlè dinanga dyèbè dyà dyàmbedi adi’s. Ndi . . .

¹³³ Pìkalàbi ne Nzambì ùvwa ufwìla bwalu abu ne *ewu* èkèleeziyà, Yéyè’s ùdi kàbìdì bwalu ne *awu* nànku! “Bwalu udi mulekèlè dinanga dyèbè dyà dyàmbedi, s’ki bwalu bÙndì mfwila neebè abu’s. Ndi neebè ne bwalu kampànda, ki didyàbakeena Dyànyì ndyôdì adi. Musangu kampànda wêwè ewu’s uvwa ne cikondo cyà dicyònkomoka, kàdi wâ—wâlekèdì maalu à pa buloba àbanga kudifindamù, ne wâbangì kwenza maalu bu à kwîsùkwîsù ndambù. Úcidi mukwàtè ku Dínà Dyànyì, ne ucidi ànu wenza bintu bìdì bîmpè, ne udi ne lutùùlù lwàbûngì ne bikwàbò, ne udi ukwàtè mudimu mukolè, udi mùdì kampundu amu, udi ànu ukwàtè mudimu mukolè ne byenzedi.”

¹³⁴ Ekèlekèlè! Ekèlekèlè! Ekèlekèlè! Nwamònù’s, nukààdi balekèlè ngâsà ne diitabuuja ne bukolè, bwà kubishintakaja ku mudimu mukolè ne byenzedi. “Èè, ndi nkwalliba’s Mwanèètù Branham, mêmè’s ntu—ntu ngambulwisha mukàjì mukàmbà yônsò ûndì pàànyì mwà kwambulwisha awu.” Èè, aci’s ncintu cîmpè, bwà aci kaayì mêmè ndi nkutwà makùmbù. Kàdi dinanga dyà dyàmbedi dyûvvàku naadì kale wàwa adi dyépì? Uh-hum, uh-hum. Disànkà dyûvvàku naadì kale wàwa adi dyépì? Mwàkeelà Davidi lubìlè musangu kampànda ne: “Éyì Mukalenge, ngaalùjùlwìlèku disànkà dyà lupàndù lwànyì.” Masangisha à milòmbò à bufukù bujimà ônsò awu àdi penyi, ne binsònjì pa matàma? Ekèlekèlè, Nzambì wanyì, Bible’s ùkaadi mukwàtè ne lupwishi ne mulamâtè bùntànda pambidi. Ukààdi ubala ànu maalu à mananga à kale awu, ne nguumù ne bikwàbò; ne bintu bìvvà kabiyikù mene bikèngela bwà kwikalabi byanyishìlbè bwà kupàtudiibwabi bwà kabyela mu—mu ntuku wa bucyaful to, kàdi twêtù beena Mpenta tubyàngula ne tubifwilakana byenzè mütù njiji pa ntuku wa bucyaful amu’s. Ncyà bushùwà’s. Kaa, luse wè! Cidì citùkèngelà: Nkwalukila ku dinanga dyètù dyà dyàmbedi adi! Kwalukila ku Mpenta! Kaa, bikengela nganjì nshiya aci ku luseka. Éyo. Kàdi, nudi bumvwe’s: “Kulekela dinanga dyà dyàmbedi adi.”

¹³⁵ Mvensà mwi4, mvensà mwi5 mpindyewu. Didìmwija, mvensà mwi5, didimwija: “Vùlkà ne nyingàlàlà!” Nwamònù anyì?

Ki bwà cinyì vùlukà mwaba wûdì mudishìndìle, . . .
 (Kûdì wêwè mufûme mpenyi? Kuumuka ku mpenta wêwè kudishînda mwaba wûdì mpindyewu awu, utwâ cîmpingà). . . ne nyingàlalà, ne enzà byenzedi byèbè byà dyàmbedi abi; (alùkìlà ku mpenta cyàkàbìdi). . . bwà cyanàànà nêndwe kûdì lubilù, ne nêngùùmushè citéekedi cyà mwêndù aci pa k-è-n-d-è . . . (Nwamònù ne nganyì awu's, kî mmwômò anyì?) . . . kaaba kèndè, ànu wêwè munyingàlalè.

¹³⁶ Mu ngààkwilù mukwàbò, wêwè ne mpaasàtà mûle tèntè ne Nzambì, mûle tèntè ne Nyumà Mwîmpè, kàdi wêwè uteeta bwà kumuköntonona, wamba ne: “Èè, yêyè ànu mwambè nî ncinyì pa mutùdì kòrâlè wa baywâle mìzâbì, yêyè ànu mwambè nî ncinyì mutùdì balaabè bilaabu, netùmwipâte ànu cyanàànà.” Kanùtaci to, Nzambì neàcyéñzè kumpàlè kwà nwêñù kupeta mpungà awu. Yêyè neàpatukè àye kayiisha mabwe mu mùsèsù kumpàlè kwà kudyâye cibàngà pa biiné bintu byà mùshindù awu abi. Nwêñù ne mpaasàtà udi cyà bushùwà ùnwàmbila Bulelèlè, s'bìwwa bikèngela bwà nwêñù kutwà Nzambì mushinga ne kushâàla mu Nyumà, ne kukuukwila Nzambì, bamanyè ne nenùjiminè nwêñù kanùyi benzè nànkú. Nwamònù anyì?

¹³⁷ Kàdi bantu bàdi ne nsòmbelu leelù ewu byenzè bu ne bàvwa mwà . . . eci ki cintu cîmwèpelè cìvwâku ne, “kwikala ne mwoyi pa buloba apa, ki cyônsò cîdiku.” Kwénâku mumanye ne udi ne musùkà wikalà mwà kuumuka pànwapa kuya mwaba kampànda to. Kàdi wêwè udi utwila citampì pànwapa mene ku mwaba wûyaayà, ku mùshindù wà nsòmbelu údì nendè ne mùshindù wûdì wenza, ulaminyinangana maalu ku mwoyi, ne lwonji, ne bikwabo byônsò, kàdi pashiishe uya lubilu mu èkèleeziyà. Kaa, luse wè! Yoyoyò! Bundù bwèbè.

¹³⁸ Wêwè's udi wela bundù pa—pa bwalu bwà Kilistò. Kî mmwômò anyì? Kî ncitùtù twènza anyì? Kî mbasùmbishi bàà mu musokoko bàà maalà à kapyà bàdi benzèlà Èkèleeziyà bibì to; kî ng'aci to. Kî ndumbà udi wenzela Èkèleeziyà bibì to. Bantu bàdi bamba mùdibo beena Kilistò mbàdì bènzela Èkèleeziyà bibì. Tudi bamanyè cîdì musùmbishi wa mu musokoko wà maalà à kapyà ne cîdì ndumbà. Pàdì bânà bëètù bàà bakajì bàvwâla bu ndumbà, aci ncishìllângâne, aci ki cîdì cyènzelà Èkèleeziyà bibì. Pàdì muntu awu ùnwa maala bu musùmbishi wa mu musokoko wa maalà à kapyà, èè, dîbà adi, aci ki cîdì cyènzelà Èkèleeziyà bibì. Bâdi bâlákâ mukana bâmba mùdibo beena Kilistò kàdi bènza cyôcì aci. Bantu bàdi ne mêsù pa nwêñù bàdi bâtèèla dinà adi . . . “Ewu udi nànsa ùtèèla Dînà dyà Yesù Kilistò ûmukè ku mpèkaatù.” Nwamònù anyì? Umùkàku.

¹³⁹ Kaa, twêtù's tudi bapangile, bânà bëètù. Mêmè, wêwè, twêtù bônsò, tudi—tudi bapangile cîdì Kilistò mwambè bwà twêtù kwikala. Nènku apa mu ditùkù edi mene dîbà dyäkànyì dyà kutèèka ku luseke mpèkaatù yônsò udi utùjìngila bipeepèle

ewu, ne tûnyeemè ne lutùùlù lubilu lùdì lutùtèèkela kumpàlì kwètù alu. Nwénù bayiishi, aci ncyà bushùwà, bânà bëètù. Ncyà bushùwà menemene.

¹⁴⁰ “Vùlukà ne nyingàlìlì, bwà cyanàànà Nêngùùmushè Bukènkè bwà mûtootò abu mwaba wèndè awu.” Mwaba wèndè mmwaba kaayì? Mu Èkèleeziyà. “Kàdi wéwè kùyi munyingàlìlì mwaliùkile mwaba wûvwà usanganyiibwa ku ntwàdijilu awu to, Nêngùùmushè dyàkàmwè mpaasàtà webè kûdì ne mmuumùshè pa kaaba këndè aku; Nêmmutèèkè mwaba mukwàbò kampànda wùdì wèndè... wûNgààleejà Bukènkè Bwànyì bwàteemà.” Hmm! Aci kacìvwa cyà kaciyi tuseku anyì?

¹⁴¹ Dîbà dyákànyì bwà èkèleeziyà kunyingalalayì. Dîbà dyákànyì bwà Mpenta kuumushayè twàbûngì twà ku tumanyi twà mabàlì twà kapelu mu byambilu, ne kuteekamu muysihi wa cyena-kale wanwàmbila Bulelèlì; kàyi wa bâlaabidila ne wènza mudimu ne èkèleeziyà bu kwèndè kwà kudiìlla, bwà mafutu manène, ne cintu kampàndà cyà mûshindù awu, ne maalu à nsòmbelu, ne ndambù wa mbilu yà dipiiyangana yà pa tubalù, ne nsupù yà mu didyà dyà dildòlò, ne bikwàbò byónsò to. Dîbà dyákànyì dyà kwalukila ku Èvànjeeliyò. Nànsha nwénù bakesè bàà bìshi: “Mwaba wùdì bàbìdì anyì bàsàtù basangìle, Mêmè—Mêmè nêngììkalè munkaci mwàbò.”

¹⁴² “Nyingàlìlì, bwà Ncìlu kuumusha citèèkedi cyà mwêndù; kumutùma kule, ku mwaba mukwàbò kampàndà àkakenkèshè bukènkè bwèndè.”

Mpindyewu mvensà mwi6. Mpindyewu ewu ngutwàpetà nendè bilumbù. Mpindyewu, wéwè kùyi munyingàlìlì to, Yéyè neàlwé kuumusha mpaasàtù awu àye.

Kàdi eci ncyûdì naaci, . . .

¹⁴³ Mpindyewu, vùlukààyi. Kaa, mpindyewu eci kacìnùpìcikù to. Eci necììkalè mwà kukànga bikwàbò byàcì pàmwè, too ne ku citùdì eci . . . cikondo citùdì mpindyewu eci. Dyàmbedi, bantu bônsò bâdi bâdyùmvwakù bîmpè anyì? [Disangisha dìdi dyàmbedi ne: “Amen.”—Muf.] Nudi mu dilwijkajà anyì? [“To.”] Mbîmpè, mpindyewu. Èyo, nànkú ntwàlaayiku ànu ndambù. [Mwanèètù wa balùme kampàndà ùdi wàmba ne: “Kushààla bufùkù bujimà.”] Mpindyewu . . . Twasàkidila.

Kàdi eci ncyûdì naaci ne, (Bàvwa ne cintu kampàndà dîbà adi, kí mmwômò anyì? Mpindyewu, cìvwàbò naaci ncinyì?) wéwè udi mukîne byenzedì byà beena Nikàlìawù, bîndì pàanyì mukîne.

¹⁴⁴ “Wéwè udi mukîne byenzedì byà beena Nikàlìawù abi.” Pâmvwà musòmbe mu bìrô leelù ewu kuntu kwàka, ndi mufùnde cintu kampàndà mwab’ewu pa bwalu abu, ndi muswè nütteelejè ne ntèma yônsò mpindyewu, cìdi mu mabèjì àbìdì mwab’ewu. Mvensà mwi6, mèyi à kààlumbandi ne à diitabangana; mbwena kwamba ne, Nzambì ne Èkèleeziyà bàvwa biitàbàngànè pa cintu

cìmwè cyà ne, bàvwa “bakìne byenzedi byà beena Nikàlàwù”; Mwonjì wà mvinyò mulelèlè, Mwonjì wà mvinyò mulelèlè, Èkèleeziyà mulelèlè uvwa mu èkèleeziyà wa Efèsò ewu.

¹⁴⁵ Mpindyewu, vùlukàayi ne, èkèleeziyà yônsò ewu ùtu ne byèndè bintu byà kwísùkwísù ne èkèleeziyà yônsò ewu ùtu ne byèndè byà nyumà. Ki mapàsà àtù àlediibwà mu ditàbuluja ne ditàbuluja dyônsò ngôwò awu ne àshààla ne mwoyi mu èkèleeziyà yônsò. Àkabanga ànu mu *eci* cikondo mene ne àdi àjikila mu *eci* cikondo. Ki ndekeelu wa byônsò, byà kwísùkwísù abi kwangatabì bukòòkeshi mu Cikondo cyà Twatilà, kàdi Luther kubipàtulayè cyàkàbìdì. Kàdi patùdì twakulangana apa ki kwalukilabì cyàkàbìdì eku. Nudikù mwà kumònà ntèndeleeelu wa maalu à kwísùkwísù awu anyì? Kakwèna dishìllangana nànsha dikesè pankaci pàà cyôcì aci ne bwena Kàtòlikè to. Byônsò bìdi cintu cìmwè. Bulongolodi ne bulongolodi bwônsò bûdi bùshipiibwa mu kubwelamù. Nzambì kacya kàtukù muvvijè Èkèleeziyà Wendè bulongolodi to. Ki cìvwàbò menemene bâteeta kwenza kaaba aka ncyôcì aci. Nènku tàngilààyi nùmonè mpindyewu ní kî ncilelèlè, ndi ànu nnùleeja mùdì bulongolodi bwediibwe mulawu. Cìvwa—cìvwa cyenyi kùdì Èkèleeziyà mupyamùpyà, Èkèleeziyà wa Dipungila Dipyadipyà. Nwamònù anyì?

Kàdi... wêwè... Kàdi eci ncyûdì naaci ne, udi mukine byenzedi byà beena Nikàlàwù, bîndì pàanyì mukine.

¹⁴⁶ Mwonjì wà mvinyò mulelèlè wùvwa mukìne byenzedi byà kwísùkwísù byà beena Nikàlàwù, nànsha Nzambì ùvwa pèndè mubikìne. Cìvwà byenzedi mu èkèleeziyà wa Efèsò, mu èkèleeziyà wa beena Efèsò aci, cyàkalwa dilongesha mu èkèleeziyà wa Peegàmò. Mu Efèsò, èkèleeziyà wa kumpàla awu, cìvwa ncyenzedi, mu èkèleeziyà uvwa ulonda cyàkalwa dilongesha. Nudikù mwà kucyùmvwa anyì? Nudikù mwà kucyùmvwa mpindyewu anyì? Cìvwa ncyenzedi mu èkèleeziyà wa Efèsò, kàdi tàngilààyi, apa mu Peegàmò emu cyàkalwà dilongesha. Cyàkabanga apa ànu mu mmwènekelu wa mwànanà mukesè wa mu diboko. Mpindyewu, mu katancì kakesè netùjandulè ne cìvwa ncinyì. Ki *mbwà yà diitù yà Pôlò nyôyì eyi: “byenzedi byà beena Nikàlàwù.”*

¹⁴⁷ Mpindyewu ncinyì... Tùsunsulààyi mwakù awu, tûjandulè citùdì bapetè kumpàlè kwà twêtù kuya kule. Mwakù ewu *Nikàlàwù* wùdi mu mùshindù kampànda cintu cyenyi kündì. Mêmè ndi ne nkòngamyakù yônsò wa cyena-Ngelikà ûmvwàku mufwànyine kupeta. *Nikàlàwù* mmufùmine ku mwakù *nikao*, n-i-c-k-o, indilaayi, ngeela meeji ne ndi muwùfunde kaaba aka, n-i-c-k-o, *nikao*, udi umvwija ne “kucimuna, anyì kunyènga bukòòkeshi.” *Beena Nikàlàwù*, “kunyènga bukòòkeshi, anyì kucimuna beena kwitabuua bàà pàtupù.” Cìvwàbò bâteeta kwenza kaaba aka cìvwa nkuteeta kwangata Èkèleeziyà mùvvà

Nzambì mwikàle ne bampaasàtà, ne Nyumà wa Nzambì ùkwàta mudimu ku mapà mu Èkèleeziyà wa Nzambì udi ne mwoyi, nènku, bàvwa bènza bwà dilongesha kubangadì mu mùshindù wà ne bàvwa ne cyà kwikalà ne bansaserdòsè kampànda, bëèpiskòpò, ne baapaapà, ne bikwàbò. Aci, Nzambì kwamba Yè ne, Ùvwa mucikìne! Úcidi ànu mucikìne ne leelù ewu. *Beena Nikàlàwù: nikao*, “kucimuna, anyì kunyènga bukòòkeshi” bwà beena kwitabuuja bàà pàtupù. *Beena kwitabuuja bàà pàtupù* ki “èkèleeziyà.” Mbanganyì bàdì bamanyè ne beena kwitabuuja bàà pàtupù ng’èkèleeziyà? Éyo: “Kunyènga bukòòkeshi, anyì kucimuna, anyì kwangata mwaba wà beena kwitabuuja bàà pàtupù.”

¹⁴⁸ Mu ngaakwìlù mukwàbò, kwangata bunsantu bwônsò, kuumusha bukolè bwônsò kùdì èkèleeziyà, ne kubùtèèka pa bansaserdòsè; “Disangisha dììkalè ne nsòmbelu mùdìdì diswè amu, kàdì nsaserdòsè ngudi munsantu.” Kuumusha Nyumà Mwîmpè kùdì bantu ku bimanyinu ne maalu à kukèma biikàle bibàlonda, ne kunyènga abi kubìpèèsha bunsaserdòsè bunsantu abu. Kunyènga Nyumà Mwîmpè kuMushintakaja ne bunsaserdòsè. Nudi numònà civwàci anyì? Civwa... Ndekeelu wa byônsò kulwaci... Mu ewu èkèleeziyà emu, civwa mbyenzedi; kàdì aka kaaba cyàlu dilongesha; nènku mu Twatìlà, kwangataci bukòòkeshi. Kàdì pààkapàtukà Luther, kacìwà mwà kushààla mùshindù awu to, cyàkaalukila buludì è kwangataci cyàkàbidì bukòòkeshi: bëèpiskòpò, baakàdinalè, barkèèpiskòpò. Nganyì ku bàfwà ne ku bàbòla udi mfùmù wa Èkèleeziyà wa Nzambì piìkalàye kàyi Nzambì Yéyè mwinè? Amen! Yoyò! Mpindyewu ngààlu kuumvwa bwena Nzambì bwàmbwedì. Nyumà Mwîmpè nguvwa mutùmìibwe bwà kukòòkeshia Èkèleeziyà; kî ng’ànú muyiishi to, disangisha dijimà!... byà ne ànu muyiishi ngudi munsantu abi, bìdi ne, Èkèleeziyà mujimà ngudi ne Nyumà Mwîmpè.

¹⁴⁹ Kàdi pamutù pàà Aci, pamutù pàà kwikalà ne Nyumà bwà kucyènza, bôbò mbangàte kaadyàmpà kakesè ne kaacisùkwità, ne ndambù wa mvinyo, kàdì kucìbìkila ne “*Ukàristiyà* munsantu udi umvvija ne ‘Nyumà Mwîmpè.’” Nànsha twamba mwinè mmunyì mùdì kaacisùkwità ne ndambù wa mvinyò bifwànyìnekù kwikalà nyumà? Mpindyewu, byôbì-byôbì biikale nànku, s’bìdi bikèngela nùbalè Byenzedi 2 mùshindù ewu: “Pààkakùmbanà ditùkù dyà Mpenta, ki nsaserdòsè wa beena Loomò ewu mu njila pwàà, ne kwambayè ne: ‘Pàtulà ludìmì lwèbè alu’ ne kutèèkayèpu kaadyàmpà, ne kunwàye mvinyò, kwambayè ne: ‘Mpindyewu wâpecì Spiritù Munsantù.’” Mpindyewu, mpindyewu twètù tudi tudyèlèla meeji ne aci ncibi be. Ncibi nànku.

¹⁵⁰ Mpindyewu tûpwekààyaaku; mêmè bààkanjidila mu èkèlèèziyà wa ba-Baptistes, twàngatààyi twètù ba-Baptistes. Uh-huh. Hmm? Ba-Méthodistes, citùtù twenza ncinyì? “Wêwê

mujikùle ne ‘Yesù Kilistò m’Mwânà wa Nzambì,’ wasùngidiibu.” Dyabùlù’s ùtu wìtabuuja ne Yéyè m’Mwânà wa Nzambì, ne ùzakala ku Cyôcì aci; pàmwâpa ùciìtabuuja kutàmba mùdì bidimba byàbûngì byà èkèleeziyà biìtabuuja. Dyabùlù’s ùtu wìtabuuja cintu cìmwècìmwè aci ne ùzakala, bwalu mmumanyè ne yéyè ngwa kabùtù.

¹⁵¹ Mpindyewu twêtù tutu tucyàngata mu mmwènekelu wa ba-Méthodistes, bôbò bâdi—bâdi bàmba ne “Yone kàvwa ùbâtiza to,” ne, “ùvwa ùmyaminangana mâyi.” Bambè ne: “Kùvwa nyama yà njibù yâbûngì mu ditunga, nénku—nénku mâyi àkapàtuka mu myaba ayi. Nénku kwangatayè cizubu cyà mushèètè ne kuumbulayè bwinà bwà njibù abu.” Ne ncyà bushùwà ne bôbò bâdi bàyiisha cyôcì aci. “Ne wàkapeta mâyi mu cizubu cyà njibù ewu, anyì cizubu cyà mushèètè, mu bwinà bwà njibù wa mu buloba amu, è kumyaminayè bantu.” Macimbu’s wè! Kaa, mwanèètù!

¹⁵² Èè, s’ki twêtù aba tucyàngata: “Pààkakùmbanà ditùkù dyà Mpenta, bàvwa bônsò mu mwaba wùmwè, biikàle ne dîyì dìmwè. Ki mpaasàtà kupwekayè ne kuyiishayè diyisha dilenga dyà dikèma, wàmба ne: ‘Ngeelè mwoyi ku cyanza wà buunyàànà, nénku netûfundè dînà dyèbè mu mukàndà wà ménà.’” Aci kacyèna cyùmvwika cijaalàme to, mmwômò anyì? Udi mufwànyinè kupeta aci... Kwénàku mufwànyinè kupeta aci mu kabala-matùkù kampànda to, bàvwa bamanyè cìvwà címpè kutàmba aci. *Kabala-matùkù Kàà Mufikilu Wà Dilediibwa Dyà Bainàbànzà* kadi mu kôkù kutàmba mùdì aci cifwànyinè kwikalà.

¹⁵³ Èè, cyàkakèbà ciinè aci ncinyì, dîbà adi? Beena Nikàlàwù biikàle bàbweja musùmbà wà bantu bwà kukònyangajabò Mifùndu, ne kwenza dìngumba dìdì kadiyi mwà kulekela Nzambì ùkwàtamù mudimu to. Dìdi difwa ànu mwaba awu! Pashiìshe Yéyè mmwambè apa ne: “Udi mufwè! Udi ne ‘dînà’ dyà ne udi ne mwoyi, pèèbè mufwè!” Bààbûngì bàà kùdibo, bafwè, kàdi kabàyi bacimanyè to.

¹⁵⁴ Mêmè ne mwanèètù wa balùme tuvwa munkaci mwà kulòba, tuvwa bânà batekète, lwà kuntweku. Ki mêmè kukwàta nkùvù mukolè wa mbàngà yà bukolè, ne mêmè kumukòsa mutù; kumuumusha ku ndôbo, ncìvwa muswè kujìmija dîbà ne cintàkanyì aci to; ki mêmè kumwimansha ku mwelelu wà mâyi aku. Ki mwakùnyàànyì wa balùme awu kulwayè mwaba awu, yéyè ne: “Ncinyì ciwàtupulu katancì aka aci?”

Mêmè ne: “Nkùvù.”

Yéyè ne: “Udi muswè kwenza nendè cinyì?”

Mêmè ne: “Nyéyè wàwa, *kwâka*, ne mutù wèndè ngwôwù wàwa, *kwâka*.”

Ki kukùyayè. Ki yéyè ne: “Mmufwè anyì?”

Mémè ne: "Bushùwà's! S'ndi mumukòse mutù muwùtápùlùle ne mubidi wèndè, ùdi ne cyà kwikala mufwè."

¹⁵⁵ Ki díbà adi kwangulayè mucì, ne kubangayè kwolola dibòko bwà kukùpa mutù wà nkùvù awu bwà kuwùpingaja mu musùlù amu, ne pàvwà...anyì mu kasùlù amu. Nènku pààkenzaye nànku, nkùvù mukolè awu kuwùkwàtayè. Nudi bamanyé's, yoyì yidi mwà kusùma munda mwà díbà dijimà anyì àbìdì. Kutùpikayè cyànyimà, kwambayè ne: "È! Mémè's mvwa ngeela meeji ne wambi ne: 'Uvwa mufwè.'"

Mémè ne: "S'mmufwè."

Yéyè ne: "Èè, yéyè kí mmumanyè nànku to. To."

¹⁵⁶ Pa nànku mùshindù awu ngùdì bantu bààbúngì: bafwè kàdi kabàyi bacìmanyè to! Beena Nikàlàwù! Kaa, ekèlekèle! Kaa, Yéyè ne: "Udi mukìne aci." Kwangata bônsò bajimà abu, bansaserdòsè bansantu balenga, kàrdinalè munsantu, mwèpiskòpò munsantu.

¹⁵⁷ Ne bàmwe bàà kunùdì nwènù beena Mpenta ne: "Mutàngidi munène awu, àtuulukè. Mutàngidi wa bônsò, yéyè ngwàkwambila ní wéwè udi mwà kwenza disangisha dyà dyondopa mwaba ewu anyì to. Ha, ha." Àlèluuyàh! Nyumà Mwímpè ngudi ne cyà kwamba nànku anyì to, Dìyì dyà Cyendelèlè dyà Nzambi.

¹⁵⁸ "Èè, Mwanèètù Branham, tudi twitabuuja bulelèlè ne Bible ùdi ùlongesha 'kubàtiiza mu Dínà dyà Yesù,' kàdi mutàngidi wa bônsò mmwambè ne twétù bakùtùle aci mu èkèleeziyà wetù, yéyè mmufwànyine kutwipata bônsò." Tùngunukà. Ncyà bushùwà. Mbipìciibwe ne mémè mwipàciìlbwe pànwapa pamutù pàà kwipaciibwa Mwàmwa. Pa nànku, wéwè muumùshìle cintu kampànda *emu*, s'newipaciibwe Mwàmwa, nànsha byà munyì, pa nànku mbipìciìlbwe ne mwipàciìlbwe pànwapa. Yéyè mukwipàte pànwapa, neùsakiibwè bâkubweje Mwàmwa. Pa nànku's ncintu ànu cimwècìmwè aci, pa nànku shààla ànu naaCi.

¹⁵⁹ Tudi baswè kwikala babingè. Kàà, ekèlekèle, s'ncintu cyà kwangata ne dísù dikolè, mwanèètù. Bikèngela twàngatè cintu eci mu cyôcì. Katwàdyàkupetakù mùshindù wà kwikala ne Èkèleeziyà pàdì Nzambi kàyì ne cishìmikidi cyà kuMutèèkelapù to. Yéyè kàadyàkwibakakù Èkèleeziyà Wendè pa mushikì wà lukutukutu to. Bikèngela Yéyè àlwè pa Dìyì Dyèndè bwà cyanàànà Yéyè kààkulwakù to nànsha kakesè; ànu pa Dìyì Dyèndè.

¹⁶⁰ Muntu kampànda, ànu àbìdi àdì pansiì aa, kuntu kwàka, wàkamba ne: "Mwanèètù Branham, pàtukà ûlwe mu Chautauqua." Mbanganyì bàvvà ku Chautauqua? Mòna's, tàngilàayì mùneemu, cyàbisàtù cìmwè cyà èkèleeziyà anyì bapite apu bàvwa mu Chautauqua. Bìdi...Mpindyewu, muntu awu wàkajuuka kuntwaku mu mapingaja amu, ne nwènù

bônsò nuvwa bamutèèlèje, kàyi mumanyè ne mvwa mwà kucimanya to. Nzambi ùdi mwà kusokolola mu cibambalu mwàmwa bìdibo bàmba kuntwaku, kàbidi, nudi bamanyè's, Yêyè wàkacìsokolola. Kusèèmenayè mwab'awu, kwambayè ne: "Mpindyewu, Mwanèètù Branham, kaa, yêyè mmusadidi wa Mukalenge. Pàdì Nyumà pambidi pèndè, yêyè mmupròfetà mulaaba, ncyà bushùwà ne mmumanyè, Nzambi ùdi ùmwambila cìdiku ne cììkalàku; kàdi tèòlòjì wendè awu, kanùtèèlejikù abi to."

¹⁶¹ Mmwènenu kaayì wa mutàtakàna's wè! Mùshindù mwinè wùdì muntu mufwànyìne kwamba ciinè aci's! Mòna's, mêmè ncitu... Èè, wêwè kùyi mumanyè kutàpulula nkunde ne kàfè, s'udi mufwànyìne—s'udi mufwànyìne kumanya bìmpè bipite apu. Mmunyì mùdiku mufwànyìne kwela meeji ku cintu bu nànkú awu? Bwà cinyì? Mòna's, mwakù mwinè *mupròfetà* awu's wùdì wùmvwija ne "mubuuludi wà Dìyi wa kùdi Nzambi." Mmunyì mùdiku mwà...? "Dìyi dyà Mukalenge dìvwà dìlwà kùdi mupròfetà." Kacya ncìtukù mwambè ne ndi mupròfetà to, bôbò's mbàtù bacyàmbè. Kàdi's ki bwalu mbwôbù abu. Nwamònou anyì?

¹⁶² Mmunyì mùdiku muntu wetù ewu, bwà kutwàlayè kaadilongesha kakesè kàà èkèleeziyà mwaba kampànda, bwalu bulongolodi bwàbò kí mbufwànyìne kuCìitaba, usùmbisha bwanààbutè bwèbè ku dìlòngò dyà musàbù, wêwè Esawù, mwena lubombo naanyi's we! Ncyà bushùwà's. Disùmbisha dyà bwanààbutè bwèbè ku dìlòngò dyà musàbù, bwà bukooyà bwà dìngumba, bukooyà bwà bulongolodi bùdì Nzambi mukine. Vùlukàayi ànu ne, wêwè wamba ne "bulongolodi," Nzambi's mmubùkìne! S'ncintu citù citàpùlule bânà bëtù, ne cyupùla... Kùdi ba-Méthodistes, ba-Baptistes, ne ba-Presbytériens bààbùngì, dìlòòlò edi, baswè bwà kwikala ne bwobùmwè banyùngùlùkile mèèsà à Nzambi. Kàdi bôbò bacyénzè, mbafwànyìne ànu kwipaciibwa musangu wà kumpàlà wùcìdibo ànu bàbanga ne bàbwélému awu. Ncyà bushùwà menemene.

¹⁶³ "Maman ùvwa wa mwòmò," kàdi bâdi ànu biikùlù's twamb'eku twamb'eku. Kaa, ekèlekèle! Nànscha byôbì ne maman ùvwa wa mu cikampànda, maman wàkiikala ne mwoyi mu Bukénkè bwônsò bùvvwàye naabù mu ditùkù dyèndè abu, wêwè udi ne mwoyi mu ditùkù dikwàbò.

¹⁶⁴ Kale wàwa maalu à mamanya àkajaadika, kùkaadi bidimu bu nkàmà yìsàtù nànkú, mu kunyùngulula kwà ndundu mu nyùngulukilu wa kabùlungu buloba, bambè ne: "Bu kashinyi kàà kàdyélandelà kanà kônsò aka mwà kunyeema lubilu lwà mùsà lwà kilòmètè makùmi ànaayi ne mwandamukùlù ku dìbà dimwè, dikòkiibwa dyà kùdi buloba ndifwànyìne kukàtuntumuna ne kukàpàtula mu cibwàshìbwàshì." Nudi nwela meeji ne maalu à mamanya leelù ewu adi itabuuja aci

anyì? S'bàdi bànyeema lubilu lwà kilòmètà binunu bìsatù ne makumi ànaayi ku díbà dìmwè. Kabèèna bátàngila paanyimà bwà kumònabo cyàkambàbo nànsha, bàdi bátàngila paanyimà, bàmònà cidìbo mwà kumònà biikàle bátàngila kumpàla.

¹⁶⁵ Kàdi èkèleeziyà ùtu yéyè misangu yônsò ànu muswè kutàngila paanyimà, kumònà cyàkambà Wesley, cyàkambà Moody, cyàkambà Sankey. “Bintu byônsò bìdi mwà kwenzeka bwà aba bàdi bìittabuujà,” tütàngilààyi kumpàla! Cintu cîmwèpelè mu Bible cyàkatàngilàku paanyimà... Nudi bamanyè mùshindù kaayì wà nyama utu misangu yônsò ànu ùtàngila paanyimà anyì? Mwoyi wà mutàmbe kwikala wà ciipanshi wùdiku awu. Mbanganyì bàdiku bamanyè mwoyi wà mutàmbe kwikala wà ciipanshi wùdiku wùdì wùnyungà? Ludimbà. Ludimbà ki mwoyi wùdì mutàmbe kwikala wà ciipanshi wùdiku, ne muntu ki mwoyi wùdì mutàmbe kwikala mutùmbùke. Kàdi ludimbà lütù lütàngila paanyimà. Mêmè ncìtu munangè mwoyi wà ciipanshi wà kale awu to. Ntu mêmè muswè kutàngila kumpàla, ngiitabuuja, mwikàle ne dyeyemena, ngendela mu Bukénkè bu mùdìYe Yéyè mu Bukénkè amu, amen, bu mùdìYe ùkenkesha Bukénkè.

¹⁶⁶ Musangu kampànda mu Kentucky mwàmwa mvwa ngenza masangisha, muntu mukùlakàjì kampànda kupàtukayè, kwambaye ne: “Kaa, mêmè ncyêna ngiitabuuja dyondopiibwa adi to.”

Ki mêmè ne: “Èè, bìdi ànu bîmpè’s, wêwè’s udi mwena Àmèrikè.”

Yéyè ne: “Mêmè—mêmè ncyêna ngiitabuuja cintu nànsha cîmwe to pândì ncìyi mucimònè.”

Ki mêmè ne: “Èè, mbîmpè’s.”

Yéyè ne: “Mpindyewu, ncyêna neebè cilumbù to, kàdi ncyêna—ncyêna ngiitabuuja byûdì wamba abi to.”

Mêmè ne: “Adi ndyèbè dyésè dyà bwena Àmèrikè, kabyèna bikèngela bwà wêwè kwikala ànu mwitabuaje to.”

Yéyè ne: “Mpindyewu, mêmè ncìtu ngiitabujakù cintu pândì ncìyi mwà kucimònà bitòòke tòò to.” Hmm!

Mêmè ne: “Èè, mpindyewu ndi... aci—aci ncîmpè, udi ne cyà kwikala wa ku Missouri.”

Yéyè ne: “To, mêmè ndi mwena Kentucky.” Yoyòyò!

“Kacyêna cyùmvwika cîtàmba bwímpè bwà Kentucky to,” mûngààkambà. “Kàdi, nànsha nànnku,” mûngààkambà, “pawìkàlì... awu ki mùshindù wûdì wêwè wela meeji’s, tûngunukà.” Ki yéyè ne—yéyè ne... Mêmè ne: “Newàlukilè kwèbè kumbèlu bìshi?”

¹⁶⁷ Yéyè ne: “Nyààya luseke lukwàbò lwà kakùna. Ntu musòmbèlè lwà... Èè, lwà ùye naanyì.” Muntu wa maalu

malenga's. Yéyè ne: "Lwâ ùye naanyì, ùshaalèku bufùkù bujimà, Mwanèetu Branham."

Mêmè ne: "Mvw'a kujinga kuya neebè, mwanèètù." Kàdi, mêmè ne: "Nyàaya kuntweku ne tààtù mukwàbù." Ki yéyè ne . . . Mêmè ne: "Udi muswè kukuya mubànde pa kabalù anyi?"

Mêmè ne: "To, bìkèngela mbandè nye lusekè lukwàbò lwà kakùnà lwàlwa, nyila eku nùnku, mpwekela mu cibandabanda, mbànde," wéwè's udi mumanyè mùdibi mwinshì mwàmwa.

Ki mêmè ne: "Èè," mêmè ne, "neùkakùfikè bìshi?"

Yéyè ne: "Nêmbàndè ne kajila kuntwaku."

"Mònà's," mûngààkambà, "kwêna nànsha mwà kumònà cyanza cyèbè kumpàlà kwèbè to." Mêmè ne: "Mmunyì muwàyà kakùfika?"

Yéyè ne: "Ndi ne mwêndù!"

Ki mêmè ne: "Èè, mmunyì mùdì . . . Udi wenza bìshi, udi uteemesha mwêndù awu pashiishe wenda uya naawù anyi?"

Yéyè ne: "Èyowa's, mukalenge."

Mêmè ne: "Paùdì uteemesha mwêndù awu apu, udikù mwà kushààla muwùkwàcile kuulu nùnku *ewu* anyì? Ndi muswè mmonèku nzùbu webè awu."

Yéyè ne: "Kwêna mwà kumumònà to."

Mêmè ne: "Dibà adi neùkafikèku bìshi?"

"Kaa," mwàkambàye, "s'ndi nteemesha ànu mwêndù awu; nènku pândì ngenda ngenda apu, wôwò awu . . . Ndi ànu ngenda nya pàdì bukénkè abu . . ."

Mêmè ne: "S'ki cyôcì aci menemene. Amen, wenda wendela ànu mu Bukénkè abu cyanàànà."

¹⁶⁸ TÙngunukà wéwè ànu ne kwenda kuya! Kwìmanyi mwaba ùmwè to, kwakufikaku ku mwaba nànsha wùmwè to. Piìkalàbi ne udi musùngìdìlbwe, endà too ne ku dijidiibwa. Wéwè udi wamba ne: "Udi ukakùfika bìshi?" TÙngunukà wéwè ànu ne kwenda kuya. "Dibàtiiza dyà Nyumà Mwímpè dìdi paanyimà pàà dijidiibwa anyì? Ndi mpeta aci bìshi?" TÙngunukà wéwè ànu ne kwendela mu Bukénkè. "Bimanyinu, maalu à kukèma, ne bishimà bidi . . .?" TÙngunukà wéwè ànu ne kwendela mu Bukénkè. Nwamònù anyì? TÙngunukà ànu ne kwenda kuya! Musangu wônsò wûdì wela cidya, Bukénkè abu nebütupikè bùye kumpàlìa ndambù, bwalu Yéyè ùdi misangu yônsò ànu kumpàlà kwèbè. Yéyè keenà ùsàkila to, Ùdi ûlombola. Yéyè ùdi Bukénkè. Kaa, mêmè's ndi ne disàンka be bwà bwalu abu. Kanwèna nwénù naadì anyì? Yéyè ùdi Bukénkè, munda Mwèndè kamwèna mîdimà nànsha mikesè to.

¹⁶⁹ "Wéwè ùdi mukine byenzedi byà beena Nikàlìwù." Bilwè dilongesha's. Mpindyewu tûmonààyìbì cìdì Pôlò . . . Mpindyewu,

mwena èkèleeziyà... Udi mujuulè èkèleeziyà ewu nganyì mpindyewu? Pôlô, ku Efèsò.

¹⁷⁰ Tùbuululààyi mpindyewu mu Byenzedi nshapítà wa 20, bwà katancì kakesè cyanàànà. Mu Byenzedi nshapítà wa 20, bwà kumònà cídì Pôlò... Nudi nwitabuuja ne Pôlò ùvwa mupròfetà anyì? Cyà bushùwà, ncìvwàye. Ncyà bushùwà ne, ncìvwàye. Nudi bavùlùke dilòolo adi cikèènà-kumònà cyà pa mbù mutuuta kùdì cipeepèlè cikolè aci, ne bikwàbò anyì? Mpindyewu, . . . ne byónsò abi pa bwalu abu. Mpindyewu nshapítà wa 20 wa Munsantu... wa Ekè-... Byenzedi, nènku tubangilààyi mpindyewu lwà ku-ku mvensà wa 27, nènku tèèlejàayì ne ntémà mpindyewu patùdì tubala apa. Mpindyewu, ewu m'Pôlò, mupròfetà, udi udyàanjila kwamba civwa mwà kwenzeka.

*Bwalu ncyéna mudikànde bwà kunwàmbila patòòke
mubelu wônsò nkòòng wà Nzambì nànsha.*

¹⁷¹ Muntu mubènèshìlbwe awu's! Kaa, ndi muswè kwimana mwab'awu mu ditükù adi ne kubandilakù mudi cifulu cyà muntu mufwile diitabuuja aci cyàshiibwa ku mutù kwèndè. Kwôkù cintu cyà ne ndi mwà kudila, dîbâ adi nêndilè. Nêngélè mbilà, bwà kumònà Pôlò.

Kumona Pôlò Munsantu, mupostòlò munène
awu,
Muvwàle muzàbi wèndè wà wùbalakana ne
mulenga kumònà awu;
Nènku ndi mutwishiibwe ne nekwìkalèku
mbilà
Patwàfikà bônsò kuntwaku. (Kanwènakù
batwishiibwe anyì?)

¹⁷² Mpindyewu:

*... Ncyéna mudikànde bwà kunwàmbila patòòke...
mubelu wônsò nkòòng wà Nzambì nànsha.*

¹⁷³ Ncyà bushùwà anyì? Mpindyewu, nwénù beena Kilistò, tàngilààyi mu nùnku ewu; ndi muswè kunùkonkakù cintu kampànda. Ngànyi wâkatùminakù bantu dîyì bàvvà babatìjìlbwe mùshindù mukwàbò pa kuumusha mu Dínà dyà Yesù Kilistò abu bwà kulwa kubàtijiibwabò cyàkàbidi awu? [Disàngisha dìdi dyàmba ne: "Pôlò."—Muf.] Yéyè wàkayiisha mubelu wônsò nkòòng. Ncyà bushùwà anyì? Kaa? Kàdi Pôlò wàkamba cinyì mu... ngeela meeji ne civwa... Ncyéna mutwishiibwe mpindyewu ne n'Tesàlònìkà nshapítà 1 ku mvensà wa 8 to. "Bu twétù anyì mwanjèlò kampàndà wa mu Dyulu mwà kuyiisha èvànjeeliyò mukwàbò nànsha wa bìshi, mwanjèlo kampànda yéyè mutùlùke úfuma mu Dyulu ne muyiishè èvànjeeliyò mukwàbò nànsha wa bìshi mushìllàngànè ne ewu nùnku" (pamutù pàà kutùmina bantu dîyì bwà kubàtijiibwabò cyàkàbidi mu Dínà dyà Yesù Kilistò, ne Èvànjeeliyò uvwa Pôlò muyiishè awu)... "Mwanjèlo wa mu Dyulu nànsha wa bìshi"

(kaciyi ne... mwèpiskòpò kaayì katwàmbi to, anyì kàrdinalè, anyì mutàngidi wa bônsò, anyì mpaasàtà kampànda, anyì—anyì cintu kampànda)... “Mwanjèlò kampànda mutùùlùke ûfuma mu Dyulu yéyè muysiishè èvànjeelìyò mukwàbò pa kuumusha ewu nùnku, édibwé mulawu.” Ncyà bushùwà. Ncyà bushùwà anyì? Cyàkambàye aci, n’Galàtiyà 1:8. Mbyenzèke ànu ne ntumèku meeji. Éyo, Galàtiyà 1:8, nwêñù baswè kufunda aci, bwà kumònà cyàkambà Pòlò aci.

¹⁷⁴ Mpindyewu, ki yéyè ewu wàmba... Mpindyewu mvensà wa 27, ngeela meeji ku mvensà wa 27:

Bwalu ncyêna mudikànde bwà kunwàmbila patòòke... mubelu wônsò nkòòng wà Nzambì nànsha.

¹⁷⁵ Mpindyewu tèèlejààyi cìdì eci... Eci ncipròfetà’s:

Ki bwà cinyì nuditàbàlèlaayi nwêñù biinè, ne cisumbù cyônsò cyà mìkòòkò, pa... cìdì Nyumà Mwîmpè... munutèèke batàngidi, bwà kudiùsha èkèleeziyà wa Nzambì, udiyè musùmbe ku mashi èndè sungsunga.

¹⁷⁶ Wakasùmba nganyì? Mashi awu avwa à nganyì? Bible mmwambè ne àvwa m’Mashi à Nzambì. Nzambì, ne Mashi Èndè Sungasunga. Ncyà bushùwà anyì?

...diisha èkèleeziya wa Nzambì udiyè yéyè musùmbe ku mashi èndè sungsunga.

¹⁷⁷ Bible mmwambè ne tudi basùngidìibwe ku Mashi à Nzambì. Nuvwakù bamanyè nànku anyì? Cyà bushùwà, mmùdìYe wàmba. Éyo:

...ewu udi musùmbe ku mashi èndè sungsunga.

Bwalu mêmè ndi mumanyè nùnku ne, paanyimà pàà diya dyànyì mbwà yà diitü yà lwonji neyìbwelè munkaci mwenù, kayiyi yìshiya cisumbù cyà mìkòòkò nànsha.

Kàbìdì munkaci mwèñù nwêñù biinè... (Tàngilààyi ne, muntu awu ùvwa mwà kutàngidila ku cyôcì aci ne kumònà cintu aci cilwa.) ...munkaci mwèñù nwêñù biinè nemùjuukè bantu, bààkula bintu byà kanyawù, bwà kukòkelabò bayidi paanyimà pààbò.

¹⁷⁸ [Katùpà kàà mukàbà wà mèyì munda mutupù—Muf.] Paanyimà pàà bidimu pàvvwàye... Anyì musùmbà wà bantu bâdì baswè kwenza bulongolodi ne kunyèènga èkèleeziyà bu-bunsantu ne kuumusha Nyumà Mwîmpè, ne kubitèèka pa bëèpiskòpò ne baapaapà ne bansaserdòsè, bwà... nebiìkalè bôbô bansantu, kadi disangisha dyòdì diikàle ne nsòmbelu wa mùshindù kanà wônsò wùdibò—wùdibò baswè awu. Nènku bôbô nebiìkalà mwà kufuta bansaserdòsè ne yéyè neàsambilè bwà kupàtukabò mu ifernò, ne bikwàbò byônsò byà mùshindù awu. Ne ncyà beena Nikàlàwù! Ki Nzambì kwambaYé ne: “Ndi mukîne aci!” Mpindyewu tèèlejààyi.

“Ngǎnjìbi kumònà, kàdi wêwè udi wamba ne, ‘Nzambì mmwambè ne Yéyè mmucìkìne’ anyì?”

¹⁷⁹ Mpindyewu tùmonààyibi Yéyè ní ùvwa mucìkìne:

Kàdi eci ncyûdì naaci ne, udi mukìne byenzedi byà beena Nikàlàwù, bîndì mêmè paanyì mukìne.

¹⁸⁰ Nzambì ùtu mukìne bulongolodi. Ncyà bushùwà anyì? Mpindyewu nudi numònà ànu menemene cìvwàbo mwà kwenza, nudi numònà cyàkenzàbo cyà bushùwà. Mpindyewu tàngidilààyì mu èkèleeyìyà amu ní kabèèna bènza nànku. Yéyè mmukìne bulongolodi!

Ewu udi ne macì, ūmvwè cìdì Nyumà wàmbila maèkèleeyìyà; . . .

¹⁸¹ Mpindyewu, *mbwà yà diitù yà Pôlò ayi nyààkalwà “beena Nikàlàwù.”* Bâvwa bâteeta bwà kwenza bunsaserdòsè bufwànàngàne ne bwakwidì bwà beena Lewì, cìvwà cyenyi ku dilongesha dyà Dipungila Dipyadipyà. Amen! Mwakù ewu *nikao*, mwakù wa cyena Ngelikà ewu *nikao* wùdi wùmvwija ne “kukwàta ku bukòòkeshi, kucimuna.” Kucimuna cinyì? Beena kwitabuuja bâà pâtupù, Nyumà Mwîmpè. Kupàtula mu Èkèleeyìyà Mukalenge Yesù mubiìlkè ku lufù ne bimanyinu ne maalu a kukèma munkaci mwà beena kwitabuuja, ne kutèèka bantu beeleta tukàndà bwà kwikalabò paapà, anyì kardinalè, anyì mutàngidi wa ùteeta bwà kunyènga beena kwitabuuja bâà pâtupù Nyumà Mwîmpè kàdi kuMufila kùdi kasùmbù kampàndà kâà kâbìkidiibwa ne nkasùmbù kâà cijila kâà bantu, kubâtèèka bôbò *kumutù kwà* beena kwitabuuja bâà pâtupù, kabiyi bwà kubâbìkilabò ne *mbampaasàtà* cìdì cyùmvwija ne “balami bâà mikòòkò” to, kadi ne *taatù*, pààbi’s Yesù wàkamba ne: “Kanùbìkidi muntu nànsha umwe ne *taatù* pa buloba ebu to.” Nudi numònà cintu cibì aci anyì? Kàdi citùdì twêtù benzè ncinyì?

¹⁸² Kaa, bu twêtù mwà kwimanyika’s! Ndi njinga bwà katùlu kwangata malòòlò ônsò aa malamakaja mùshindù ewu’s, Ndi njinga kwangacila mààlabà dildòòlò pa nshapità wa 12 wa Bwàkabuulwibwà ne kunùleeja mukàjì wa ndumbà wa kale awu udi musòmbe mwaba awu, mukàjì wa masandi awu. Nènku yéyè . . . kabingila kàvvwà kënza ne yéyè ikalè nànku, mbwalu ùvwa wènda masandi . . . kùdi Nzambì, kàdi ùdibììkila mùdiye mukàjì mukàmbà, ne kabidi yéyè ùvwa mamwèndè wa bandumbà. Ncyà bushùwà anyì? Mpindyewu, tudi bamanyè ne civwa n’Loomò, bwalu yéyè ùvwa musòmbe pa tukùnà mwandamutekète, ne bikwàbò byônsò ànu menemene, muntu mulùme mu yéyè ne mwikàlé nombà wa nyama wa Iwonji, ne bikwàbò. Tudi bônsò bamanyìnne aci ku malongesha madyànjila-kumònà awu, bwà ne yéyè nganyì. Kàdi cintu cyà dibungama cyà cyôcì aci, yéyè ùvwa mamwèndè wa bandùmba. Eci ki

cibangidilu cyèndè mwab'ewu mene, mubangìle mu Loomo bu musùmbà wa beena Kilistò, beena Kilistò bàà ku dînà.

¹⁸³ Tèèlejàayi! Nzambi ànkwàcishèku bwà kucìvwija cyà bushùwà! Musùmbà wà beena Kilistò mu èkèleeziyà wa bu nùnku ewu. Mbalwè bàà bintu byà kwísùkwísù, ne kabayi bacyùka myandà, ne badilamùnùne, ne badyéñzè bulongolodi. Ki pashìshe kusangishabò aci, mu Cikondo cyà Mídimà, ne mbùlámàtadi. Ki mbùlámàtadi ne èkèleeziyà kulwabò cinyì? Èkèleeziyà wa beena Kilistò: “Èkèleeziyà Munsantu wa Kàtòlikè” mwàkamubiìkilàbo, (Mwakù Kàtòlikè wùdi, mwakù awu wùdi wùmvwija ne, “wa buloba bujimà”), “èkèleeziyà munène wa beena Kilistò wa bantu bônsò.” Ne kubììkilabò bantu bàvvà bààkulà mu myakulu, ne bëèla mbìlà, ne bòndopa babèdì, ne bikwàbò abu ne, “mbaabuludyanganyi.” Ki ndekeelu wa byônsò kumuuvwijabò wa wènzejangana maalu ku bukolè mu mùshindù wà ne muntu kanà yônsò uvwabò bàkwàta ùkuukwila mùshindù awu, ùvwa wèdiibwa mu bwinà bwà ntambwè, yéyè kàyi muswè kwakidila cyena-Kàtòlikè. Aci kutùngunukaci too ne mu nkàmà yônsò yà bidimu byà dikèngeshangana byà kale wàwa ebi. Kàdi Èkèleeziyà àwu kààkafwàku to. Kwêna mwà kuMushipakù to. Nzambi mmwambè ne Yéyè neikalè ne mwoyi too ne ku ndekeelu ne pashìshe Yéyè ùvwa mwà kuMupèèsha cifulu cyà butùmbì cyà Mwoyi. Kupìcilate mu bikondo byà dikèngeshiibwa abi.

¹⁸⁴ Pashìshe kulwakù Martin Luther bwà kutùngunukayè ne cikondo aci ne kupàtwilayè èkèleeziyà mu dibingishiibwa. Cyàkenzekà ncinyi pààkafwà Luther? Bààkacìvwija bulongolodi, kucìvwijabò èkèleeziyà wa ba-Luthériens; kupetabò dilongesha kampànda. Pààkacìvwijabò bulongolodi, ncinyì cyàkenzàbo? Kucipèèshabò dilediibwa dyà cyàlukila cyakabidi mu cyena-Loomò. Cyà bushùwà menemene.

¹⁸⁵ Dibà adi ki Nyumà Mwîmpè kumùpàtuka Yè ne Wesley kuMumònayè. Ki Wesley, ne Whitfield, ne George Whitfield, ne bakwàbò bààbûngì bàà ku bôbò abu, ne—ne Asbury, ne bààbûngì bàà kùdìbo bàvwa benji banènè bàà matàbuluja. Kusùngilabò bàà pa buloba mu ditùkù adi. Kwenzabò ditàbuluja mu Cikondo aci cyà Filàdèlèfiyà dyàkasùngilà Angleterre, kàbìdì ne États-Unis. Kwenzabò masangisha mu myaba yìvvàbò biòpaciiibwa ne bàbìkidiibwa ne “mbansantu babùnguluki bàà mu malaba.” Nwènù ba-Méthodistes aba's ki cinùvwà, benzè cyôci aci; bàvwa bàdîshinda pansi ku bwenzeji bwà bukolè bwà Nzambi, ne bàvwa bàbèela mâyì mwisù ne bàbèela lupeepèlè. Ncyà bushùwà. Ne bàvwa bàdikùpa bikolè eku ne eku ku bwenzeji abu, mu mùshindù wà bàlwà...mu mùshindù wà ne bàmba ne “bàvwa ne mùzakàlu.” Kùvwa bantu bàvvà mwà kudikùpa ne kuzakala ku bwenzeji bwà bukolè bwà Nyumà Mwîmpè. Ki bwalu-bulonda bwà ba-Méthodistes mbwôbù abu. Kuumukila

apu kulwakù ba-Quakers ne bakwàbò; mu mùshindù wà ne patùdì twakulangana apa bàkaadi bacìvwijè bulongolododi.

¹⁸⁶ Kuvwijabò cyôcì ecì Ba-Méthodistes, ba-Méthodistes bàà ku Cibangidilu abu, ne ba-Méthodistes bàà mùshindù ewu, ne ba-Méthodistes bàà mùshindù wàwa, too ne mwälucì cyà cipanshì mu mùshindù wà ne ba-Méthodistes bàkaadi baswè kuumusha “Mashi” mu mikàndà yàbò yà misambu.

¹⁸⁷ Mùneemu emu dilòòlò adi, mu ndongamu wa ku télèviziyyò (Mààmù nguvva mumbìkile.) bávva ne mpaasàtà kampànda wa ba-Méthodistes, mùneemu mene mu Indiana emu, ûlongeshangana maja à bidundadùnda mu èkèleeyiyà. Kwambayè ne: “Mbyà bundù be patùdì bapangè kumònà maja malenga aa àbwelakù mu èkèleeyiyà.”

¹⁸⁸ Awu’s ndyabùlù mu mupròfetà wa mashimi’s! Cyà bushùwà! Ncyêna muswè kunùtapa ku mwoyi to kàdi, mwanèètù, aci’s m’Bulelèlà bwà Nzambi. Mbipicìlbwe ne mêmè munùfikishekù munda ndambù mu mùshindù ewu ne munùfikishe ku dilonga dyà Mifundu, pàmwàpa kulongama kumpàlà kwà Nzambi, pamutù pàà kwikala mujìmine ku ndekeelu. Udi mufwànyiné kubenga kunnanga mpindyewu, kàdi díngà ditùkù wàdyàkungeela dibòkò kunshìngù, wamba ne: “Mwanèètù Branham, aci’s m’Bulelèlà.” S’ki cyôcì eci mwab’ewu mene, ne bôbò bâbwela mu cyôcì aci. Ki pôpò apu pàdibo... Pàdi ànu pôpò apu. Bible mmwambè ne ki cìvwàbo mwà kwenza.

¹⁸⁹ Pashìishe kuumuka ku Wesley, piìkalàbi ne Wesley wàkenza cyôcì aci, ki pashìishe kulwakù beena Mpenta. Ki bôbò kupeta dyalujulula dyà mapà, kubangabò kwakula mu myakulu, dibàtiiza dyà Nyumà Mwîmpè.

¹⁹⁰ Ànu mùdi lutete lwà ditalà lùpàtuka mu buloba amu. Cintu cyà kumpàlà, lùdi lùbola. Lùdi lùpàtula ndambu wa tubèjì. Dibà adi lùdi... Udi ne budimi bwà matalà, mûdì udjàmbidila. Kabèjì aku kàdi kàkola kènza bunyamvudi. Eci dyàmbedi, cìvwa mba-Luthériens. Bunyamvudi abu, bùvwa ncinyì? Ba-Méthodistes; bungungu bwà bilòngò, dinanga dyà bwânà bwètù, butangadiki, bungungu bwà bilòngò, bùpàtuka bùkabwela mu bikwàbò.

¹⁹¹ Mòna’s, nànsha bufuki mene’s bùdi bùjaadika bikondo byà èkèleeyiyà ebi. Ba-Méthodistes bápàtuka mu cimvundù cinène... anyì, ndi nsua kwamba ne, ba-Luthériens bápàtuka mu cimvundù cinène. BuuMéthodiste bùnyùkusha dinanga dyàbù dyà bwânà bwètù, ne ditùkù dyà butangadiki, ne—ne ditùkù dyà—dyà bumpàndànjìlà. Ditùkù ditambe bunènè dyà bumpàndànjìlà dìkaadìku dimanyike kùdi bàà pa buloba dìvvwa ncikondo cyà ba-Méthodistes. Ncyà bushùwà. Cìnyùkusha cítuutula bungungu bwà bilòngò byàcì.

¹⁹² Cyàkapàtukàmu ncinyì? Mu bungungu bwà bilòngò abu kupàtukamù mwepu wà ditalà, beena Mpenta. Lutete,

lufwànàngàne ànu menemene ne cintu cìmwècìmwè cìvwà ciyè mu buloba aci. Kî ndibèjì to, kî mmwepu to, kàdi lutete. Ne patùdì twakulanagana apa beena—beena Mpenta ki kupetabò bwowa pambidi pajimà pàà lutete alu eku, mu mùshindù wà ne... kanwèna nànscha mwà kumònà lutete lwine alu to. Dìbà dyákanyì dyà kucisukula's! Amen! Mbenzè cinyì? Mbenzè Cintu cìmwècìmwè cyàkenzà ba-Méthodistes aci. Umwe kubàvvijayè bulongolodi balwè musùmbà kampànda, bàamba ne: “Twétù tudi beena Assemblées de Dieu.” Mukwàbò ne: “Twétù beena Cijila bàà beena Mpenta.” Mukwàbò ne: “Twétù tudi ba-Unitaires.” “Twétù tudi ba-Binitaires.” Nènku—nènku bàdikù bûngì kampàndà bàà *cikampànda*, ne bôbò bûngì kampàndà. Ekèlekèle! Bènda babànde pa kameelù kàà dikokò dìmwè, kaa makokò àbìdì, kàà makokò àsàtù, ne bikwàbò byônsò. Kaa, kùdi malongolodi àbò mashiìleshììlàngàne makùmi àsambòmbò, anyì makùmi àsàtù, anyì makùmi ànààyi.

¹⁹³ Bâàkenza cinyì? Bâàkacyàluja cyàkàbìdì mu cyena-Loomò, babàtiize mu dibatiiza dyà Èkèleeyiyà wa Kàtòlikè wa cyena Loomò. Ndi ndòmba mwena Mpenta kanà yônsò bwà àndeejèku mwaba mu Bible wùkaadiku muntu mubàtiìjìbwé mu dînà dyà “Taatù, Mwânà, ne Nyumà Mwîmpè.” Ndi ndòmba mwèpiskòpò, kàrdinalè kanà yônsò ewu, mulongeshi kanà yônsò ewu, bwà àndeejèku mwaba wùkaadìbi kacya, wùkaadìci kacya cyenjiìbwé pa kuumusha mu èkèleeyiyà wa Kàtòlikè. Ki Luther kulwayè naaci, mulwe ne kateshismù ne bikwàbò byônsò byàci. Ba-Méthodistes kutungunukabò naaci. Nwénù beena Mpenta, s'bìvwa bikèngela nwénù kudyùmywa bundù! Dikezùlaayi! Alùkìlaayi ku Dîyi! Nyingàlalaayi bwà cyanàànà Nzambì neànùmùshè citèekedi cyà mwêndù, Bukénkè bunùdì naabù abu. Amen! Èyo.

¹⁹⁴ Buumushe Nyumà Mwîmpè bu Mulombodi, ne babàpèèshe bulondyanganyi bwà cijila bwà bantu, ne babàtèèke pa beena kwitabuuja bàà pàtupù. Kàdi kabèèna bâbâbìkila ne “mpaasàtà, balami bàà mìkòòkò” to, (Pààbì's mbimanya ne tudi tubìkkidiibwá *bampaasàtà*, “balami bàà mìkòòkò,” ncìdì mwakù *mpaasàtà* wùmvwija.) kàdi “taatù, kàrdinalè, mwèpiskòpò mutàmbidile, anyì mutàngidi wa bônsò.” Bâà balelèlà bàvwa bàkìna cintu aci! Ne Nzambì mmuleejè patòòke ne mmutwè ku cyàbò, wàmba ne: “Nànscha Mêmè, ndi mucikine pàànyì!” Bwalu mbimanya ne Yéyè ngudi mutàngidi wa bônsò, mwèpiskòpò mutàmbidile, ne paapà. Ùtu ùkwàta mudimu ne muntu nkààyà yônsò; kî nnè bulongolodi to, kàdi nnè muntu.

¹⁹⁵ Mpindyewu, mu mùshindù wà pabwàwù... Tèèlejààyi, patùkaadì tufika ku ndekeelu apa. Tudi ànu ne mvensà mukwàbò umwèpelè.

¹⁹⁶ S'ki twétù aba ne mbangilu wa dîyì diswìka dyà cyena-Kàtòlikè, dibìkulangana dyà mu nkwasà dyà ciìpostòlò. Mbanganyì bàdì bamanyè nanku? Cyà ciìpostòlò. Mpindyewu

Kàtòlikè ùdi wàmба ne “Paapà leelù ewu ngudi mupinganyi wà Peetèlò, dibìkulangana dyà munkwasa dyà cììpostòlò.” Cintu bu nànkú kacitukù to. Dijinga dyèbè dyà mu musunya didi munyì, dijinga dyà disangila dyà mulùmè ne mukàjì... Mmunyì mùvvàbi ne Esawù ne Yakòbò bônsò bàbìdi bààkalediibwa kùdì taatù wa cijila ne maamù wa cijila, kàdi umwe wa kùdìbo mwena Kilitò ne mukwàbò démon? Uh-hum. Bidi mwà kwenzeka munyì? Bwalu mpèkaatù mmpèkaatù, ne mubidi wà bulùme ne bukàjì mmubidi wà bulùme ne bukàjì, kàdi Nzambì ngudi ufila Dilediibwa.

¹⁹⁷ Nzambì ngudi utùsungula kacya ku difùkà dyà dyulu ne buloba. Nuvvakù bamanyè nànkú anyì? Indilaayi too ne patwàfikà ku dibala dyà bafundi bàà maalu-malonda aba, kàdi nùtangilè nùmonè mùvvà Irénée... mudìye ûfila butùmbì kùdì Nzambì bwà dimusùngula kumpàlè kwà difùkà dyà dyulu ne buloba; mùvvà Martin Munsantu ne bônsò abu, baMupà butùmbì; Nzambì, àtumbè. Yéyè ne: “Bwalu...” Ne bantu bààkula bwèndè yéyè, bàmbà ne: “Yéyè wàkasungudiibwa kumpàlè kwà difùkà dyà dyulu ne buloba.” Aci’s m’Mufundu. Bâna bètù abu bàwwa mu bulongàmè ne Nzambì. Kàdi èkèleeyiyà wa kale wa mifitù ewu wàkapicila mu bidimu cinunu ne nkàmà yìtaanu byà Bikondo Byà Mîdimà ayi, wàkakoooyisha cintu cyônsò nkòòng mùdì mwêndù wùdì wùfwimà mîshì amu’s, wùjibakaja Makènkè. “Kàdi nekwìkalè Bukènkè ku ibaamulòòlò,” mwàkambà Mukalenge.

¹⁹⁸ Dibìkulangana dyà mu nkwasà dyà cììpostòlò, ewu ùshìlla mukwèndè; paapà kampànda, ne bìkèngela wìkàlè mu ndelànganyì yà baapaapà kumpàlè kwà kwikala paapà. Kaa, ekekèkè, ekekèkè! Aci’s ndukutukutu’s. Beena—beena kwitabuuja bàà pàtupù... Kabiyi byà munsantu ne mwakàne to, kàdi... lekèlè... bâlekela—bâlekela banserdòsè bàbàsambidila ne bàbàpàtula mu mpèkaatù yàbò, biikàle bàbàfwila luse ku mpèkaatù yàbò, bâfuta mfrànga bwà ditonda kampànda.

¹⁹⁹ Beena Mishòonyì bâdi bènza cintu cìmwècìmwè aci’s! Bâdi bâteeta bwà kwikala... bâtuutakù mpaasàtà wabò cyanza paanyimà ne bàshààla ne nsòmbelu bu wa bakwàbò bàà pa buloba awu. Kàdi kàyi mumanyè bwalu bwà Nzambì kutàmba... ùbàlekela bàshààla mu èkèleeyiyà ne ùbàbìikila bidimba byà èkèleeyiyà wendè, ne ùbàlekela bàshààlamù ne ùbajìkwila mùdìbo basùngìdìibwe. Mûshindù mwinè wàtekeshiibwàbo mu mabòko mu ditùkù adi bôbò kabàyi baledììbwè cyàkàbìdi’s wè! Wêwè kùyi ne Nyumà Mwímpè to udi mujimine. Muntu nànsha umwe kénàku mwà kwamba ne: “Yesù ùdi Kilitò” to, ànu ku Nyumà Mwímpè.

²⁰⁰ Èkèleeyiyà mulelèlà wa ku Efèsò kààkaseeswishiibwakù ku miyikì yà kapelu, yà mamanya à mu mutù ayi to. Yéyè... Bâvwa bacikine. Bôbò kabàvwa baseeswishiibwe to, bàvwa bamanyè; Èkèleeyiyà mulelèlà kààkaseeswishiibwa to.

²⁰¹ Dibuulula dyà mafi dìvwà balùmyànà aba naadì, bàbìikidiibwa ne mbeena Nikàlàwù, bàvvà kabàyi bakwacishangana mu mudimu ne Díyì dyà Nzambì abu. Ngambilayi mwaba unudiku mwà kumònà “mwakwidi mu ditonda” mulongeshìbwè mu Bible emu. Kacya mpenyi panùkaadìku pèènù bamònè “dimyaminangana dyà mâyì” diyiishiibwe mu Bible emu bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù? Kacya mpenyi panùdìku numònà muntu mubàtìjìbwé mu dìnà dyà “Taatù, Mwânà, ne Nyumà Mwímpè” bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù wendè? Kacya mpenyi panùdìku bafwànyìne kumònà eci: “Dyelangana dyà mwoyi wà ku cyanza wà buunyàànà, ne difundà dínà dyèndè mu mukànda wà èkèleeziyà” mwômò amu? Kacya nutukù bamònè bintàkanyì byônsò ebi penyi? Ki cinyì ciinè aci? S’mbunsaserdòsè anyì ba—balombodi bà à èkèleeziyà bâdì kabàyi mu bulongàmè ne Díyì, kàdi biikàle beena Nikàlàwù, ki Nzambì kwamba ne: “Mêmè ndi mubàkine!” Alùkilaayi ku Díyì. Kaa, aci’s cidi... Ndi mumanyè ne aci ncikolè, bânà bëètù, kàdi mêmè—mêmè—mêmè ncyêna mwambûle bujitu abu to; bwà Yesù, kamwambilaayi Yéyè munùdì bafîka munda.

²⁰² Dibuulula dyà mafi, kadìyi ne Díyì to, kàdi, mubàbìikile ne “mbeena mashimi, bàpostòlò bà à mashimi, baprófetà bà à mashimi.” Kàdi Èkèleeziyà mulelèlà wàkashààla ànu kacya wàkwàta ku dilongesha dyà ku cibangidilu dyà Pôlò Munsantu ne dibàtiiza dyà Nyumà Mwímpè, ne bimanyinu biikàle bilònða ne bishindà Díyì dyàkalongeshà Pôlò. Amen! Ndeejàyibi mwaba wìkalà Nzambì mwà kushindika díyì dyà dimyaminangana dyà mâyì. Ndeejàyibì mwaba wikalà Nzambì mwà kushindika, ne kutwala dyakula dyà mu myakulu ne bintu binène ebi, ànu ku dilabulangana dyà ku cyanza ne mpaasàtà mu mwaba kampànda ne kufunda dínà dyèbè mu mukànda wà ménà; kàdi biikàle ànu bacyànkunya mfwankà, bânwa mfwankà, bânwa maalà, bàmba mashimi, manàyì à twartà, bènza ndambù wa bilèlè, bàya... Kaa, luse wè! Awu mmupròfetà wa musunya, wa mashimi, wêwè mulundà wanyì. Èyowa’s, mukalenge.

²⁰³ Njila wa Nzambì ncijila. Eci cìmanyìbwèku kùdì cidimba cyônsò cya Mubidi wà Kilistò mwab’ewu ne: paùdì kùyi ne nsòmbelu wa cijila to, Nzambì ùdi ùbènga mulàmbù wèbè. Mulàmbù wùdi ne cyà kulàmbudiibwa ne byanza byà cijila. Aci cidi...?... cyà bushùwà. Mwakwidi munène kumpàlà mene kwà kubwelayè bwà kulàmbula mulàmbu, bivwa bìkèngela kwikalayè wa cijila, ne mudilàmbûle, ne mwela maanyì, ne mwela mânànanshi, ne bikwàbò byônsò, kumpàlà mene kwà yéyè kumònà mwà kubwela mu Bwikadi bwà Nzambì bwà kulàmbulayè mulàmbù awu. Ncyà bushùwà anyì? Dìbà adi mmunyi mûdiku mwà kupàtuka pambèlu apa ne kwibila, ne kwiba, ne kwenza cimvundù, ne kulwangana ne beena mutumba neebè, ne bikwàbo byônsò, ne kwenza maalu à lukutukutu

mûdì wenza amu, ne pashiishe kubwela ne kwamba ne: “Éyì Mukalenge Nzambi! Yesù àtumbè! Àlèluuyàh!”?

²⁰⁴ Bantu bâtu bàmba ne: “Ntu mbàmòna bâàkula mu myàkulu.” Aci kacyèna ànu cyùmvwija ne bâdi ne Nyumà Mwîmpè to. “Ntu ngumvwa bëèla mbilà.” Aci kacyèna ànu cyùmvwija ne bâdi ne Nyumà Mwîmpè to. Nyumà Mwîmpè mMwoyi.

²⁰⁵ Bible mmwambè ne: “Mvùla ùtu ùlòka pa buloba misangu yàbûngì, bwà kubùlongolola, bwà kubwàkaja bwà cìdibo babùlongòlwèle,” (Ebèlù 6) “kâdi mêmà ne mingòngà bìdì pabwîpì ne kubèngiibwa, ndekeelu wabì nkwoшиibwa.”

²⁰⁶ “Muunyà wùtu wùteemena baakàne ne babì. Mvùla ùtu ùlòkela bîmpè ne babì.” Mvùla ùtu ùlwa bwà kwenzeja dinowa dyà blé (netùcinyìkè nànku), ne lupèlèa lwônsò lùdì mu budimi. Piìkala blé ne nyôòtâ, pa dîbà adi lupèlèa's lùdi ne nyôòtâ. Nènku mvùla umwèumwè ubi umyaminyiibwa pa blé awu, nyéyè awu ubi umyaminyiibwa—umyaminyiibwa kâbìdì pa lupèlèa. Blé mukesè wa kale awu neajjuulè mutù wèndè wèla lubilà ne: “Mukalenge àtumbè! Àlèluuyàh! Àlèluuyàh! Mêmè ndi ne disànkà dyàbûngì bwà kupeta mvùla ewu!” Kaalupèlè kakesè kàà kale aku nekélè lubilà ne: “Butùmbì kùdì Nzambi’s wè! Nzambi àtumbè! Àlèluuyàh! Ndi ne disànkà dyà kumupeta.”

²⁰⁷ “Kâdi ku mamuma àbò nkunwàbàmanyinà.” Ncyà bushùwà. “Ku mamuma àbò nkunwàbàmanyinà.”

²⁰⁸ Mvensà wa 7, ne pashiishe netùjikijè, eci ncintu cyà ndekeelu bwa cikondo cyà èkèleeziyà eci. Mpindyewu netwìkalè pashiishe ne tusunsa tutwè ku tûtaanu, anyì ku dikùmi, bwà katancì kakesè cyanàànà.

Ewu ubi ne macì, ümvwè cìdì Nyumà wàmbila maèkèleeziyà; Ewu ubi ucimuna Mêmè nêmmupèchè bwà kudyaye ku mucì wà mwoyi, wùdì munkaci mwà mpàladiizò wa Nzambi awu.

²⁰⁹ Mpindyewu tàngilààyi, nwénù balundà bâànyì, mùshindù wunù nucimuna ngwôwò ewu. Dyàmbedi bìdi bìkèngela wânji kucimuna, pashiishe ubi mwà kudyà mamuma awu. Mmucimunyi's. Nudi bavùlkè dilòòlò adi, dilongesha dyètù dyà makèèlèlè dilòòlò anyì? Bivwa bìkèngela bwà Yone kubwelayè mu Nyumà kumpàlà kwà kumònayè nî ncinyì cyônsò. Kâdi mmunyì muwàsòmbà, kwamba ne: “Yéyè kàyi Baptiste to, mêmè ncyàkumutèèleja”? “Yéyè kàyi Presbytérien to, mêmè ncyàkumutèèleja to.” “Yéyè kàyi ùlongesha ànu menemene cìdì èkèleeziyà wanyì ùlongesha to, ndi...” Kwà—kwà—kwàkucimunakù to, kwêna mwanjì kubwela mu Nyumà to. Udi wêwè yônsò pambèlu pàà bulongàme.

²¹⁰ Bwela mu Nyumà, wamba ne: “Mukalenge Yesù, ndi muKunangè, mpindyewu mbuulwìlèku cintu kanà cyônsò cyûdì

Wêwè mumònè ne ncyakànyìne aci, cìtwàlè ànu cyanàànà munda mwànyì.” Dibà adi udi—dibà adi udi ulwa mukùmbànàngàne. Ncyà bushùwà.

²¹¹ Mònaayi, misangu yìsàtù Bible ùdi wàkula bwà—bwà Mucì wà Mwoyi mu Genèsè, misangu yìsàtù mu Mukàndà wà Bwàkabuulwibwà. Ditùkù adi tuvwa bamònè cyôcì aci. Nudi bavùlùke anyì? Mu dyàlumingu, makèèlèlè awu. Cintu cìmwèpelè... Dyabùlù ùtu mukine kantu ne kantu kàà mu Mifùndu kàdikùku, kàdi mmukàkìne, bikolè, Genèsè ne Bwàkabuulwibwà. Ùdi ùbùndula Genèsé bwà dijaadikiibwa dyèndè, bwalu mmuswè kufikisha bantu ku kwitabuuja ne kaCivwa nànku to; “Genèsé kààkenzeka mùshindù wùdì Nzambì mwambè ne mbyenzèke awu to, kùvwa cintu kampànda cikwàbò cìvwà cyenzè ne bufùki ebu bwìkalèku.” Dibà adi ùdi ùCibùndula mùshindù awu. Nènku ùdi ùmusha bantu ku Bwàkabuulwibwà bwalu Ùdi úbuulula: Bu mùvvà Yesù Nzambì, ne yéyè mwikàle dyabùlù (ne mwikàle wa kabùtù), ne butùmbì bwà Ekèleeziyà mujidila udi walukila kumbèlù kùdì Nzambì awu, ne kabutù kàà mucròfetà wa mashimi, ne bônsò bâdì bâshimà ne bènza byônsò abi badi ne ne cyà kwedibwa mu Dijiba dyà Kapyà. Kabyèna bìkèmesha to mùdiye ubàlama kule naaCì. Kàdi, vùlukààyi ne, myaba yônsò yìbìdì ayi yìdi yàkula bwà Mucì wà Mwoyi mu Mpàlàdiizò.

²¹² Mpindyewu twänjàayi kwangata eci bwà katancì kakesè cyanàànà, nènku mpindyewu “Mucì awu.” Yone Munsantu nshapítà mwi6, panwikalà baswè kucìfunda, Yesù wàkamba ne: “Mêmè ki—ki—ki Dyâmpà dyà Mwoyi.” Mpindyewu, vùlukààyi.

²¹³ Mpindyewu netùkwatè mudimu ne makunji àbìdì aa bu cimfwànyì mwaba ewu. Pa nànku, kumpàlè menemene kwà kujikija, mpindyewu. Mpindyewu, ku dyàbalùmè dyànyì kùdì muci mu budimi wùdibò bâbìkila ne m’Mucì wà “Mwoyi,” ku dyàbakàjì dyànyì kùdì muci mu budimi wùdibò bâbìkila ne mmuci wà “dimanya.” Mbanganyì bâdì bamanyè ne Bible ùdi wàmba ne kùdì Mucì wà Mwoyi ne muci wa dimanya? Mpindyewu, bìvwa bìkèngela bwà muntu kwikalayè ne mwoyi ku Mucì wa Mwoyi ewu, kàyi ne cyà kulenga ku muci wà dimanya to. Ncyà bushùwà anyì? Ne musangu wà kumpàlè wàkawùlengaye, wàkadìtápulula ne Mufùki wendè. Wàkajìmija bwobùmwè bwèndè—bwèndè ne Nzambì pààkakunyàye cipese cyèndè cyà kumpàlè cyà dimanya adi. Mpindyewu, elàngànaayi meeji bikolè mpindyewu. Nènku nwénù bâdì bâfunda bintu abu, nêmfilè cikondo bwà nwamònà mwà kucyùmvwa, bwalu ncyêna muswè bwà cìnùpitè to.

²¹⁴ Yesù, mu Yone Munsantu 6. Bàvwa bànwà ku mpokolo kampànda, ne bâàkeela byanza muulu ne bâàkaseka mwaba awu, ne, baataatù bâàbò bâàkanwà ku Lubwebwe lwà nyumà, ne bikwàbò. Yéyè kwamba ne: “Mêmè ki Lubwebwe lùvvà mu cipèèlè alu.”

²¹⁵ Ki bôbò ne: “S’ki wêwè ewu wamba ne wêwè ‘uvwaku kumpàlà kwà Abraham,’ pèèbè udi muntu wa bidimu kabiyi bipìte pa makùmi àtaanu to. Kàdi wamba mûdì ‘mumònè Abraham?’ Twâmanyì aci mpindyewu, ne, udi mupâle, udi démon.” Nwamònou anyì?

²¹⁶ Yéyè ne: “Kumpàlà kwà Abraham kwikalayè, NDI.” NDI nguvwa mu kaacipuka ne Môsà awu; kaacipuka kàvwà kàlakuka kapyà aku, NDI. “Kumpàlà kwà Abraham kwikalayè, NDI”; kaciyi “Mvwa to.”

²¹⁷ Mpindyewu, nwêñù bâdì bàmba ne matùkù à bishimà àkaadi mapìte abu, s’bivwa bìkèngela bwà nwêñù kwenza bwà Mufùndu awu kwambawù ne: “Mêmè nguvwa Mvwa munène awu.” Nwamònou anyì?

²¹⁸ Kaciyi “Mvwa,” anyì “Nêngìikalè to”; “NDI,” mbwena kwamba ne dîbà dyônsò. Yéyè ngwa Cyendèleèlè. Mwakù “NDI” wûdì Cyendèleèlè, cikondo cyàbò cyônsò aci, dîbà dyônsò, mu bitèèkedi byà myêndù byà ngôlò byônsò mwandamutekète abi, èkèleeziyà ne èkèleeziyà yônsò, mwaba wônsò, mwoyi wônsò. “NDI,” (kaciyi “Mvwa” anyì “Nêngìikalè to”) “Ndi mpindyewu mene ànu mûmMvwà kwônsò aku amu.” Nwamònou anyì? “Misangu yônsò, NDI.”

²¹⁹ Bôbò kwamba ne: “Baataatù bëètù...Twêtù katwèna bakumanyè to. Twâmanyì ne wêwè udi démon.” Bôbò ne: “Baataatù bëètù’s bààkadyà manà mu cipèèlà munda mwà bidimu makùmi ànaayi.”

²²⁰ Ki Yesù kwamba Yé ne: “Kadi’s mbafwè muntu ne muntu.” Ncyà bushùwà anyì? “Mbàfwè bônsò. Kàdi Mêmè...” Kaa! “Mêmè ndi Dyâmpà dyà Mwoyi dìdì difùme kùdì Nzambi mu Dyulu. Piìkalà...Dyâmpà dyà Mwoyi. Muntu yéyè mudyè Dyâmpà edi kààdyàkufwàku to.”

²²¹ “Muntu ewu mmuswè kufila mubidi wènde, bwà twêtù kudyà anyì?” mwâkambàbo. “Mpindyewu yéyè mmupâle, cyà bushùwà menemene.”

²²² Dyâmpà dyà Mwoyi adi dìvwa dyumùkile ku Muci wà Mwoyi awu, kùvwàbo bàdyà aku, wà mu budimi bwà Edènà awu. Yéyè nguvwa Muci wà Mwoyi awu. Mpindyewu, piìkalàbi ne Muci wà Mwoyi awu wùvwa mMuntu, dîbà adi muci wà dimanya’s wùvwa mmuntu. Mpindyewu wamba pèèbè mùvwà nyòka awu kàyì ne dimiinu! Piìkalàbi ne Mwoyi wàkalwila kùdì Mulùme, lufù lwàkalwila kùdì mukàjì. Èyo, mukàjì nguvwa muci wà lufù.

²²³ Ewu mmwenzè ànu–ànu ùkooyisha mukàjì, bwalu ki cyàkenzaye (nyòka awu’s), mukàjì kwambayè ne: “Nyòka ngudi mungambishe.” Ncyà bushùwà. Kàvwa nyòka wa ûlamba ewu to; yéyè ùvwa mutàmbe kudimuka wa ku nyama yônsò, ùvwa pankaci pàà nsòkòmuntù ne muntu. Dimiinu dyà nyama kadyèna mwà kusambakana ne mukàjì to, kabyàkwenzekakù to; kàdi mulùmyànà ewu ùvwa, ùvwa dinungu dìvvà dìcilonđà. Kàdi

Nzambì wàkamwela mulawu mu mùshindù wà ne Wàkamwela buludì pansi mu difù dyèndè, kàciyi ne mikòlò to, ne kwangata mufùbà wônsò mu yéyè è kuwùshintulula mushìllàngànne ne cintu kanà cyônsò cyà cifwànàngànne ne cyà muntu. Maalu à mamanya àteeta bwà kucijandula mu budimi kampànda. Aci ncisokoka mu maalu-masokoka à Nzambì, munkaci mwà Mpàladiizò wa Nzambì. Ki dibuulula dyèbe ndyôdì adi.

²²⁴ Kulelayè mwanèndè wa balùme wa kumpàla uvwa Kaayinà (Ncyà bushùwà anyì?), mwânà wa Sàtaanà, mwânà wa Sàtaanà. Piìkalàbi ne kî nàanku to, bubì abu mbufwànyìne—mbufwànyìne kufùmina penyì? Mu Adàmà uvwa mwânà wa Nzambì awu anyì? Ngwa kùdì dyabùlù, tatwèndè. Ne yéyè wàkashebeyangana; mushebeyanganyi wa kumpalà ùvwa ndyabùlù, mwânà wa dyabùlù.

²²⁵ Tàngilààyì numonè cyàkenzekà paanyimà pàà cyôcì aci, tàngilààyì ndelàngànyì yà Kaayinà. Too ne mu lukòngò lwàkalondà alu, paanyimà pàà Kaayinà, pàvwa mwena maalu à mamanya yônsò ne bantu banène. Balààyì Bible. Bâàkiibaka nzùbu, bààkakwàta mudimu ne byamù, ne bôbò mbàvvà beena maalu à mamanya. Kàdi yônsò wà kùdì Setè, (Ànu mwàkafwà Abèlè, cifwànyikijilu cyà Yesù, wàkafwà; ne Abèlè wàkafwà, ne Setè kwangatayè kaaba kèndè: lufù, dijiikiibwa, ne dibìkà dyà ku lufù.) . . . ku yéyè nkùkafumà baabitidimè badìpwekeshi, balami bàà mìkòòkò mbafùmìne kwôkù aku.

²²⁶ Mpindyewu Yesù wàkamba ne: “Baataatù bëènù bààkadýà manà mu cipèèlà ne bônsò mbafwè. Kàdi Mêmè ki Dyâmpà dyà Mwoyi adi,” (Dyâmpà dyà Mwoyi kaayì? Dyà mu Edènà!) “bwà ne muntu mudyè Dyâmpà edi kàiyikù mwà kufwà to.” Mpindyewu, Nzambi kuteèka Yè Mwanjèlo mu nyùngulukilu wa Muci wà Mwoyi awu, bwà kuwùlama bwà muntu nàンsha umwe kàiyikù mwà kuwùlenga to, bwà kabàlu kudyà Muci awu ne bààshààla ne mwoyi kashidi to. Ncyà bushùwà anyì?

²²⁷ Bwalu, bìvvwa bìkèngela bwà bôbò kutùngunuka ne mucì ewu ne kufwà. Ncyà bushùwà anyì? Bwalu, pàvvàbo ànu ne cyà kudyà ku wòwù awu, s'bàvvwa bâfwa. Ne ànu mùdibi cyà bushùwà ne udi ufwà bwalu udi udyà ku mucì wà dimanya awu. . . Mpindyewu, tütangilààyaaaku mucì wà dimanya awu mpindyewu. Tàngilààyì cidiwu mwenzè. Mpindyewu twànjì túmonààyibì túng cidiwu mwenzè. Cintu cyà kumpàla, twànjì túmonààyì, cidi. . . Èè, twànjì túmonèbi cimwèpelè cìdibo. . . ncipàtule kapyà kàà cingoma. Cidi cìshebeya bakwètù. Ncyà bushùwà, tushebeyangana muntu ne mukwèndè ku kapyà kàà cingoma, kafùmine ku mucì wà dimanya awu. Cintu cidi cìlondà citùdi benzè, ekèlekèlé, twànjibì kumònà túng, tudi—tudi bapàtule mashinyi à kàdyèndelandelà, bifùmine ku mucì wà dimanya awu. Ôwò àdi àshebeya kutàmba ne kapyà kàà cingoma. Kaa, èyowà’s! Mpindyewu, tukààdi bapetè bômbè bwà

hydrogène. Nzambì kàtu ùbùtula cintu nànsha cìmwè to, muntu ngudi udibùtula yéyé nkàayende ku dimanya dyèndè.

²²⁸ Kàdi byônsò bìdì byà Nzambì abi, Nzambì neàbìjuulè cyàkàbidì; Nzambì kàtu ùjìmija cintu nànsha cìmwè to. Yesù ngwâkamba nànku, ncyà bushùwà ne: “Ewu udi udyà Dyâmpà edi ùdi ne Mwoyi wà Cyendèlèlè, nènku Nêmmubìishè ku lufù ku ditükù dyà ndekeelu.” Ki mulayì Wèndè ngwôwò awu. Mpindyewu, Nzambì . . .

²²⁹ Bâkaadi bayè kule menemene, munkaci mwà kudyà mucì wà dimanya ne munkaci mwà kufwà. Kàdi bôbò badìdinge ànu bakafikè ku Mucì ewu, mbafwànyìne kwikala ne mwoyi kashidi.

²³⁰ Pa nànku mpindyewu pamutù pàà Mwanjèlo kampànda kuntwaku mwikàle ùbâtàdikila kule ne Mucì ewu, cîkaadi kuntwaku cibàsàka bwà kuyabò *ku* Mucì ewu; banjèlò bàà maèkèleeziyà, maèkèleeziyà mwandamutekète abu, bàbààluja ku Dînà dyà Yesù Kilistò udi Mucì wa Mwoyi awu ùdi mwimàne mu Mpàlàdiizò wa Nzambì. Yoyò! Ekèlekèle! Ndi ntèkemena ne nudi bumvwè aci. Mucì wà Mwoyi mwimàne mu Mpàlàdiizò wa Nzambì bwà wêwè wamònà mwà kuMwabanyangana ne kulwa mwânà wa balùmè ne wa bakàjì wa Nzambì ne kwikala ne mwoyi bwà kashidi. “Ewu udi utèèleja Mêyì Àanyì ne witabuuja Ewu udi muNtùme ùdi ne Mwoyi wà Cyendèlèlè, ne kààdyàkupicilakù ku cilumbulwidi to kàdi muumùke ku lufù muyaè ku Mwoyi.”

²³¹ Mwanèètù wa balùme, mwanèètù wa bakàjì, mpindyewu ndi . . . ndi . . . Bushùwà, ndi ne . . . Ndi—ndi mukukòse, mukutàpè ku mwoyi. Ncivwa—ncivwa ne meeji a kucyènza mùshindù awu to. Nwamònù anyì? Nzambì mmumanyè nànku, kàdi bìkèngela nye mu mùshindù kampàndà bwà kunùfikisha ku dimònà ne tukààdi penyì. Ncyêna ngiitabuuja ne tucìdi ne dîbà dyàbûngì dyà kushàala to. Mêmè ncyêna nkèba bwà kukunyènga bwena Kilistò bwèbè ne bwalu udi wa mu bulongolodi kampànda to. Kî ng’aci to. Bantu bâdi bâkwàciibwa kùdi maalu àdì ènzekà. Kî mbamanyè cyà dyenza nànsha cìmwè to; cyônsò cîkaadiku baledi bâàbò benzènzenze cìtu misangu yônsò ànu kuya kashàala bàà mu èkèleeziyà ne bikwàbò.

²³² Kàdi, mwanèètù, cintu cìmwèpelè kumpàlè kwà kuumukà, nganjì mfilèku kàbìdì dîyì dyamba dimwèpelè edi. Mupròfetà wàkamba . . . Nudi nwitabuuja baprófetà anyì? Bible ngudi mwambè bwà kubâtèèleja. Mupròfetà wàkamba ne: “Kùvwa mwà kulwa cikondo cìikalàku kakùyi mundaamuunya anyì bufûku to, kàdi kùvwa mwà kwikala ditükù dyenze bu dibwicidile. Kàdi mu dîbà dya ibaamulòòlò, pabwîpì menemene ne dîbà kubweladì, nekwikalè Bukénkè.” Ncyà bushùwa anyì?

²³³ Mpindyewu tàngilàayì cìtùdì bapetè. Mpindyewu, twanjàayì ànu kutàngila. Mmunyi mùdì dîbà . . . Dîbà dìtu dijuukila penyì, bilondèshile mùdì buloba busòmbe? Ku esètè. Ncyà

bushùwà anyì? Dìtu dìkabwela ku wesètè. Mvw'a kujingakù ngíkala ne... Néngàngatè kartà mààlabà dilòòlò bwà kunùleeja. Pààkiicikilà Nyumà Mwímpè mu Yélusàlémà, Wàkenza cimfwànyi cipwàngànè cyà mwandamukùlù, mu njila Wendè. Üdi ùbànda buludì ùpità ùkabwela mu Irlande, wàlukila buludì mu dinyùnguluka, buludi kwaka, ne ùlwa mutàngile ku Côte Ouest, kàdi wàlukila buludì cyàkàbìdì; cimfwànyi cipwàngànè cyà mwandamukùlù kùdì Èvànjeelìyò muyè. Mpindyewu, dishidimuka ndyenzè lwendu pàmwè ne dìbà. Mbanganyi badi bamanye aci? Nutu balongeshìlbwe aci ne bacimanye. Dishidimuka dyà ditàmbe kwikala dyà kale menemene n'Chine, ne kuumuka aku ndikòsòlôle buludì ku mubàndù. Ne pàvvà Nyumà Mwímpè, kí n'd-î-b-à to, kàdi M-w-â-n-à...

²³⁴ Pàdi dìbà, d-î-b-à adi, dibanga kuteema dìpícila mu mafwima ne diciima dyà bufuku, nànscha dimiinu diikàlé mwaba kaayì, nedìükalé ne mwoyi; bwalu mwoyi wônsò wà bukwàmici wùdi ne mwoyi nku dìbà. Aci tudi bamanye. Udi mufwànyìnè kupòngolola dibwe dyà nshààmendà mu mashìnda, kàdi mu muvù wà bintu bítòloka wùdi wùlondà, mpenyì pàdi mashìndà matàmbe kushìtakana? Ànu lwà ku mwelelu menemene kwà nshààmendà aku. Bwà cinyì? Mmwoyi wùdi mwinshì amu awu, kwéna mwà kusokoka mwoyi mulelèlè ewu to. Kaamwoyi kakesè aku, pàdikù ànu kàmania ne dìbà dìkaadi dìtùma muunyà mwaba wônsò awu, nekaye kènda kàdifinda too ne mu ntàntà wa wìpacila mìsèsù yìbibì, kènda kàdinyònða mwinshì mwà nshààmendà amu too ne mùdiku kàpàtula katù kààkù aku mu lupeepèlè ne kàbanga kutumbisha Nzambì.

²³⁵ Kwéna mwà kusokoka Mwoyi to. Ncyà bushùwà, MWOYI. Paùdì ulediibwa cyàkàbìdì kwéna mwà kuWusokoka to. Bikèngela bwà cintu kampànda kwelacì mbilà paùdi upeta Mwoyi.

²³⁶ Mpindyewu, bintu byônsò bìdì bifwè mpindyewu ebi, ne tuumamaiiu tu-tukesè atu tùtaayika, mùsunya wùdi wùpàtuka pambèlu, ne mufwè, kàdi mwoyi wùcìdi ànumù. Mpindyewu, pàkaadi dìbà dìbanga kuteema mu muvù wà bintu bítòloka, tuubilòngò tukesè atu netùpatukè, ne byônsò nebitadikè cyàkàbìdì mitù yàbì (bipàtuka mwinshì mwà bizubu byà micì, mwinshi mwà bitùpà byà micì, mwinshì mwà mbwebwe), netùbande cyàkàbìdì, ne tushààla kàbìdì ne mwoyi. Ncyà bushùwà anyì? Mbwalu d-î-b-à dìdi dìkenkesha.

²³⁷ Mpindyewu, dìngà ditùkù M-w-â-n-à neàkenkeshè, yéyè udi Mfúkyamukèlè wa Mwoyi wà Cyendèlèlè, ne cyônsò cidì citòlwesha kùdìYe bwà Mwoyi wà Cyendèleelè aci, Yéyè mmwambè ne: "Mémè nêmmubììshè ku lufù ku ditùkù dyà ndekeelu." Nudi numòna cíndì muswè kwamba aci anyì? Mwoyi wà Cyendèleelè ngwàbììshiibwà mu matùkù à ndekeelu. Bôbò bakuijkè mu mbû, anyì booshè mubidi wèbè kàdi kuwùmwangalaja ku mpeepèlè yìnaayi yà buloba, Nzambì

neàwùjuulè mu ditùkù dyà ndekeelu. Byôbì bìkèngela wêwè kuuya difù dyà nyama wa ntambwe udi ne nzala, anyì—anyì kuya mu biinà byà bilàkuka kapyà byàkèngelà makénkè ônsò dikùmi ne àsambòmbò à mu mpiìtùloolu ne makénkè à mu cibwàshibwàshì ne byônsò bìdì bipatula munda mwèbè amu, Nzambi neàwùjuulè. “Nsukì yà ku mutù kwènù mene mmibala.” Amen! Nzambi neàwùjuulè!

²³⁸ Mpindyewu, tàngilààyi kuneeku. Mpindyewu, muntu yônsò yéyè mufwè bwà mukàjì, díbà adi muntu yônsò ùdi ne mwoyi bwà Mulùme awu. Kwikala baabanyanganyi bàà mukàjì mu nsòmbelu wa mùshindù awu, s’udi mumanyè ne neùfwe. Kakwèna mùshindù nànsha wùmwè wà kupàtukamù to, neùfwe. Kàdi ànu mùdibi bulelèlè ne udi wangata ku Aci, newìkalè ne mwoyi; kakwèna mùshindu wà kupàtukamù to, bìdì bìkèngela ànu wikalè ne mwoyi. Amen! Piìkalà aci cipàtula lufù lwà cyà bushùwà, Eci cìdi cipàtula Mwoyi wà cyà bushùwà. Ki mùshindù wùmwèpelè wûdì mwà kucipeta, ngwà kwikala ne Mwoyi.

²³⁹ Mpindyewu, mupròfetà mmwambè, ne: “Nekwìkalè Bukénkè ku ibaamulòòlò.” Mpindyewu tàngilààyi. Yéyè wàkamba ne kùvvwa mwà kwikala ditùkù dììkalà dibwicìdile, kadiyi mwà kubìikidiibwa ne mmundaamuunyà anyì mbufuku to. Nditùkù dìdì bu dyà mavuba, bu dyà mafwima, dyà mashìka, kàdi nànsha nànnku Mwânà ùdi ûfila Bukénkè. Lwà kumutù menemene kwà mafwima ne mavuba ne bikwabo aku, Mwânà ùdi ûfila Bukénkè. Cìdi cìfila Bukénkè bûngì bukùmbâne bwà wêwè kwenda, ne udi mwà kumònà mwà kwendakana, ne bikwàbò, kàdi nànsha nànnku kí—kí nditùkù dyà dìbàlakana, dilenga to. Nwamònu anyì? Mpindyewu, cintu nànsha cimwè mbikolè bwà kwikalacì ne mwoyi mu ditùkù bu nànnku.

²⁴⁰ Bu wêwè mwà kukùna nî ncinyì nî ncinyì mwinshi mùdì muunyà kawùyi wùcìlenga to, cìdi cibèètelela. Kî mmwômò anyì? Nwènù baabidimè nudi bamanyè aci. Elà ditalà mu dileji anyì mwaba kampànda, tàngilà ùmonè, dìdi dibèètelela. Fred, s’bivwa bìkèngela wêwè kumanya aci ku blé webè awu’s. Udi udítèèka pambèlù pààpa, kàdi wêwè ne muvù wà luuya mubì, kaa, kwôkù mashìka anyì mvùla, bìdì bìcibèètelesha.

²⁴¹ Èè, ki lutàtù ndwòlù alu lùdi naalù èkèleeyiyà munda mwà bikondo ebi, mmubèètelela. Yéyè mmubèètelesha kùdì màngumba ne: “Funda dînà dyèbè mu mukàndà wà ménà. Tudi bapetè Bukénkè bûngì bukùmbâne bwà kumanya ne Nzambi ùdikù.” Mêmè ndi ne disànkà bwà bwalu abu. “Tudi bapetè Bukénkè bûngì bukùmbâne bwà kumanya ne Kilistò ùdikù, kùdi cilumbulwidi cilwalwà. Tudi bapetè Bukénkè; pa nànnku tudi tufunda ménà ètù mu mikàndà yà ménà, tudi balabule mpaasàtà ku cyanza, ne bikwàbò, ne benzè nànnku.” Èyo, kàdi patùdì twakulangana apa tukààdi díbà dyà ibaamulòòlò.

²⁴² Mpindyewu, dishidimuka ndifùmìne ku esètè dilwè ku wesètè, nènku mpindyewu tudi ku Côte Ouest. Katwèna mwà kuya kule kupità apu to; twêtù basabùke, tudi twalukila cyàkàbìdì ku Èsètè. Katwèna mwà kuyà kule kupità apu to, tukààdi ku Côte Ouest.

²⁴³ Mpindyewu, Bible mmwambè ne: “Ku ìbaamulòòlò Bukénkè bùvvwa mwà kulwa.” Mpindyewu, ndibà dyà mùshindù kaayì dìdì diteemà ku ibaamulòòlò? Ndibà dishìllàngànè ne dìdì dijuukà mu dìndà anyì? Ndibà dìmwèdìmwè adi. Ncyà bushùwà anyì? Èè, díbà adi, Nzambì mmulayè cinyì? Mpindyewu netùkafikè ku cyôci eci, cilamààyi, apa mene mu eci cikondo. Bible ngudi mwambè nànnku, mêmè nêncijaadikè, bikondo byà èkèleezìyà ebi, patùdì tutungunuka apa, ne: “Ku ìbaamulòòlò nekùlwé Bukénkè kampànda Bubwayika ku Wesètè bwikalà mwà kwaluja cyàkàbìdì Díbà dyà Bwakànè diikâle ne dyondopa mu mapwâpwà Ààdi. Nènku bimanyinu bìmwèbìmwè ne maalu à kukèmà àmwèàmwè àvwà menjìibwe kale mu Èsètè emu nebyènjiibwè cyàkàbìdi mu Wesètè, ne dikwàbò diicikijiibwa dyà Nyumà Mwîmpè mu ditùkù dyà ndekeelu.”

Nekwìkale Bukénkè ku ìbaamulòòlò,
 Kajila kàà ku Butùmbi nenùkàpetè bushùwà;
 Mu njila wa mâyì awu, Yéyè ki Bukénkè leelù
 ewu,
 Bajiika mu Dínà dyà mushinga mukolè dyà
 Yesù.
 Bânà ne bakolè, nyìngàlalaayi ku mpèkaatù
 wenù,
 Nyumà Mwîmpè neàbwelè bushùwà;
 Makénkè à diloòlò àfikì,
 Mbulelèlà ne Nzambì ne Kilistò bàdi Umwe.

Kaa, nekwìkalè Bukénkè ku ìbaamulòòlò,
 Kajilaaku kàà ku Butùmbi nenùkàpetè cyà
 bushùwà;
 Mu njila wa mâyì ewu ki mùdì Bukénkè leelù
 ewu,
 Bajiika mu Dínà dyà mushinga mukolè dyà
 Yesù.
 Bânà ne bakolè, nyìngàlalaayi ku mpèkaatù
 wenù,
 Nyumà Mwîmpè neàbwelè bushùwà;
 Makénkè à diloòlò awu àfikì,

²⁴⁴ Cintu cìmwècìmwè cyàkambà Peetèlò ne: “Manyààyi ne, Nzambì mmuvwijè Yesù umwèumwè ewu, unùdì bapoopèle pa nkùrusè ewu, byônsò bìbìdì Mukalenge ne Kilistò. Nyìngàlalaayi, mutnu ne mutnu wa kunùdì” mwàkambàye, “ne nùbatijjiibwè mu Dínà dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù yènù.”

²⁴⁵ Lekèlaayi nnwâmbilèku cintu kampànda. Mûmvwà ngamba ditùkù adi pa kabèjì kàà bwanga kàà ngàngàbukà. Bantu kabàtu baswè kwangata bwanga mùdì kabèjì kàà ngàngàbukà kàmba to. Yéyè ne—ne bwanga bwikalà mwà kwondopa bubèèdì bwèbè, kàdi wêwè upangilula... wêwè ubènga bwà kubùnwa, wêwè mufwè kî ncilèmà cyà ngàngàbukà to. To, mukalenge. Ncilèmà cyèbè, bwalu udi mubènge bwà kubùnwa.

²⁴⁶ Nènku mpindyewu, ngàngàbukà yéyè mufunde kabèjì kàà bwanga ne yéyè... ne wêwè tuyè ne kabèjì kàà bwangaaku kùdì mwenji wa manga à lwôndapu wa mafi, ne kwelayèmu cintu kampàndà civwà kaciyi cikèngela kwelamù, necikushipè mwine's. Ncyà bushùwà anyì? Ngàngàbukà awu mmulongè cyôcì aci mu mùshindù wà ne yéyè mmumanyè ne kùdì bintu bûngì kampàndà byà kabèjì kàà bwanga bìdì mulùngù, bwà kushebeya twishì tûdì mu mubidi wèbè atu; ne mùdi ncipaja-mulùngù bûngì bukumbànè bwà kucipaja mulùngù awu bwà kawùkushebèyì to. Ne bikèngela ikalè mu cipidì. Wêwè mwele ncipaja-mulùngù mupite bûngì, kacyàkwambulwisha mubèèdì awu to; wêwè mwele mulùngù mupite bûngì, necimushebèyè. Bikèngela biikalè bicincika.

²⁴⁷ Lukonko luvwa ne: "Kakwènakù bwanga mu Galàdà anyì? Kamwènakù ngàngàbukà anyì?" mwâkambà mupròfetà awu. "Kadi bwà cinyì disaamà dyà mwan'Àànyì wa bakàjì kadyèna dyònđopiibwà?" Mbwalu kaayì ebu ne èkèleeziyà's? Mbwalu kaayì ebu mutùdì ne èkèleeziyà yà kale mipitèpíté bûngì yìsaama nùnku? Mbwalu tudi bapetè benji bàà manga à lwôndapu bàà mafi bàpèèshangana Kabèjì kàà bwanga kàà mafi. Ncyà bushùwà. Yéyè kààkambakù ne: "Taatù, Mwânà, Nyumà Mwîmpè to." Yéyè... .

²⁴⁸ Kabèjì kàà bwanga kàvwa kambè cinyì? Peetèlò nyéyè ewu. Mbanganyì bâdi bamanyè ne yéyè nguvwa ne nsàpi yà Bukalenge? Ki cyàkambà Yesù. Ncinyì civwà Yè mufwànyinè kwamba? Mu ngaakwìlù mukwàbò, yéyè ngudi ne kasàlà kàà mâyì à mukàndà bwà Kabèjì kàà bwanga.

²⁴⁹ Pààkuuumvwàbo luumù lwà byônsò ebi ku baabèndè, (Bàvwa bâtuuta mikòbolo, bëèla mbilà, bààkula mu myakulu, ne bàpicila mu cikondo cyà bwena aci.) ki kwambabò ne: "Bantu aba mbûle tèntè ne mvinyò mupyamùpyà."

²⁵⁰ Peetèlò kwambayè ne: "Aba kî mbûle tèntè ne mvinyò mupyamùpyà to, munùdì nucinka amu, pa kumòna ne tucìdi ànu pa dîbà citèémà dyà ditùkù. Kàdi eci ncyàkambàbo kùdì mupròfetà Yowelà ne: 'Nebyenzekè mu ditùkù dyà ndekeelu ne,' mùdi Nzambi wàmба, 'Mêmè nêngiùcikijè Nyumà Wanyì pa mubidi wônsò. Bânà bëènù balela bàà balùme ne bàà bakàjì nebämbè bipròfetà, ne pambidi pàà basadidi Bâànyì balùme ne bakàjì Mêmè nêngiùcikijè Nyumà Wanyì, ne bôbò nebämbè bipròfetà. Ne Nêndeejè bimanyinu muulu mu maulu, ne pansi

pa buloba, kapyà, ne mwîshì, ne dibungi. Ne nebyènzekè ne ewu yônsò wasòka Dînà dyà Mukalenge awu kâàku-... neàsungidiìbwè.”

²⁵¹ Ne wàkamba kâbìdì bwà Davìdì, kwambayè ne: “Nkambwà Davìdì wàkadyànjila kucimònà, ki kwambayè ne: ‘Kâbìdì mubidi wànyì newikishè mu ditèkemena bwalu Yéyè kaakushiya musùùkà Wànyì mu ifernò to, anyì Yéyè kâàkwitaba bwà Wa Cijila Wendè àmone dibola nànsha.’ Lekèlaayi nnwâmbilèku ànu cyanàànà, bânà bëètù, bwà nkambwà Dàvìdì ne, mmufwè ne mujiikìibwe, ne lukità lwèndè lûdi munkaci mwètù too ne leelù ewu. Nwamònou’s, kâdi yéyè, bu mùvwâye mupròfetà, wàkamònà dibìkkà dyà ku lufù dyà Kilistò. Bìmanyiibwè kunùdì bwà ne, Yesù ewu, unùdì nwêñù bapoopèle pa nkùrusè ne byanza byà lwonji ewu, Nzambì mmuMuvwijè byônsò bìbìdì Mukalenge ne Kilistò.”

²⁵² Pààkumvwàbo cyôcì eci, bààkalengiibwa bikolè mu myoyi yàbò, ne bààkamba ne: “Balùmyànà ne bânà bëètù,” anyì ne: “Docteur Simonà Peetèlò, tûfundièkù Kabèjì kâà bwanga aku. Mmunyi mutùdiku mwà kupeta Eci? Tudi baswè dyondopiibwa ku mpékaatù.” Kaa!

²⁵³ Mpindyewu mutàngìlaayi nùmonè, cyàkambaye. Mpindyewu nudi nujandula mwaba wùdì èkèleeziyà eyi mipàmbükile mu njila. Yéyè ne: “Anjì indìlaayi kakesè! Nêmfundè Kabèjì kâà bwanga, ne kôkò nekiìkalè Kabèjì kâà bwanga kâà Cyendèlèèlè. Nekiìkalè bwèñù nwêñù, ne bwà bânà bëèñù balela, ne bwà aba bâdi kule, ne nànsha mu bûngì bwônsò bwàbììkilàbo kùdì Mukalenge Nzambì wetù abu.”

²⁵⁴ Cyàkambaye ncinyì? Mmunyi mwàkaciòlongololàyè? Mmùdì Kâtòlikè mucìlongòlòle anyì? Mmùdì ba-Baptistes bacìlongòlòle anyì? Mmùdì ba-Méthodistes bacìlongòlòle anyì? Yônsò wa kùdìbo mmusàkidilekù kantu kampànda anyì muumùshileKù kantu kampànda. Mmùdì beena Mpenta anyì? Bôbô’s mbasàkidile anyì buumùshile. Kâdi cyàkambaye yéyè ncinyì? “Nyingàlàlaayi, muntu ne muntu wa kunùdì, nùbatijiibwè mu Dînà dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpékaatù yèñù, nènku nenùpetè kupà kwà Nyumà Mwîmpe.” Kabèjì kâà bwanga kâà Cyendèlèèlè! “Cìdi bwèñù nwêñù, ne bwà bânà bëèñù balela; eci necishaalè mu cikondo ne cikondo cyônsò cyà èkèleeziyà, nùCifilaayi kùdì yônsò wa kùdìbo.”

²⁵⁵ Éyì Nzambì wa yààyà, kezùlàku byanza byànyì. Kezùlàku mwoyi wànyì, Mukalenge. Swàku...Byôbì bìkèngela bwà mulundà yônsò ûndì nendè andekele, mfileku Kabèjì kâà bwanga aku mùshindù wùdì Ngàngàbukà mwambè bwà kuKàfila awu.

²⁵⁶ Ki bwà cinyì nudi ne èkèleeziyà mifwè bûngì cyanàànà, bidimba bifwè bûngì kabùyi kwamba. Nwêñù nudi nusàkidila ncipaja-mulùngù, ne numushilaKù mu mùshindù wà ne

Kabèjì kàà bwanga kakàcìyi mu kôkò to nànsha kakesè, kacyàkwondopa kantu nànsha kàmwè to; dilabulangana dyà ku cyanza, ne dikashààlà dyà bàà mu maèkèleeziyà, ne dimyaminangana dyà mâyì. Kaa, luse's wè, aci kí n'Kabèjì kàà bwanga to, aci's ndufù. Wêwè muswè Mwoyi, ne muswè Nyumà Mwîmpè, londà cidi Nzambi mwambè bwà kwenza. Angàtà Kabèjì kàà bwanga aku! Awu ki menemene mùshindù wûdìYe mwambè: "KùKùsàkididi anyì kuumushidiKù to." Pashiìshe ki Bwàkabuulwibwà nyéyè ewu ùlwa wàmба ne: "Ewu yônsò wadìdinga kuumushila anyì kusàkidila, yéyè umwèumwè awu nebùmushile (cyèndè citùpà's) ku Mukàndà wà Mwoyi." Kaa, ekèlekèle, awu's ki Ngàngàbukà *munène*. Kaa, mêmè ndi muMunangè. Kàdi nwêñù?

²⁵⁷ Kaa, ku cikondo cinène aci, cyà Cikondo cyà Efèsò aci, pààkabangà ànu dipàmbuka edi, bwà kwenza malongolodi. Ne bampaasàtà ne balami...anyì kí mbalami to, kàdi mpaasàtà... kí mbampaasàtà to, kàdi baKàrdìnalè, bëèpiskòpò, baapaapà, batàngidi bàà èkèleeziyà, bàmbila Nyumà Mwîmpè, bàmbila Èkèleeziyà, "Mpindyewu, kanwèna mwà kwikala ne aci mwab'ewu to!" Nganyì udi mfùmù's, twamb'eku twamb'eku?

²⁵⁸ Bâàkalòmba Peetèlò cyôcì aci musangu kampànda. Bôbò ne: "Kwêna mwà kuyiisha kàbìdì mu Dînà dyà Yesù to. Udi mwà kuyiisha pawìkalà muswè kuyiisha, kàdi kí mmu Dînà dyà Yesù to." Kàà, dyabulu's mmukìne Dînà adi!

²⁵⁹ Peetèlò kwambayè ne: "Bidi bîmpè bwà mêmè ku..." Bible mmwambè ne: "Peetèlò mwikâle mûle tèntè ne..." (dìngumba anyì?) Kaa, hè, "...Nyumà Mwîmpè." Yéyè ne: "Anjì indìlì, nênye kamònà mutàngidi wa bônsò, bwà mmonè cìdiye ùngambilà bwà kwenza bwà Cyôcì eci."

²⁶⁰ Lekèlaayi nnwàmbilè. Nutukù bamanyè ne beena Assemblées de Dieu bâtu ne ngàngàbukà wa mitù bwà kukenketa, ne bwà kuyabò ne bampandanjila bààbò kumpàlà kwà ngàngàbukà wa mitù, bwà kumònà muntu awu ní mmukùmbâne mu byeledi byèndè byà meeji abi bwà kwikalayè mpandanjila anyì? Assemblées de Dieu yà beena Mpenta. Mbanganyì bàkaadìku bumvwè aci? Bushùwà's, byônsò's ng'eku ne eku's, bantu bônso's mbamanyè. Bushùwà's. Nganyì udibì bikèngela bwà àtàngila mpandanjila ne ikala mukenkeci, nngàngàbukà wa mitù anyì n'Nyumà Mwîmpè? Nwamònù's, ki cinùdì nupeta ncyôcì aci, mu kwangata kwà muntu. Nwamònù's, malongesha makwàtakaja kùdi bantu, malongesha à nshindameenu makwàtakaja kùdi bantu. Indìlaayi too ne patwàyà kafika ku cikondo cyà beena Mpenta aci's! Nzambi neoshè àbutulè cintu aci ànu mùdibi bulelèlè ne buloba bùdikù amu. Èyowà's, mukalenge. Èyowà, bushùwà's. Ne nenùmonè ne cidi munkaci mwà kukwàta kapyà cyônsò too ne kwinshi. Uh, hum. Menemene's.

²⁶¹ Kàdi dîngà ditùkù dyà butùmbi Yéyè neàlwé. Ne vùlukààyi, tèèlejààyi, kùdi bikondo mwandamutekètè byà èkèleeziyà. Ncyà bushùwà anyì? Kùdi bikondo mwandamutekètè byà èkèleeziyà. Kàdi nudi bavùlùke pààkapàtukàbo bwà katwìlangana ne Mukàjì-musèla—Mubàkì, bàmwè bààkaya mu tulù mu cilù cyà kumpàla (Ncyà bushùwà anyì?), mu cilù ciibidì, (Bushùwà's, kabàyi—kabàyi bafwè to, bayè mu tulù.) cilù ciisâtù, cilù ciinâyì, cilù ciitânù, cilù ciisambòmbò; kàdi mu cilù cyà mwandamutekètè dîyì kulwadì ne: “Mònaayi, Mubàki munkaci mwà kulwa! Pàtukààyi nùkatwilàngànè Nendè!” Cyàkenzekà ncinyì? Baavirgo bônsò bàvwà balààle tulù abu, bààkabìika.

Mu dîndà adi dìdì dìbàlakanà ne kadìyi mavuba dyàbìikà bafwè mu Kilistò, (Kadiyi mavuba, Makénkè a dilòòlò ngììkalà mwà kukanka.)

Ne pààbwayikà dîndà dyà Cyendèlèlè, dìbàlakana ne dilenga menemene adi; Pààdisangà basÙngidìibwe pa buloba ku mbànzà yàbò dyàmwàmwà dyà dyulu, Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu, nêngììkalèku.

Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu,
Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu,
Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu,
Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu, nêngììkalèku.

Tùkwacilààyi Mfùmwètù mudimu kubangila ku kabundubundu too ne ku dibwela dyà dîbà, Twàmbààyi bwà dinanga ne ditùkùbà Dyèndè dyà dìkèmesha adi; Dîbà adi piìkalà mwoyi wônsò mujikè, ne mudimu wètù wônsò pa buloba mwenjiibwe, Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu, . . .

Mwânà yônsò wa Nzambì élè byanza muulu mpindyewu ne:

Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu,
Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu,
Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu,
Pààbìikilàbo ménà pa dibèjì dyàmwàmwà muulu, nêngììkalèku. (Kaa!)

Mu lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu;
 Mu lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.

²⁶² Nutukù banangè misambu yà kale yà èkèleезија ayi anyì? Kaa!

Kudi Taatù wetù cipààpaayi wa mu dyulu,
 Netùlambulè mulàmbù wètù wà disaamuna,
 Bwà dipà dyà butùmbì dyà dinanga Dyèndè,
 Ne mabènesha àdì àjidila ditùkù dyètù.

Mu lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu;
 Mu lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.

Mpindyewu labùlàngànàku ku cyanza ne muntu kampànda
 udi ku luseke lwèbè awu, ku nseke yônsò mùshindù awu. Abi's
 mbîmpè.

...lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,

Ambà ne: "Néntwilanganè neebè mwanèètù."

Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu;
 Mu lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.
 Netwimbè ku Mwelelu mulenga awu aku,
 Musambu wà tuyengà . . .

Muntu ne muntu wîmbààyi mpindyewu.

Ne nyumà wetù kààkubungamakù kàbìdì to,
 Kaciyi dipùmuna bwà mabènesha ètù à
 diikisha to.

Bantu bônsò, ne byanza byènù byela muulu ne:

Mu lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,
 Kaa, netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga
 awu;
 Mu lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,
 Netùtwilanganè ku Mwelelu mulenga awu.

²⁶³ Ne mitù yètù miinyika mpindyewu, twâmbààyi nùnku ewu:

Mukalenge Yesù, ndi muKunangè. Ndi ngiitabuuja ne Yesù
 Kilistò m'Mwânà wa Nzambi, Nzambi mumwènèshiibwe mu
 mubidi bwà kuumusha mpèkaatù wanyì. Ncyêna ngeeyemena
 makùmbanyina àànyì nànscha, ncyêna mene naawù to, kàdi ndi
 ngeeyemena kakuyì tuseku to mu makùmbanyina à Yesù Kilistò,
 Udi Musùngidi wanyì awu, Nzambi wanyì, Mfùmù wanyì. Ndi
 muMunangè. Amen.

²⁶⁴ Mâàlabà dilòòlò pa dîbà mwandamutekète jaajaaja,
 bu Mukalenge mwà kwanyisha, netwàngatè èkèleезија wa
 Seemùnà.

Mu lutùùlù . . .

Ne mitù yètù miinyika mpindyewu.

(Kaa, àbìdì àdì pansi aa!)

Netùtwìlanganè ku Mwelelu mulenga awu;

(Àbìdì àdì pansi aa!)

Mu lutùùlù àbìdì àdì pansi aa,

Netùtwìlanganè ku Mwelelu mulenga awu.

Mpindyewu bitùùlùbitùùlù, bantu bônsò, ne mu luvwengavwenga:

Kaa, kùdì Taatù wetù cipààpaayi wa mu dyulu,

Netùlambulè mulàmbù wètù wà disaamuna,

Bwà dipà dyà butùmbì dyà dinanga

Dyèndè . . .

CIKONDO CYÀ ÈKÈLEEZÌYÀ WA EFÈSÒ LUA60-1205
(The Ephesian Church Age)

DILONDANGANA DYÀ MALONGESHA PA DIBULUDIIBWA DYÀ YESÙ KILISTÒ

Diyiisha edi dya Mwaneetu William Marrion Branham dyakayiishiibwa bwa musangu wa kumpala mu Anglais mu dimwè dilòòlò, dyà matùkù 5 à ngondo wa ciswà-munène, cidimu cyà 1960, ku Branham Tabernacle mu Jeffersonville, Indiana, U.S.A. Ndyumusha pa mukaba wa mèyì ne dituuta ku cyamu mu kaabujima kààdì mu Anglais. Nkudimwinu wa mu Ciluba ewu mmutuuta ku cyamu ne mwabanya kùdì Voice Of God Recordings.

CILUBA

©2023 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Dîyì dya bwena-cintu

Makenji ônsò tudi badilaminyine. Mukanda ewu udi mwa kutuuciibwa pa mabeji ne cyamu cya kwebe kumbelu bwa mudimu webe wêwè anyi bwa kupeeshangana, kabiyi bya mfranga to, bu cintu cya kutangalaja naaci Evanjeeliyo wa Yesu Kilisto. Mukanda ewu kawenaku mwa kusumbishiibwa, kuvudijiibwa bya bipitepite, kwediibwa mu cibànzà cya lüntândalà, kulamiibwa mu cikàlwîlà, kukudimunyibwa mu myakulu mikwabo, anyi kulombesha naawu mpetu kakuyi mukanda wa cishimbi-dîyì wa dikwanyishila mukufundila kudi Voice Of God Recordings® nansha.

Bwa kumanya maalu makwabo anyi kupeta bîngà bintu bitudi naabi, anyisha webeje:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org